

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning vid förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

Sammanfattning av Upphandlingsutredningens betänkande

Utredningens huvudsakliga uppdrag (dir. 2004:47) är att lämna förslag till hur två EG-direktiv skall genomföras i svensk rätt, nämligen Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om upphandling av vatten, energi, transporter och posttjänster (försörjningsdirektivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (det klassiska direktivet).

De nya direktiven överensstämmer i stor utsträckning med de äldre direktiv som de ersätter. De har utformats med målsättningen att vara mera lättlästa och de har strukturerats på ett sätt som mer kronologiskt följer upphandlingsprocessen.

Utredningen har funnit att det ligger ett mycket påtagligt värde i att genomförandet av de nya direktiven sker i så nära anslutning till direktiven som möjligt. Utredningen har bl.a. av det skälet valt att föreslå att upphandlingsreglerna tas in i två lagar, en som avser den offentliga upphandlingen inom den klassiska sektorn och en som avser upphandlingen inom försörjningssektorerna.

Lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) innehåller också bestämmelser om upphandling som inte omfattas av bestämmelserna i direktiven (6 kap. LOU) och om överprövning, skadestånd m.m. (7 kap. LOU). I var och en av de två lagarna har tagits in bestämmelser motsvarande dessa kapitel. Några sakliga ändringar har inte gjorts i dessa kapitel, eftersom utredningen i en andra etapp av utredningsarbetet skall överväga sådana frågor.

I utredningens direktiv anges att den svenska ståndpunkten beträffande miljöhänsyn och sociala hänsyn skall särskilt beaktas på så sätt att integrationen av sådana hänsyn väl återspeglas i de av utredningen föreslagna ändringarna. I de båda lagarna har förts in de bestämmelser i direktiven som behandlar dessa frågor. Utredningen avser att återkomma till frågorna i det fortsatta utredningsarbetet, bl.a. i anslutning till behandlingen av frågan om Sveriges anslutning till ILO:s konvention nr 94.

Huvudregeln om affärsmässighet i 1 kap. 4 § LOU ersätts av en bestämmelse som närmare anknyter till vad som i direktiven kallas ”principer för tilldelning av kontrakt”. Utredningen gör bedömningen att detta inte innebär någon ändring i sak i förhållande till vad som nu gäller.

I båda de nya direktiven finns icke obligatoriska bestämmelser om ramavtal och inköpscentraler. Utredningen föreslår att möjligheten att använda ramavtal och inköpscentraler vid upphandling skall stå öppen i Sverige.

Ett nytt förfarande inom den klassiska sektorn, s.k. konkurrenspräglad dialog, och de nya förfarandena elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem, som förekommer i båda de nya direktiven behöver inte

obligatoriskt genomföras i nationell lagstiftning. Medlemsstaterna kan således välja att avstå från att införa dem. Utredningen avser att i enlighet med utredningsdirektiven ta upp dessa frågor i det fortsatta utredningsarbetet.

Försörjningsdirektivet ges ett ändrat tillämpningsområde genom att det inte längre gäller för telekommunikationssektorn. Däremot omfattar direktivet verksamhet som avser posttjänster. När det gäller produktion av vatten, el, gas eller värme innebär direktivet en ändring i förhållande till det äldre direktivet på det sättet att en producent, som inte är en myndighet eller vad som i direktivet kallas ett offentligt företag, inte längre blir att anse som en upphandlande enhet enbart på den grunden att leverans av vatten, el, gas eller värme sker till ett nät som drivs av ett företag som åtnjuter särskilda rättigheter eller ensamrätt.

Utredningen föreslår att möjligheten att skjuta upp införandet av bestämmelserna i försörjningsdirektivet om upphandling för verksamheter som omfattar posttjänster till den 1 januari 2009 utnyttjas.

Utredningens arbete har i allt väsentligt bestått i att överföra de nya direktivens bestämmelser till svensk lag. Redovisningen av detta arbete sker därför huvudsakligen i form av förslag till lagtext med författningskommentarer.

Särskilda yttranden har avgetts av några av experterna i utredningen.

Upphandlingsutredningens författningsförslag

1.Förslag till lag om upphävande av lagen (1992:1528) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att lagen (1992:1528) om offentlig upphandling upphör att gälla den 1 februari 2006.

Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden som påbörjats före den 1 februari 2006.

2. Förslag till lag om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller, om inte annat följer av 2 eller 3 §, vid tilldelning av offentliga kontrakt som görs av en upphandlande myndighet och avser byggtreprenader, varor och tjänster samt vid byggkoncessioner och anordnande av projekttävlingar.

Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster¹.

2 § Denna lag gäller inte vid tilldelning av kontrakt som

1. omfattas av lagen (0000:00) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
2. är undantagen enligt 4 kap. 5 § tredje stycket, 5 kap. 2, 13 eller 14 § i den lagen.

Utän hinder av första stycket tillämpas denna lag vid tilldelning av kontrakt som görs av en upphandlande myndighet som bedriver sådan verksamhet enligt lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster som avser tillhandahållande av tjänster som anges i 4 kap. 6–8 §§ i den lagen.

3 § I fråga om tilldelning av offentliga kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag, andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen, och kontrakt som avses i 3 kap. 2 §, gäller lagen endast i den utsträckning som följer av 17 och 18 kap.

I fråga om tilldelning av offentliga kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 2 till denna lag tillämpas inte 15 och 16 kap.

Ett kontrakt som avser både tjänster som anges i bilaga 2 och tjänster som anges i bilaga 3 skall, om värdet av de förstnämnda tjänsterna överstiger värdet av de sistnämnda i sin helhet anses vara en upphandling av tjänster som anges i bilaga 2 och i annat fall i sin helhet anses vara en upphandling av tjänster som anges i bilaga 3.

4 § Vad som avses med upphandling anges i 2 kap. 2 §.

Vad som avses med upphandlande myndighet anges i 2 kap. 11 §.

Principer för tilldelning av kontrakt

5 § Tilldelning av offentliga kontrakt skall göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Genomförandet av upphandlingsförfarandet skall ske med iakttagande av öppenhet.

¹ EGT L 134, 30.4.2004, s. 114-240 (Celex 32004L0018)

Rätten att få delta i ett upphandlingsförfarande

6 § En anbudssökande eller anbudsgivare, som är etablerad i en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) och enligt gällande bestämmelser i den staten har rätt att leverera den tjänst som kontraktet avser, får inte uteslutas från upphandlingsförfarandet endast på grund av krav på att leverantören skall vara antingen en fysisk eller en juridisk person.

Juridiska personer kan, när det gäller offentliga tjänste- och byggtreprenadkontrakt eller offentliga varukontrakt som också omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten, åläggas att i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och yrkeskvalifikationer på de personer som skall utföra tjänsterna.

7 § Grupper av leverantörer har rätt att lämna anbud och att ansöka om att få lämna anbud. Den upphandlande myndigheten får inte föreskriva att sådana grupper skall anta en bestämd juridisk form för att få lämna anbud eller förhandla. Myndigheten får dock föreskriva att den utsedda gruppen skall anta en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet skall kunna fullgöras korrekt.

Reserverade kontrakt

8 § En upphandlande myndighet får reservera deltagandet i offentliga upphandlingsförfaranden för skyddade verkstäder eller föreskriva att kontrakten skall fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning, om majoriteten av de berörda arbetstagarna är personer med funktionshinder som på grund av funktionshindrets art eller svårighet inte kan utöva yrkesverksamhet på normala villkor.

Denna begränsning skall nämnas i annonsen om upphandling.

Beviljande av särskilda rättigheter eller ensamrätt

9 § Om en upphandlande myndighet beviljar någon annan enhet än en upphandlande myndighet särskilda rättigheter eller ensamrätt att utöva offentlig tjänsteverksamhet, skall den handling varigenom denna rätt beviljas innehålla en bestämmelse om att den aktuella enheten i fråga om varukontrakt som den tilldelar tredje man skall iaktta principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet.

2 kap. Definitioner

1 § I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp som används i denna lag. Det finns definitioner också i andra kapitel.

2 § Med upphandling avses anskaffning av varor, byggtreprenader eller tjänster mot ersättning samt leasing, hyra eller hyrköp av varor.

3 § Med offentligt kontrakt avses i denna lag ett skriftligt kontrakt som

1. sluts mellan en eller flera leverantörer och en eller flera upphandlande myndigheter,
2. avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster mot ersättning, och
3. undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

4 § Med *offentligt byggentreprenadkontrakt* avses ett offentligt kontrakt avseende byggentreprenad som gäller

1. utförande eller både projektering och utförande av arbete som är hänförligt till en verksamhet som anges i bilaga 1 till denna lag,
2. ett byggnadsverk, eller
3. utförande, oavsett på vilket sätt, av ett byggnadsverk enligt krav som ställts upp av den upphandlande myndigheten. Med *byggnadsverk* avses det samlade resultatet av bygg- och anläggningsarbeten, om resultatet kan självständigt fullgöra en teknisk och ekonomisk funktion.

5 § Med *offentligt varukontrakt* avses ett offentligt kontrakt som gäller varor och som inte omfattas av ett byggentreprenadkontrakt.

Ett kontrakt skall behandlas som ett varukontrakt även om det omfattar ett underordnat inslag av monterings- och installationsarbeten avseende varorna.

6 § Med *offentligt tjänstekontrakt* avses ett offentligt kontrakt som gäller utförande av sådana tjänster som anges i bilaga 2 till denna lag och som inte utgör ett kontrakt som anges i 4 eller 5 §§.

Ett offentligt kontrakt som avser såväl varor som tjänster enligt bilaga 2 skall behandlas som ett tjänstekontrakt, om värdet av tjänsterna är högre än värdet av varorna.

Ett offentligt kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 2 och som omfattar sådan verksamhet enligt bilaga 1 till denna lag som endast är underordnad verksamhet i förhållande till kontraktets huvudändamål, skall behandlas som ett tjänstekontrakt.

7 § Med *byggkoncession* avses ett kontrakt av samma slag som ett byggentreprenadkontrakt men som innebär att ersättning utgår endast i form av en rätt att utnyttja anläggningen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

8 § Med *ramavtal* avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattad kvantitet.

9 § Med *leverantör* avses den som på marknaden tillhandahåller byggentreprenader, varor eller tjänster.

Med leverantör avses också grupper av leverantörer.

10 § Med *anbudssökande* avses en leverantör som ansöker om att få delta i ett selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande.

11 § Med *upphandlande myndigheter* avses utöver myndigheter även beslutande församlingar i kommuner och landsting, offentligt styrda organ som avses i 12 § samt sammanslutningar av en eller flera myndigheter eller ett eller flera sådana organ.

12 § Med *offentligt styrda organ* avses sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som har inrättats i syfte att täcka behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen finansieras av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ,

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ, eller

3. i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller övervakande organ mer än halva antalet ledamöter utses av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ.

13 § Med *inköpscentral* avses en upphandlande myndighet som

1. förvärvar varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande myndigheter, eller

2. ingår kontrakt eller träffar ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande myndigheter.

14 § Med *förfrågningsunderlag* avses underlag för anbud, som en upphandlande myndighet tillhandahåller en leverantör.

15 § Med *öppet upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer får lämna anbud.

16 § Med *selektivt upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer kan ansöka om att få delta och endast anbudssökande som inbjuds av den upphandlande myndigheten att delta får lämna anbud.

17 § Med *förhandlat upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där den upphandlande myndigheten inbjuder utvalda leverantörer att lämna anbud och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem.

18 § Med *projekttävling* avses en tävling med eller utan priser, främst inom områdena byggnads- och landskapsplanering, arkitekt- eller ingenjörsarbete eller databehandling, som gör det möjligt för en upphandlande myndighet att förvärva en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i tävlingen.

19 § Med *skriftlig* avses att en enhet av ord eller siffror kan läsas, återges och sedan meddelas. Denna enhet kan innehålla uppgifter som går att överföra och lagra med elektroniska medel.

20 § Med *elektroniska medel* avses medel som utnyttjar elektronik för behandling och lagring av data och medel som sänder, överför och

mottar via kabel, radiovågor, på optisk eller någon annan elektromagnetisk väg.

21 § Med *gemensam terminologi vid offentlig upphandling* avses den tillämpliga nomenklatur vid offentlig upphandling som antagits genom förordning EG nr 2195/2002 av den 5 november 2002 (CPV-nomenklaturen). Om den nomenklatur som används i bilagorna 1 eller 2 till denna lag avviker från CPV-nomenklaturen skall den nomenklatur som används i respektive bilaga ha företräde.

3 kap. Undantag från lagens tillämpningsområde

Teletjänster

1 § Denna lag tillämpas inte på offentliga kontrakt som huvudsakligen syftar till att ge en upphandlande myndighet möjlighet att tillhandahålla eller driva publika telenät eller att för allmänheten tillhandahålla en eller flera teletjänster.

Kontrakt som avser försvarsprodukter eller kräver sekretess eller särskilda säkerhetsåtgärder

2 § I fråga om offentliga kontrakt som

1. tilldelas av upphandlande myndigheter på försvarsområdet, och som avser varor eller tjänster som omfattas av artikel 296 i EG-fördraget, eller
  2. omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet,
- tillämpas endast 17 och 18 kap.

Kontrakt som tilldelas enligt andra internationella regler

3 § Denna lag gäller inte vid tilldelning av kontrakt som omfattas av andra förfaranderegler och som görs i enlighet med

1. ett internationellt avtal som i överensstämmelse med EG-fördraget ingåtts mellan en EES-stat och ett eller flera tredje länder och som omfattar varor och byggtreprenader avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsstaterna gemensamt uppför eller driver en anläggning, eller tjänster avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsstaterna gemensamt genomför eller driver ett projekt,
  2. ett internationellt avtal som slutits i samband med stationering av trupper,
  3. en internationell organisations särskilda förfarande.
- Avtal enligt första stycket 1 skall skickas till kommissionen.

Förvärv av fastighet m.m.

4 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av offentliga kontrakt som avser

1. förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller annan rättighet till fastighet, oavsett finansieringsform,

2. anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för sändning som utförs av radio- och TV-bolag samt kontrakt om sändningstid,

3. skiljemanna- och förlikningsuppdrag,

4. finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument, däribland transaktioner för att förse en upphandlande myndighet med pengar eller kapital,

5. anställningskontrakt,

6. forsknings- och utvecklingstjänster, med undantag av sådana vars resultat endast tillkommer en upphandlande myndighet i dess egen verksamhet, förutsatt att den tillhandahållna tjänsten helt och hållet betalas av den upphandlande myndigheten, eller

7. verksamhet som rör förvaltning av statsskulden eller som avser tjänster från Sveriges Riksbank.

Med fastighet enligt första stycket 1 avses vad som enligt jordabalken utgör eller tillhör fastighet samt befintliga byggnader som tillhör någon annan än ägaren till jorden.

5 § I fråga om tjänstekoncessioner gäller endast 1 kap. 9 §.

Med tjänstekoncession avses ett offentligt kontrakt av samma slag som ett tjänstekontrakt men där ersättning för tjänsterna utgår i form av en rätt att utnyttja tjänsterna eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

6 § Denna lag gäller inte vid offentliga tjänstekontrakt som tilldelas en annan upphandlande myndighet som på grund av lag eller annan författning, som är förenlig med EG-fördraget, har ensamrätt att utföra tjänsten.

4 kap. Tröskelvärden

Tröskelvärdenas storlek

1 § Denna lag skall tillämpas på offentliga kontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst:

1. 137 000 euro, om kontraktet avser

a) varor och tilldelas av en central statlig myndighet, i fråga om sådana myndigheter inom försvarsområdet dock endast då kontraktet avser varor som anges i bilaga 4 till denna lag.

b) tjänster och tilldelas av en central statlig myndighet, om inte annat följer av andra stycket,

2. 211 000 euro i andra fall än som avses i 1,

3. 5 278 000 euro, om kontraktet avser byggtreprenader.

Vid upphandling som görs av en myndighet som anges i första stycket 1 b och avser sådana tjänster som omfattas av kategori 8 i bilaga 2 till denna lag, telekommunikationstjänster i kategori 5, vilkas positioner i CPV motsvarar referensnumren CPC 7524, 7525 och 7526 eller sådana tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag tillämpas tröskelvärdet 211 000 euro.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som omfattas av första stycket 1 a respektive 1 b.

2 § Denna lag skall tillämpas på kontrakt som tilldelas av någon annan än en upphandlande myndighet eller av en upphandlande myndighet för någon annans räkning, om minst hälften av kostnaden för kontraktet täcks av direkta bidrag från en myndighet och kontraktet avser

1. en byggentreprenad eller uppförande av sjukhus, anläggningar för sport, rekreation och fritid, skol- eller universitetsbyggnader eller byggnader för administrationsändamål och har ett beräknat värde, exklusive mervärdesskatt, om minst 5 278 000 euro, eller

2. tjänster som har samband med en byggentreprenad som avses i punkt 1 och har ett beräknat värde, exklusive mervärdesskatt, om minst 137 000 euro.

Det ankommer på den myndighet som lämnar ett bidrag som avses i första stycket att se till att bestämmelserna i denna lag tillämpas om kontrakt tilldelas av någon annan än myndigheten.

Beräkning av värdet av ett kontrakt

3 § Värdet av kontrakt som avses i 1 eller 2 § skall beräknas till det totala belopp, exklusive mervärdesskatt, som skall betalas enligt kontraktet. Vid beräkningen skall options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Vidare skall i värdet inräknas de premier och ersättningar som den upphandlande myndigheten planerar att betala till anbudssökande eller anbudsgivare.

4 § Beräkningen av värdet av ett kontrakt skall avse värdet vid den tidpunkt då en annons om upphandlingen enligt 9 kap. 1 § skickas ut eller, om en sådan annons inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande myndigheten inleder förfarandet för val av leverantör.

Förbud mot kringgående av tröskelvärden

5 § En byggentreprenad eller en planerad anskaffning av en viss mängd varor och eller tjänster får inte delas upp i avsikt att kringgå tillämpningen av denna lag.

Byggentreprenadkontrakt

6 § I värdet av en byggentreprenad skall inräknas kostnaden för entreprenaden och värdet av varor som den upphandlande myndigheten tillhandahåller entreprenören för att entreprenaden skall kunna fullgöras.

Upphandling genom delkontrakt

7 § Om en planerad byggentreprenad eller anskaffning av tjänster eller av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt skall det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpning av 1 §. Om tröskelvärdet då överskrids skall varje enskild tilldelning av kontrakt göras enligt bestämmelserna i denna lag.

Första stycket behöver inte tillämpas i fråga om ett delkontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt understiger 80 000 euro när det gäller tjänster eller varor och 1 000 000 euro när det gäller byggentreprenader, förutsatt att det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

Kontrakt som löper på viss tid eller på obestämd tid

8 § För upphandlingskontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp av varor och löper på bestämd tid om högst tolv månader skall värdet av kontraktet beräknas till kostnaden för kontraktet under löptiden.

För upphandlingskontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden inklusive varans uppskattade restvärde.

För upphandlingskontrakt som löper på obestämd tid eller vars löptid inte kan bestämmas skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

Varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas

9 § Värdet av varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas inom en viss tid, skall beräknas med ledning av

1. det verkliga värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under den föregående tolv månadersperioden eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det beräknade värdet av en följd av kontrakt som tilldelats under den tolv månadersperiod eller, om räkenskapsåret är längre än tolv månader, under det räkenskapsår som följer på det första kontraktet.

Valet av beräkningsmetod får inte göras i avsikt att kringgå bestämmelserna i detta kapitel.

Vissa tjänstekontrakt

10 § För offentliga tjänstekontrakt skall värdet av kontraktet beräknas med utgångspunkt i

1. när det gäller försäkringstjänster: den premie som skall betalas och andra former av ersättning,

2. när det gäller banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner, ränta och andra former av ersättning, och

3. när det gäller kontrakt som avser projektering: arvoden eller den provision som skall betalas och andra former av ersättning.

11 § I det fall ett tjänstekontrakt tilldelas utan att något totalpris anges skall värdet utgöras av det fulla värdet av tjänsterna under kontraktets löptid, om denna är högst 48 månader och till månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

Värdet av ett ramavtal skall beräknas till det högsta värdet exklusive mervärdesskatt av de kontrakt som planeras under avtalets löptid.

5 kap. Upphandlingsförfarande

Användning av öppet, selektivt och förhandlat förfarande

1 § Öppet eller selektivt upphandlingsförfarande skall användas, om inte annat följer av 2 §.

2 § Förhandlat upphandlingsförfarande får användas under de förutsättningar och på det sätt som anges i 3–10 §§.

Förhandlat förfarande med föregående annonsering

3 § Förhandlat förfarande med föregående annonsering får användas

1. om de anbud som lämnats vid ett öppet eller ett selektivt förfarande är ogiltiga eller inte kan godtas med hänsyn till vad som föreskrivs i 1 kap. 6 § andra stycket, 8 kap. 11 § tredje stycket, 13 och 14 §§, 12 kap. 2 §, 13 kap. eller 14 kap. 3 §, dock endast om de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt,

2. om det som skall upphandlas är av sådant slag eller förenat med sådana risker att det på grund av särskilda omständigheter inte går att ange något totalpris i förväg,

3. i fråga om tjänster av sådan art att det inte går att utarbeta tillräckligt exakt förfrågningsunderlag för att kunna genomföra upphandlingen genom att välja det bästa anbudet enligt bestämmelserna för öppna eller selektiva förfaranden, eller

4. i fråga om byggtreprenad, om entreprenaden endast har forsknings-, provnings- eller utvecklingsändamål och inte syftar till att nå lönsamhet eller att täcka forsknings- och utvecklingskostnader.

4 § I fall som avses i 3 § 1 får en upphandlande myndighet avstå från att annonsera om upphandling, om den i ett förhandlat förfarande inbegriper endast anbudsgivare som uppfyller kraven i 12–13 kap. och som i ett föregående öppet eller selektivt förfarande har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven för anbuds förfarandet. I förfarandet får inte delta andra än sådana anbudsgivare.

5 § Vid förhandlat förfarande enligt 3 § skall en upphandlande myndighet förhandla med anbudsgivarna om de anbud som de har lämnat, för att anpassa anbudet till de krav som myndigheten har angivit i annonsen om upphandling, förfrågningsunderlaget och de eventuella kompletterande handlingarna och för att få fram det bästa anbudet i enlighet med 14 kap. 1 §.

Myndigheten skall under förhandlingarna behandla samtliga anbudsgivare lika.

6 § En upphandlande myndighet får föreskriva att förhandlat förfarande enligt 3 § skall äga rum i successiva steg för att minska det antal anbud

som förhandlingen skall omfatta. Därvid skall de tilldelningskriterier tillämpas som anges i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget. I annonsen eller i förfrågningsunderlaget skall anges om denna möjlighet kommer att utnyttjas.

Förhandlat förfarande utan annonsering

7 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering vid tilldelning av kontrakt som avser byggentreprenader, varor eller tjänster om

1. det vid ett öppet eller selektivt förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud eller inte lämnats några ansökningar om att få lämna anbud, under förutsättning att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt och att en rapport lämnas till Europeiska gemenskapernas kommission, om den begär det,

2. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan tillhandahållas av endast en viss leverantör, eller

3. det är absolut nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av och inte heller kan hänföras till den upphandlande myndigheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering.

8 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering för tilldelning av varukontrakt, om

1. det gäller en vara som framställs endast för forsknings-, utvecklings-, studie- eller experimentändamål och det inte är fråga om serietillverkning för att visa om varan är marknadsmässig eller om att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

2. det gäller kompletterande leveranser av varor från den ursprungliga leverantören, under förutsättning att varorna är avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser, och ett byte av leverantör skulle medföra att myndigheten tvingades anskaffa varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oproportionerliga tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

3. det gäller varor som noteras och omsätts på en råvarumarknad,

4. det är möjligt att anskaffa varor på särskilt förmånliga villkor, antingen från en varuleverantör som har för avsikt att lägga ner sin affärsverksamhet eller från konkursförvaltare eller likvidatorer, efter uppgörelse med fordringsägare eller motsvarande förfarande,

Kontrakt som avser leveranser som anges i första stycket 2 och återkommande kontrakt av samma slag får löpa under längre tid än tre år endast om det finns särskilda skäl.

9 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering för tilldelning av kontrakt som avser byggentreprenader eller tjänster om det gäller

1. kompletterande byggentreprenader eller tjänster som inte ingår i ett ursprungligt projekt eller i ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att kompletteringarna på grund av oförutsedda omständigheter blivit

nödvändiga för arbetets utförande, att de skall utföras av den ursprunglige leverantören, att de inte utan stora tekniska eller ekonomiska olägenheter för den upphandlande myndigheten kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet eller att de, om de kan avskiljas, är absolut nödvändiga för att de ursprungliga tjänsterna skall kunna slutföras, eller

2. nya arbeten som består enbart av en upprepning av liknande byggtreprenader eller tjänster under förutsättning att de nya arbetena ingår i ett projekt som tidigare varit föremål för ett öppet eller selektivt upphandlingsförfarande, att arbetena tilldelas samma leverantör som tidigare tilldelats upphandlingskontraktet, att värdet av de nya arbetena ingått i tröskelvärdeberäkningen och att de annonserats i samband med det ursprungliga projektet, varvid angivits att förhandlat förfarande kan komma att användas.

Det sammanlagda värdet av kontrakt som avses i första stycket 1 får inte överstiga hälften av det ursprungliga kontraktets värde.

Det förfarande som avses i första stycket 2 får tillämpas under högst tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts.

10 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat upphandlingsförfarande utan föregående annonsering om det är fråga om tilldelning av tjänstekontrakt som följer på en projekttävling som anordnats enligt denna lag, under förutsättning att kontraktet enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna av tävlingen.

Om en tävling avslutats med att mer än en vinnare utsetts skall vinnarna inbjudas att delta i förhandlingarna.

Begränsning av antalet deltagare i upphandlingsförfaranden

11 § Vid selektivt upphandlingsförfarande och vid förhandlat upphandlingsförfarande med föregående annonsering får den upphandlande myndigheten begränsa antalet lämpliga anbudssökande som den kommer att inbjuda att delta i förfarandet genom att lämna anbud respektive att förhandla, under förutsättning att det finns tillräckligt många lämpliga anbudssökande.

Den upphandlande myndigheten skall i annonsen ange

1. vilka objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som den kommer att tillämpa vid valet av deltagare,

2. det lägsta antal deltagare som kommer att inbjudas och, om ett högsta antal kommer att inbjudas, detta antal,

3. de miniminivåer som kan ha fastställts i fråga om deltagarnas ekonomiska, finansiella, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Miniminivåerna för den kapacitet som krävs för ett bestämt kontrakt skall ha samband med kontraktets föremål och stå i proportion till detta.

12 § Det lägsta antalet deltagare skall vid selektivt förfarande vara fem och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering tre. Antalet deltagare skall dock alltid vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens skall kunna garanteras.

13 § En upphandlande myndighet skall inbjuda minst så många deltagare som det lägsta antal som fastställts på förhand.

Om antalet anbudssökande, som uppfyller de urvalskriterier som avses i 11 § andra stycket 1 och de miniminivåer som avses i 11 § andra stycket 3, är lägre än det minsta antal deltagare som inbjudits enligt 11 § andra stycket 2 får den upphandlande myndigheten fortsätta förfarandet genom att inbjuda den eller de anbudssökande som har begärt att få delta och som har den erforderliga kapaciteten.

6 kap. Ramavtal

1 § En upphandlande myndighet får sluta ramavtal.

2 § En upphandlande myndighet som skall sluta ett ramavtal skall följa de bestämmelser som anges i denna lag fram till tilldelningen av kontrakt som grundar sig på ramavtalet.

Valet av parter i ramavtalet skall ske med tillämpning av de tilldelningsgrunder som anges i 14 kap. 1–3 §§.

3 § Kontrakt får tilldelas enligt 8 eller 9 § endast om den upphandlande myndigheten och leverantören från början varit parter i avtalet.

Vid tilldelning av kontrakt som bygger på ett ramavtal får parterna inte i något fall väsentligen ändra villkoren i detta ramavtal.

4 § Ett ramavtal får endast om det finns särskilda skäl löpa under längre tid än fyra år.

5 § En upphandlande myndighet får inte använda ramavtal på ett otillbörligt sätt eller på sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids.

6 § Om ett ramavtal sluts med en enda leverantör skall kontrakt som bygger på detta ramavtal tilldelas enligt villkoren i ramavtalet.

Vid tilldelningen av sådana kontrakt får den upphandlande myndigheten skriftligen samråda med den leverantör som är part i ramavtalet och vid behov anmoda denne att komplettera sitt anbud.

7 § Om ett ramavtal sluts med flera leverantörer skall dessa vara minst tre till antalet, om det finns ett tillräckligt antal leverantörer som uppfyller urvalskriterierna och ett tillräckligt antal godtagbara anbud som uppfyller tilldelningskriterierna.

8 § Tilldelning av kontrakt som grundar sig på ett ramavtal som ingåtts med flera leverantörer kan ske genom tillämpning av villkoren i ramavtalet utan förnyad inbjudan att lämna anbud.

Kontrakt skall tilldelas den leverantör som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de villkor som angetts i ramavtalet.

9 § Om inte alla villkor är fastställda i ramavtalet skall parterna inbjudas att på nytt lämna anbud på grundval av de villkor som anges i ramavtalet.

Dessa villkor får om det är nödvändigt, preciseras och vid behov kompletteras med andra villkor som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Vid tillämpning av första stycket skall

1. den upphandlande myndigheten för varje kontrakt som skall tilldelas skriftligen samråda med de leverantörer som kan genomföra kontraktet,
2. den upphandlande myndigheten fastställa en tidsfrist som är tillräcklig för att lämna in anbud beträffande varje särskilt kontrakt, med hänsyn tagen till upphandlingens art och omfattning,
3. anbuden lämnas skriftligen och innehållet i dem vara hemligt till dess den angivna svarstiden har löpt ut, och
4. den upphandlande myndigheten tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

7 kap. Inköpscentraler

1 § En upphandlande myndighet får anskaffa byggentreprenader, varor och tjänster genom en inköpscentral.

2 § En upphandlande myndighet som anskaffar byggentreprenader, varor och tjänster genom en inköpscentral skall anses ha följt denna lag, under förutsättning att inköpscentralen har gjort det.

8 kap. Förfrågningsunderlag m.m.

Innehållet i förfrågningsunderlag m.m.

Tekniska specifikationer

1 § Tekniska specifikationer skall ingå i annonser om upphandling, förfrågningsunderlag eller kompletterande handlingar. Specifikationerna skall vara utformade på något av de sätt som anges i 2–5 §§.

När så är möjligt bör specifikationerna fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

Tekniska specifikationer som hänvisar till en standard

2 § De tekniska specifikationerna skall vara utformade med hänvisning till i turordning

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. europeiska tekniska godkännanden,
3. gemensamma tekniska specifikationer,
4. internationella standarder,
5. andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana system inte finns, till svenska

standarder, till svenska tekniska godkännanden eller till svenska tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggentreprenader samt materialanvändning.

Varje hänvisning som avses i första stycket 5 skall följas av orden ”eller likvärdigt”.

Första stycket gäller inte, om det i någon annan författning finns avvikande bestämmelser som överensstämmer med gemenskapsrätten.

Tekniska specifikationer i form av prestanda- eller funktionskrav

3 § En teknisk beskrivning får göras i form av prestanda- eller funktionskrav, varvid miljöegenskaper kan ingå. Sådana krav måste dock vara så utformade att anbudsgivarna kan bilda sig en bestämd uppfattning om föremålet för upphandlingen och den upphandlande myndigheten kan genomföra upphandlingen.

4 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav enligt 3 § och hänvisa till de tekniska specifikationerna enligt 2 § som ett sätt att visa att de uppställda kraven är uppfyllda.

5 § De tekniska specifikationerna får anges genom hänvisning till specifikationerna i 2 § i fråga om vissa egenskaper och till de prestanda- eller funktionskrav som anges i 3 § i fråga om andra egenskaper.

Uppgifter om tillverkning, ursprung m.m.

6 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Uppgifter och hänvisningar som avses i första stycket får dock i undantagsfall förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdig".

Andra sätt att visa att uppställda krav uppfylls

7 § Om en upphandlande myndighet väljer att hänvisa till specifikationer enligt 2 §, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande myndigheten kan godta i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de tekniska specifikationerna.

8 § Om en upphandlande myndighet väljer att i enlighet med 3, 4 eller 5 § ange prestanda- eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om byggentreprenader, varor eller tjänster, om anbudsgivaren, på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande myndigheten

kan godta, kan visa att anbudet överensstämmer med en nationell standard som genomför en europeisk standard, med ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda eller funktionskrav som den har fastställt.

Miljömärken

9 § Om en upphandlande myndighet föreskriver miljöegenskaper i form av prestanda- eller funktionskrav enligt 3 §, får den använda detaljerade specifikationer eller vid behov delar av dessa, som fastställts för miljömärken, under förutsättning att

1. specifikationerna är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de varor eller tjänster som är föremål utarbetats på grundval av vetenskapliga rön, för upphandlingen,

2. kraven för märkena har

3. märkena har antagits genom ett förfarande i vilket myndigheter, konsumenter, tillverkare, distributörer, miljöorganisationer och andra berörda får delta, och

4. märkena är tillgängliga för alla berörda parter.

Den upphandlande myndigheten får ange att varor eller tjänster som är försedda med miljömärke som avses i första stycket skall antas motsvara de tekniska specifikationer som fastställts i förfrågningsunderlaget men skall godta även annat bevis för att så är fallet.

Erkända organ

10 § Med erkända organ avses i detta kapitel provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för inspektion och certifiering som uppfyller tillämpliga europeiska standarder.

Upphandlande myndigheter skall godta intyg från erkända organ som är etablerade i andra medlemsstater.

Alternativa anbud

11 § Skall en upphandlande myndighet anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den tillåta anbudsgivare att lämna alternativa anbud.

En upphandlande myndighet skall i annonsen om upphandlingen ange om den godkänner alternativa anbud. Om detta inte anges är alternativa anbud inte tillåtna.

En upphandlande myndighet som tillåter alternativa anbud skall i förfrågningsunderlaget ange vilka minimikrav som gäller för sådana anbud och särskilda villkor som kan gälla för redovisningen av anbudet. Endast anbud som uppfyller minimikraven får beaktas.

12 § Vid tilldelning av varu- eller tjänstekontrakt får en upphandlande myndighet som har tillåtit alternativa anbud enligt 11 § inte förkasta ett

sådant anbud enbart på grund av att det, om det antas, skulle bli ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt eller ett varukontrakt i stället för ett tjänstekontrakt.

Underentreprenad

13 § I förfrågningsunderlaget får en upphandlande myndighet begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på underentreprenörer och vilka underleverantörer som föreslås.

Information om arbetsvillkor m.m.

14 § En upphandlande myndighet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudsgivare information om de bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor som kommer att gälla vid utförandet av tjänster eller byggentreprenader som omfattas av kontraktet.

Om den upphandlande myndigheten har lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till bestämmelserna om arbetarskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

Första stycket skall inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i 14 kap. 3 § om granskning av onormalt låga anbud.

Villkor för fullgörande av kontrakt

15 § En upphandlande myndighet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras, under förutsättning att kraven är förenliga med gemenskapsrätten och anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Tillhandahållande av förfrågningsunderlag

16 § Om en upphandlande myndighet vid öppet förfarande inte ger obegränsad, direkt och fullständig tillgång genom elektroniska medel till förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar, skall förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna skickas till en leverantör inom sex dagar efter det att begäran från denne att få ut handlingarna har tagits emot, förutsatt att begäran har gjorts i god tid före utgången av tidsfristen för att lämna anbud.

Den upphandlande myndigheten eller den som av myndigheten utsetts att fullgöra denna uppgift skall lämna ut kompletterande information om förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna senast sex dagar före fastställd sista dag för mottagande av anbud, om informationen har begärts i god tid.

Skriftlig inbjudan att lämna anbud eller att förhandla

17 § Vid selektivt förfarande och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering skall en upphandlande myndighet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka en skriftlig inbjudan att lämna anbud eller att förhandla.

Inbjudan till anbudssökandena skall innehålla förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar eller uppgift om åtkomst till förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar, om de görs direkt tillgängliga med elektroniska medel.

18 § I det fall någon annan enhet än den ansvariga upphandlande myndigheten på begäran skall lämna ut förfrågningsunderlaget eller de kompletterande handlingarna, skall adressen till denna enhet anges i inbjudan. Om en tidsfrist gäller för en sådan begäran och om en avgift skall betalas för handlingarna skall upplysning om fristen och avgiften samt betalningsvillkor anges i inbjudan.

De begärda handlingarna skall skickas till leverantörerna så snart som möjligt efter det att begäran har mottagits.

Kompletterande upplysningar och handlingar

19 § Den upphandlande myndigheten eller den som avses i 16 § andra stycket skall lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar senast sex dagar före den fastställda tidsfristen för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid.

Vid selektivt förfarande och vid påskyndat förhandlat förfarande enligt 10 kap. 8 § skall denna tidsfrist vara fyra dagar.

Innehållet i en inbjudan

20 § En inbjudan som avses i 17 § skall innehålla

1. en hänvisning till annonsen om upphandling,
2. uppgift om sista dag för mottagande av anbud samt uppgifter om till vilken adress anbuden skall skickas och på vilket eller vilka språk de skall avfattas,
3. uppgifter om vilka handlingar som skall bifogas,
4. den relativa inbördes betydelsen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Bemyndigande

21 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad som förstås med tekniska specifikationer.

9 kap. Annonsering om upphandling

Skyldigheten att annonsera upphandlingar

1 § En upphandlande myndighet skall annonsera upphandlingar, om inte annat följer av 5 kap. 4 eller 7–9 §§ eller av 6 eller 8 § i detta kapitel.

Förhandsannonsering

2 § En upphandlande myndighet skall, om inte annat följer av 6 §, genom förhandsannonsering lämna information enligt andra stycket om de kontrakt eller ramavtal som den avser att tilldela under de närmast följande tolv månaderna.

Information enligt första stycket skall lämnas

1. när det gäller varor, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje varuområde,

2. när det gäller tjänster, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje enskild tjänstekategori, och

3. när det gäller byggentreprenader, om en entreprenads huvudsakliga art och omfattning, under förutsättning att värdet av entreprenaden uppgår till minst 5 278 000 euro.

De i första stycket angivna värdena skall bestämmas på det sätt som enligt 4 kap. gäller för beräkning av tröskelvärden.

3 § Varuområdet skall fastställas av den upphandlande myndigheten genom en hänvisning till den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (CPV-nomenklaturen).

Med tjänstekategorier avses de kategorier som anges i bilaga 2 till denna lag.

4 § En annons enligt 2 § som avser varor eller tjänster skall snarast möjligt efter varje budgetårs början översändas till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggöras på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

En annons enligt 2 § som avser byggentreprenader skall snarast möjligt efter det att ett beslut fattats om tillstånd för den planering som gäller de byggentreprenader eller ramavtal som den upphandlande myndigheten avser att tilldela, översändas till kommissionen eller offentliggöras på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

Med upphandlarprofil avses uppgifter som är tillgängliga på Internet och som kan innehålla information om den upphandlande myndigheten och uppgifter om dess upphandlingar såsom förhandsannonser, uppgifter om pågående upphandlingar, planerade inköp, tilldelade kontrakt, avbrutna upphandlingsförfaranden och liknande förhållanden.

5 § En upphandlande myndighet som offentliggör en förhandsannons på sin upphandlarprofil skall, enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, på elektronisk väg sända

ett meddelande om offentliggörandet till Europeiska gemenskapernas kommission.

Begränsningar av skyldigheten att förhandsannonsera

6 § En upphandlande myndighet är skyldig att förhandsannonsera endast om myndigheten förkortar tidsfristen för mottagande av anbud i enlighet med 10 kap. 3 §.

En upphandlande myndighet är inte skyldig att förhandsannonsera, om enheten med stöd av 5 kap. 4 eller 7–9 §§ tillämpar ett förfarande utan föregående annonsering.

Annonsering om tilldelning av kontrakt och om ingångna ramavtal

7 § En upphandlande myndighet som har tilldelat ett offentligt kontrakt eller ingått ett ramavtal skall, om inte annat följer av andra stycket, till Europeiska gemenskapernas kommission skicka en annons om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts.

Avser det tilldelade kontraktet tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag skall den upphandlande myndigheten ange om den samtycker till att kontraktet offentliggörs.

Vad som sägs i första stycket gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

8 § Sådan information om tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal som skulle hindra tillämpning av lag eller stå i strid mot allmänintresset eller skada offentliga eller privata leverantörers berättigade kommersiella intressen eller motverka en sund konkurrens dem emellan behöver inte offentliggöras.

Utformning och offentliggörande av annonser om upphandling

9 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om innehållet i och utformningen av annonser om upphandling samt om sättet för överföring till Europeiska gemenskapernas kommission av sådana annonser.

10 § En upphandlande myndighet får välja på vilket av Europeiska gemenskapernas officiella språk en annons skall offentliggöras. Endast den text som offentliggörs i denna ursprungliga språkversion skall gälla.

11 § En upphandlande myndighet får inte offentliggöra en annons eller dess innehåll innan den skickas till Europeiska gemenskapernas kommission.

En annons som offentliggörs av en upphandlande myndighet får inte innehålla någon annan information än den som skickas till kommissionen eller offentliggörs på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

12 § En förhandsannons får inte offentliggöras på en upphandlarprofil innan ett meddelande har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission som anger att offentliggörandet sker i denna form.

13 § En annons eller förhandsannons som offentliggörs av en upphandlande myndighet skall innehålla uppgift om vilken dag meddelandet skickats till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.

14 § En upphandlande myndighet skall kunna visa vilken dag ett meddelande har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Icke-obligatorisk annonsering

15 § En upphandlande myndighet får, även om någon skyldighet till det inte finns enligt denna lag, offentliggöra annonser och förhandsannonser i enlighet med vad som föreskrivs i 9–14 §§.

10 kap. Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud

Inledande bestämmelse

1 § Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud skall, med beaktande av 2–8 §§, bestämmas till den tid som upphandlingens art och omfattning motiverar.

Tidsfrist vid öppet upphandlingsförfarande

2 § Vid öppet upphandlingsförfarande skall tidsfristen för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades för offentliggörande, om inte annat följer av 3 eller 5–7 §§.

Tidsfrist efter förhandsannonsering

3 § Om den upphandlande myndigheten har förhandsannonserat enligt 9 kap. 2–6 §§, skall tidsfristen för mottagande av anbud vid öppet eller selektivt upphandlingsförfarande i regel vara 36 dagar men inte i något fall kortare än 22 dagar från den dag då meddelandet skickades för offentliggörande.

Tidsfristen skall vid öppet förfarande löpa från den dag då meddelandet om upphandling skickades och vid selektivt förfarande från den dag då inbjudan att lämna anbud skickades.

Den tidsfrist som anges i första stycket får användas endast om

1. förhandsannonsen innehöll de uppgifter som anges i föreskrifter som meddelats med stöd av 9 kap. 9 §, i den mån uppgifterna var tillgängliga vid tidpunkten för förhandsannonseringen, och

2. minst 52 dagar, men högst 12 månader, gått från den dag då förhandsannonsen skickades för offentliggörande.

Tidsfrister vid selektivt förfarande och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering

4 § Vid selektivt upphandlingsförfarande och vid förhandlat upphandlingsförfarande med föregående annonsering skall tidsfristen för mottagande av anbudsansökningar vara minst 37 dagar från den dag då meddelandet om upphandling skickades.

Vid selektivt upphandlingsförfarande skall tidsfristen för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från den dag då inbjudan skickades.

Förkortade tidsfrister vid användning av elektroniska medel

5 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, får tidsfristerna enligt 2 eller 3 § för mottagande av anbud vid öppet förfarande och tidsfristen enligt 4 § för mottagande av anbudsansökningar vid selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering förkortas med sju dagar.

6 § Tidsfristerna för mottagande av anbud vid öppet och selektivt förfarande får, utöver vad som följer av 5 §, förkortas med fem dagar, om den upphandlande myndigheten med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, ger fri, direkt och fullständig tillgång till förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar från den dag då annonsen om upphandlingen offentliggjordes. Den Internetadress där denna dokumentation finns tillgänglig skall anges i meddelandet.

Förlängning av tidsfrister

7 § Tillhandahålls inte förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar och upplysningar, trots att detta begärts i god tid, inom de tidsfrister som anges i 8 kap. 16 och 19 §§ skall fristerna för mottagande av anbud förlängas så att alla leverantörer skall kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

Vad som sägs i första stycket gäller även om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller efter en granskning på plats av underlaget till förfrågningsunderlaget,

Förkortade tidsfrister på grund av tidsbrist

8 § Om det, vid selektivt förfarande eller vid förhandlat förfarande med föregående annonsering, på grund av tidsbrist inte är möjligt att tillämpa de tidsfrister som anges i 2–7 §§ får en upphandlande myndighet fastställa att fristen för mottagande av anbudsansökningar, räknat från den dag då annonsen om upphandling skickades, skall vara minst 15 dagar eller, om annonsen skickades med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, minst 10 dagar .

Under den förutsättning som anges i första stycket får en upphandlande myndighet fastställa att fristen för mottagande av anbud vid selektivt

förfarande skall vara minst 10 dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud skickades.

11 kap. Kommunikation, information och dokumentation

Regler för kommunikation

1 § En upphandlande myndighet får bestämma om kommunikation och informationsutbyte i förfaranden enligt denna lag för tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader, varor eller tjänster skall ske per post, per telefax eller med elektroniska medel. En ansökan om att få lämna anbud får även göras muntligen.

De valda kommunikationsmedlen skall vara allmänt tillgängliga.

Myndigheten skall i en annons eller i förfrågningsunderlaget ange hur anbud och ansökningar om att få lämna anbud får lämnas.

2 § De verktyg som skall användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska krav, skall vara icke diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med informations- och kommunikationsprodukter som i allmänhet används.

3 § Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering, skall finnas tillgänglig för alla berörda parter.

En upphandlande myndighet får kräva att elektroniska anbud skall vara försedda med en avancerad elektronisk signatur i enlighet med vad som föreskrivs i lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda beträffande anordningar som används för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar.

Skyldighet att lämna in intyg m.m.

4 § Vid elektronisk inlämning av anbud och ansökningar om att få lämna anbud är anbudsgivare och anbudssökande skyldiga att före utgången av den fastställda tidsfristen för anbudsgivningen eller anbudsansökningarna lämna in sådana handlingar, intyg och försäkringar som avses i 12 kap. 3 §, 13 kap. 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12 och 13 §§ och som inte finns tillgängliga i elektronisk form.

Bekräftelse av anbud och ansökan om att få lämna anbud

5 § En upphandlande myndighet får om det behövs begära att ett anbud eller en ansökan om att få lämna anbud som gjorts på annat sätt än per post bekräftas före utgången av tidsfristen för anbudet eller ansökningen genom en egenhändigt undertecknad handling eller på annat sätt som myndigheten bestämmer. Har en ansökan om att få lämna anbud gjorts muntligen skall en bekräftelse, på det sätt som den upphandlande myndigheten bestämmer, skickas före utgången av ansökningstiden.

Bevarande av sekretess

6 § Kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna skall ske på ett sådant sätt att alla uppgifter bevaras säkert, att den sekretess som gäller för anbudena och anbudsansökningarna iakttas och att den upphandlande myndigheten inte tar del av innehållet i anbudena och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud respektive anbudsansökan har gått ut.

Öppnande av anbud

7 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande myndigheten utsedda personer skall delta. Anbudena skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammaren utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förhandlat upphandlingsförfarande får försändelserna öppnas och anbudena förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbudena skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

8 § En upphandlande myndighet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökningen att få lämna anbud.

Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Myndigheten får begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar intyg, skriftliga bevis och andra handlingar som getts in och som avses i 12 kap. och 13 kap. 3 §.

Underrättelse om beslut

9 § En upphandlande myndighet skall, om inte annat följer av 10 § snarast möjligt skriftligen underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som fattats i fråga om slutandet av ett ramavtal eller tilldelningen av ett kontrakt och om skälen för besluten.

Beslut att inte lämna ut information

10 § En upphandlande myndighet får besluta att inte lämna ut sådan information som anges i 9 § och som rör kontraktstilldelning eller ett träffat ramavtal, om ett utlämnande skulle kunna hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för den som tilldelats kontraktet eller för andra leverantörer eller motverka en sund konkurrens mellan dessa aktörer.

Underrättelse på begäran

11 § En upphandlande myndighet skall på begäran snarast möjligt underrätta

1. varje anbudssökande vars ansökan avslagits om skälen till att ansökan inte godtagits,

2. varje anbudsgivare vars anbud förkastats om skälen till att anbudet inte godtagits, och

3. varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet.

Upplysningar enligt första stycket skall lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att begäran kom in.

Anbudsgivares bundenhet

12 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om han fått upplysningar som avses i 9 eller 11 §.

Protokollens innehåll

13 § En upphandlande myndighet skall för varje kontrakt och ramavtal upprätta ett protokoll och skall se till att genomförandet av en upphandling med hjälp av elektroniska medel dokumenteras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad ett protokoll skall innehålla.

En upphandlande myndighet är skyldig att på kommissionens begäran tillstålla kommissionen protokollet eller huvuddragen i det.

12 kap. Uteslutning av leverantörer

Omständigheter som skall medföra uteslutning av leverantörer

1 § En upphandlande myndighet skall utesluta en leverantör från deltagande i upphandlingsförfaranden, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt lagkraftvunnen dom har dömts för brott som innefattar

1. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/773/RIF,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, eller

4. penninghäleri enligt 9 kap. 6 a § brottsbalken.

Om leverantören är en juridisk person skall denna uteslutas enligt första stycket om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören dömts för brottet.

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket.

Om det finns synnerliga skäl får en upphandlande myndighet avstå från att utesluta en leverantör enligt första stycket.

Omständigheter som får medföra uteslutning av leverantörer

2 § En leverantör får uteslutas från deltagande i ett upphandlingsförfarande, om han

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,

2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,

3. genom lagakraftvunnen dom har dömts för brott avseende yrkesutövningen,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande myndigheten kan visa detta,

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, eller

6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna bestämmelse.

Om leverantören är en juridisk person får denna uteslutas enligt första stycket om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören har dömts för brott som avses i första stycket 3 eller gjort sig skyldig till sådant fel som avses i första stycket 4.

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket 1–3 eller 5.

Intyg och bevis angående leverantör

3 § Den upphandlande myndigheten skall som bevis för att det inte finns grund för att utesluta en leverantör godta utdrag ur officiellt register eller annan likvärdig handling när det gäller ett förhållande som avses i 1 § eller 2 § 1–3 och intyg från behörig myndighet när det gäller ett förhållande som avses i 2 § 5.

Om sådana handlingar eller intyg som avses i första stycket inte utfärdas i leverantörens hemland eller ursprungsland eller inte omfattar samtliga de fall som avses i 1 § eller 2 § 1-3 kan de ersättas av en utsaga som har avgetts på heder och samvete eller av en likvärdig åtgärd.

Om en leverantör är registrerad i en EES-stats officiella förteckning över godkända leverantörer får antas att leverantören uppfyller de krav som anges i 1 § eller i 2 § första stycket 1–5.

Bemyndigande

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om de bevis som avses i 3 §.

13 kap. Kontroll av leverantörers lämplighet och förmåga att fullgöra kontrakt

Kontroll av leverantörers lämplighet

1 § Innan kontrakt tilldelas skall den upphandlande myndigheten kontrollera lämpligheten hos de leverantörer som inte har uteslutits enligt 12 kap. 1–2 §§.

Kontroll skall ske i enlighet med de kriterier för ekonomisk och finansiell ställning samt yrkesmässig och teknisk kunskap eller kapacitet som anges i 4–15 §§ samt, i förekommande fall, de icke-diskriminerande regler och kriterier som avses i 5 kap. 11 §.

2 § En upphandlande myndighet får ställa upp krav på en lägsta nivå för anbudssökandes och anbudsgivares kapacitet, i enlighet med kraven i 3–13 §§. Omfattningen av den information som avses i 3–13 §§ samt de lägsta nivåerna för den kapacitet som krävs för ett bestämt kontrakt skall ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta.

De krav som ställs upp skall framgå av annonsen om upphandling.

Krav på registrering

3 § Myndigheten får begära att en leverantör visar att han är registrerad i det land där han driver verksamhet enligt landets aktiebolags- eller handelsregister eller motsvarande register.

I stället för vad som anges i första stycket kan en leverantör avlägga en ed under försäkran eller uppvisa ett intyg enligt bilaga 5 till denna lag för offentliga byggkontrakt, bilaga 6 till denna lag för offentliga varukontrakt och bilaga 7 till denna lag för offentliga tjänstekontrakt.

I samband med förfaranden för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt får den upphandlande myndigheten anmoda anbudssökande eller anbudsgivare att visa att de har ett särskilt tillstånd eller är medlemmar i en organisation i sitt hemland, om detta krävs för att tillhandahålla den aktuella tjänsten.

Leverantörers ekonomiska och finansiella ställning

Bevis på den ekonomiska och finansiella ställningen

4 § Bevis på en leverantörs ekonomiska och finansiella ställning kan utgöras av

1. intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten,

2. balansräkningar eller utdrag ur dem, om offentliggörande av balansräkningar krävs enligt lagstiftningen i det land där leverantören är etablerad eller,

3. uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller för de tre senaste verksamhetsåren eller den kortare tid under vilken

verksamheten bedrivits, om uppgifter om denna omsättning är tillgängliga.

5 § Den upphandlande myndigheten skall i annonsen om upphandling eller i inbjudan att lämna anbud ange vilken eller vilka av de i 4 § nämnda referenserna som den har valt samt vilka andra referenser som skall företes.

6 § Om en leverantör har ett godtagbart skäl för att inte förete de referenser som den upphandlande myndigheten begär, får han bevisa sin ekonomiska och finansiella ställning med varje annan handling som den upphandlande myndigheten finner lämplig.

Tillgång till andra företags ekonomiska kapacitet

7 § En leverantör får vid behov och när det gäller ett bestämt kontrakt åberopa andra företags kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan leverantören och dessa företag. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att han kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna vid fullgörandet av det aktuella kontraktet.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 2 kap. 9 § åberopa förmågan hos deltagarna i gruppen eller andra företag.

Teknisk och yrkesmässig kapacitet

8 § En leverantörs tekniska och yrkesmässiga kapacitet skall bedömas och kontrolleras i enlighet med 9 och 10 §§.

Bevis på teknisk kapacitet

9 § Den upphandlande myndigheten skall i annonsen om upphandling eller i inbjudan att lämna anbud ange på vilket eller vilka av de sätt som anges i andra stycket som en leverantör skall styrka sin tekniska kapacitet.

Den tekniska kapaciteten kan styrkas

1. genom en förteckning över slutförda byggentreprenader under de fem senaste åren, åtföljd av intyg om att de viktigaste byggentreprenaderna utförts på ett tillfredsställande sätt, varvid av intygen skall framgå värde, tidpunkt och plats för utförandet av byggentreprenaderna och huruvida de utfördes enligt gängse branschnormer och slutfördes på ett korrekt sätt, Om det är nödvändigt skall den behöriga myndigheten sända dessa intyg direkt till den upphandlande myndigheten,

2. genom en förteckning över de viktigaste varuleveranser eller tjänster som utförts under de tre senaste åren, varvid skall framgå värde och tidpunkt samt huruvida det varit fråga om privata eller offentliga mottagare; om mottagaren är en upphandlande myndighet skall lämnas intyg som utfärdats eller attesterats av denna myndighet och om mottagaren inte är en upphandlande myndighet skall lämnas intyg från

köparen eller, om detta inte är möjligt, skall lämnas en försäkran från leverantören,

3. genom uppgifter om den tekniska personal och de tekniska organ som ansvarar för kvalitetskontrollen eller som berörs på annat sätt, vare sig de direkt tillhör leverantörens företag eller inte, och, i fråga om offentliga byggentreprenader, uppgift om den tekniska personal och de tekniska organ som entreprenören kan förfoga över för att genomföra entreprenaden,

4. genom en beskrivning av varuleverantörens eller tjänsteleverantörens tekniska utrustning och av de metoder som han använder för att säkra kvaliteten samt av företagets undersöknings- och forskningsresurser,

5. när det är fråga om komplexa varor eller tjänster eller i undantagsfall om varor eller tjänster avsedda för ett särskilt ändamål, genom en kontroll som skall utföras av den upphandlande myndigheten själv eller på dennas vägnar av ett behörigt organ i varuleverantörens eller tjänsteleverantörens etableringsland, förutsatt att detta organ ger sitt samtycke; kontrollen skall avse en varuleverantörs tillverkningskapacitet eller en tjänsteleverantörs tekniska kapacitet och, om det behövs, dennes undersöknings- och forskningsresurser samt åtgärder för kvalitetskontroll,

6. genom uppgifter om tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer och motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget, särskilt om den eller dem som skall ansvara för tillhandahållande av tjänsterna eller leda byggentreprenaden,

7. när det är fråga om byggentreprenader eller tjänster, genom uppgifter om de miljöskyddsåtgärder leverantören kommer att tillämpa vid fullgörandet av kontraktet, om det med hänsyn till vad kontraktet avser är påkallat med sådana uppgifter,

8. genom en uppgift om antalet anställda i medeltal per år hos tjänsteleverantören eller entreprenören och antalet anställda med ledningsfunktion under de tre senaste åren,

9. genom en uppgift om vilka verktyg, maskiner och teknisk utrustning som tjänsteleverantören eller entreprenören förfogar över för att fullgöra kontraktet,

10. genom en upplysning om hur stor del av kontraktet som tjänsteleverantören kan komma att lägga ut på underleverantörer, eller

11. när det gäller de varor som skall levereras, genom prover, beskrivningar eller fotografier, vars äkthet skall styrkas om den upphandlande myndigheten begär det, eller genom intyg som upprättas av officiella institutioner för kvalitetskontroll eller enheter för sådan kontroll av erkänd kompetens och av vilka det skall framgå att varor som är klart identifierade genom referenser överensstämmer med vissa specifikationer eller standarder.

Tillgång till andra företags tekniska kapacitet

10 § En leverantör får vid behov och när det gäller ett bestämt kontrakt åberopa andra företags kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan leverantören och dessa företag. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat

sätt visa att han kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna vid fullgörandet av kontraktet.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 2 kap. 9 § åberopa förmågan hos deltagarna i gruppen eller andra företag.

Leverantörers yrkeskunnande

11 § När det gäller varukontrakt som innefattar monterings- eller installationsarbeten, tillhandahållande av tjänster eller utförande av byggentreprenad, får särskild vikt vid bedömningen av en leverantörs förmåga att fullgöra kontraktet fästas vid leverantörens yrkeskunnande, effektivitet, erfarenhet och tillförlitlighet.

Kvalitetssäkringsstandarder

12 § Om en upphandlande myndighet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ om att leverantören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, skall myndigheten hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder på området och som är certifierade av organ som uppfyller europeiska standarder för certifiering.

Den skall godkänna likvärdiga intyg från sådana organ som är etablerade i andra EES-stater. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som lämnas av leverantörer.

Standarder för miljöledning

13 § Om en upphandlande myndighet i de fall som avses i 9 § 7 kräver att få se certifikat som upprättats av ett oberoende organ och som intygar att leverantören uppfyller vissa miljöledningsstandarder, skall myndigheten hänvisa till gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS) eller till miljöledningsstandarder som bygger på relevanta europeiska eller internationella standarder och som certifierats av organ som uppfyller gemenskapslagstiftningen eller internationella standarder för certifiering.

Myndigheten skall godta likvärdiga certifikat från organ i andra medlemsstater. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga miljöledningsåtgärder som läggs fram av leverantörerna.

Kompletterande handlingar och upplysningar

14 § Den upphandlande myndigheten får anmoda leverantörerna att komplettera eller förtydliga intyg och andra handlingar som avses i 12 kap. 3 §, och i 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12 och 13 §§ i detta kapitel.

Officiella förteckningar

15 § Om en leverantör är registrerad i en EES-stats officiella förteckning över godkända leverantörer eller innehar ett certifikat utfärdat av ett

offentligrättsligt eller privaträttsligt certifieringsorgan som uppfyller europeiska standarder för certifiering får antas att leverantören uppfyller de krav som anges i

1. 12 kap. 1 § och 2 § 1–4 och 6, 3 §, 4 § 2 och 3 samt 9 § 1, 3 och 6–9 i detta kapitel när det gäller byggtreprenörer,
2. 9 § 2–5 och 11 när det gäller varuleverantörer, eller
3. 9 § 2 och 4–10 när det gäller tjänsteleverantörer.

14 kap. Kontraktstilldelning

Tilldelningsgrunder

1 § En upphandlande myndighet skall anta antingen

1. det anbud som är det ur den upphandlande myndighetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

2 § Den upphandlande myndigheten skall ange vilken relativ inbördes betydelse de olika kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att ges vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Den relativa betydelsen av kriterierna får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

I det fall den upphandlande myndigheten kan visa att det inte är möjligt att ange den relativa betydelsen av de olika kriterierna, skall dessa anges i fallande prioritetsordning.

Den relativa betydelsen av kriterierna eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

3 § En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

En begäran om förklaring kan avse

1. om anbudsgivaren kan utnyttja ekonomiskt fördelaktiga metoder att fullgöra upphandlingskontraktet,
2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra upphandlingskontraktet,
3. originaliteten i de varor, tjänster eller byggtreprenader, som föreslås av anbudsgivaren,
4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om arbetarskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där upphandlingskontraktet skall fullgöras, och
5. möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

Den upphandlande myndigheten skall i samråd med anbudsgivaren granska detta innehåll med beaktande av de ingivna förklaringarna.

4 § Om en upphandlande myndighet finner att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd skall myndigheten samråda med anbudsgivaren. Kan anbudsgivaren inte inom en skälig tidsfrist som fastställs av den upphandlande myndigheten visa att det är fråga om ett tillåtet stöd, får anbudet förkastas.

En upphandlande myndighet som förkastar ett anbud enligt första stycket skall underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om det.

15 kap. Koncessioner avseende byggentreprenader

Tillämpningsområdet

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas vid beviljande av en byggkoncession avseende byggentreprenad, om upphandlingskontraktet har ett värde om minst 5 278 000 euro. Värdet skall beräknas enligt de regler för byggentreprenader som gäller enligt 4 kap. 3–7 §§.

Undantag från tillämpningsområdet

2 § Detta kapitel tillämpas inte på koncessioner som beviljas i sådana fall som enligt 1 kap. 2 § medför att lagen inte skall tillämpas på upphandling av byggentreprenader och inte heller i sådana fall som avses i 3 kap. 1 §, 2 § 2 eller 3 §.

3 § Denna lag skall, under de förutsättningar som enligt 5 kap. 9 § första stycket 1 och andra stycket berättigar en upphandlande myndighet att använda förhandlat upphandlingsförfarande utan föregående annonsering, inte tillämpas på kompletterande byggentreprenader som inte ingår i vare sig det ursprungliga koncessionsprojektet eller i det ursprungliga kontraktet.

Annonsering

4 § En upphandlande myndighet skall annonsera upphandling av koncessioner som avser byggentreprenader. I fråga om annonseringen tillämpas 9 kap. 9–15 §§.

Tidsfrister för ansökan om att tilldelas en koncession

5 § Tidsfristen för att lämna in ansökningar om att tilldelas en koncession skall vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades.

Tiden får förkortas i enlighet med 10 kap. 5 § och skall förlängas i enlighet med 10 kap. 7 §.

Underentreprenad

6 § En upphandlande myndighet får begära att den som ansöker om att tilldelas en koncession skall lägga ut minst 30 procent av koncessionsvärdet på tredje man, med möjlighet för den koncessionssökande att öka denna andel. Den minsta andel som skall gälla skall anges i koncessionsavtalet.

Om myndigheten inte gjort någon begäran enligt första stycket, får den begära att sökandena i sina anbud anger hur stor andel av koncessionens totala värde som de avser att lägga ut på någon annan.

Koncessionshavares skyldighet när denne är en upphandlande myndighet

7 § Om den som tilldelas en koncession är en upphandlande myndighet, gäller denna lag vid den myndighetens tilldelning av kontrakt som avser byggentreprenader.

Koncessionshavares skyldighet när denne inte är en upphandlande myndighet

8 § Om den som tilldelas en koncession inte är en upphandlande myndighet, skall i upphandlingskontraktet föreskrivas att koncessionshavaren, när han tilldelar tredje man byggentreprenadkontrakt, skall annonsera upphandlingen enligt bestämmelserna i 9 kap. 9–15 §§.

Annonsering enligt första stycket skall inte krävas, om värdet av de kontrakt som tilldelas tredje man inte uppgår till 5 278 000 euro. Annonsering skall inte heller krävas, om sådana förhållanden föreligger som enligt 5 kap. 7 eller 9 § berättigar en upphandlande myndighet att använda förhandlat upphandlingsförfarande utan föregående annonsering.

Värdet av ett kontrakt skall beräknas enligt de regler för byggentreprenader som gäller enligt 4 kap. 3–7 §§.

Företag som går samman och anknutna företag

9 § Om flera företag går samman för att få en koncession, skall inte något av dem anses som tredje man. Detsamma gäller ett anknutet företag.

Med anknutet företag förstås företag över vilket koncessionshavaren direkt eller indirekt kan utöva ett bestämmande inflytande på det sätt som anges i 10 §, företag som kan utöva ett sådant inflytande över koncessionshavaren och företag som tillsammans med koncessionshavaren står under sådant inflytande av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under.

En uttömmande förteckning över företag som avses i första stycket skall bifogas ansökan om att tilldelas en koncession.

10 § Ett bestämmande inflytande enligt 9 § skall antas föreligga om ett företag direkt eller indirekt i förhållande till ett annat företag innehar

större delen av andelarna i företaget eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieäggande eller motsvarande eller kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets administrativa, verkställande eller övervakande organ.

Tidsfrist vid koncessionshavares tilldelning av kontrakt

11 § En koncessionshavare som inte är en upphandlande myndighet och som skall tilldela ett kontrakt som avser en byggentreprenad skall bestämma en tidsfrist för ansökningar om att få lämna anbud som inte är kortare än 37 dagar från den dag då annonsen skickades och en tid för att lämna anbud som inte är kortare än 40 dagar från den dag då annonsen om upphandlingen eller inbjudan att lämna anbud skickades.

16 kap. Projekttävlingar på tjänsteområdet

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel skall, om inte annat följer av 2 §, tillämpas på sådana projekttävlingar avseende tjänster, som

1. ingår i ett förfarande för tilldelning av ett tjänstekontrakt, eller
2. innefattar priser eller ersättningar till deltagarna.

Första stycket gäller endast om tröskelvärdet uppgår till minst det belopp som anges i 4 §.

Undantagna projekttävlingar

2 § Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas på sådana projekttävlingar avseende tjänster

1. som omfattas av lagen (0000:00) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, under förutsättning att de anordnas av en upphandlande myndighet som bedriver någon verksamhet som anges i 4 kap. i den lagen och anordnas för fortsatt utövande av denna verksamhet, eller som är undantagna från den lagens tillämpningsområde, eller

2. som anordnas i sådana fall som avses i 3 kap. 1 §, 2 § 2 eller 3 §.

Utan hinder av första stycket 1 tillämpas detta kapitel på projekttävlingar som anordnas av en upphandlande myndighet som bedriver sådan verksamhet som består i tillhandahållande av tjänster som anges i 4 kap. 6–8 §§ lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

Regler för anordnande av projekttävlingar

3 § Reglerna för en projekttävling skall fastställas i enlighet med vad som föreskrivs i detta kapitel och skall hållas tillgängliga för var och en som är intresserad av att delta i tävlingen.

Rätten att delta i en projekttävling får inte begränsas till deltagare som är hemmahörande i en EES-stat, i vissa EES-stater eller i en viss geografisk del av en EES-stats område.

Rätten att delta i en projekttävling får inte heller begränsas så att endast fysiska personer eller endast juridiska personer får delta.

Tröskelvärden för projekttävlingar

4 § Tröskelvärdet vid projekttävlingar är

1. 137 000 euro, om tävlingen anordnas av en central statlig myndighet,
2. 211 000 euro, om tävlingen anordnas av en annan myndighet, och
3. 211 000 euro, om tävlingen gäller forsknings- och utvecklingstjänster, telekommunikationstjänster eller sådana tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som omfattas av första stycket 1.

5 § Tröskelvärdet enligt 4 § första stycket 1 skall av den upphandlande myndigheten beräknas till värdet exklusive mervärdesskatt av tjänstekontraktet. I värdet skall inräknas de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna.

6 § Tröskelvärdet enligt 4 § första stycket 2 skall av den upphandlande myndigheten beräknas till summan av de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna och det beräknade värdet exklusive mervärdesskatt av de tjänstekontrakt som senare kan tilldelas vinnaren eller en av vinnarna i tävlingen, om en sådan tilldelning inte har uteslutits i annonsen om tävlingen.

Annonsering

7 § En upphandlande myndighet som avser att anordna en projekttävling skall annonsera tävlingen.

En upphandlande myndighet som anordnat en projekttävling skall, om inte annat följer av 8 §, annonsera resultatet av tävlingen.

8 § Annonsering enligt 7 § andra stycket behöver inte göras, om detta skulle hindra tillämpning av lag, strida mot allmänintresset, skada offentliga eller privata företags berättigade affärsintressen eller motverka en sund konkurrens mellan tjänsteleverantörer.

9 § I fråga om annonsering enligt detta kapitel tillämpas 9 kap. 9–15 §§.

Kommunikation och information

10 § Meddelanden, utbyte och lagring av information skall ske på ett sådant sätt att det säkerställs att integritet och sekretess för de av tävlingsdeltagarna inlämnade uppgifterna bevaras samt att juryn inte får ta del av tävlingsbidragen innan tidsfristen för inlämnande har löpt ut.

Information om de nödvändiga specifikationerna för elektronisk överföring av ritningar och planer och projekt, inklusive kryptering, skall vara tillgänglig för de berörda parterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda beträffande anordningar som används för elektronisk överföring som avses i andra stycket.

Val av deltagare

11 § Om endast ett visst antal deltagare får delta i en projekttävling skall den upphandlande myndigheten fastställa entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet. Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds att delta skall vara så stort att verklig konkurrens säkerställs.

Juryns sammansättning

12 § Den jury som skall utse vinnande bidrag i projekttävlingen skall vara sammansatt uteslutande av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projekttävlingen. Om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer för att få delta i en projekttävling skall minst en tredjedel av ledamöterna i juryn ha samma eller likvärdiga kvalifikationer.

13 § Juryn skall vara självständig i sina beslut och yttranden.

Vid granskningen av tävlingsbidragen skall tävlingsdeltagarnas anonymitet bevaras. Anonymiteten skall bevaras till dess juryn har avgett sitt yttrande eller meddelat sitt beslut.

Vid granskningen får endast de kriterier som angetts i annonsen om projekttävlingen beaktas.

14 § Juryn skall lämna en av jurymedlemmarna undertecknad rapport i vilken tävlingsbidragen rangordnas. Rapporten skall innehålla kommentarer och ange det behov av klagoranden som kan finnas.

Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas av juryn att besvara frågor som juryn har noterat i rapporten i syfte att klargöra projektets alla aspekter.

Fullständiga protokoll skall upprättas över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

17 kap. Upphandling som inte omfattas av direktivet

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller i fråga om kontrakt som avser tjänster som angetts i bilaga 3, för andra kontrakt vars värde understiger de tröskelvärden som anges i 4 kap. och för kontrakt som är undantagna enligt 3 kap. 2 §.

2 § Vid tilldelning av kontrakt enligt detta kapitel tillämpas 1–3 kap., 7 kap., 8 kap. 9 § och 18 kap. samt de övriga bestämmelser i lagen som anges i detta kapitel.

Vid tilldelning av kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 tillämpas även 8 kap. 1–10 §§, om värdet på kontraktet uppgår till minst tillämpligt tröskelvärde i 4 kap.

Upphandlingsförfaranden

3 § Tilldelning av kontrakt skall göras genom förenklat förfarande eller urvalsförfarande.

Ett direktupphandlingsförfarande får dock användas om kontraktets värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. Den upphandlande myndigheten skall vid behov fastställa riktlinjer för användning av sådant förfarande.

4 § Med förenklat förfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna anbud och den upphandlande myndigheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Med urvalsförfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud, den upphandlande myndigheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och den upphandlande myndigheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Med direktupphandlingsförfarande avses ett förfarande utan krav på anbud.

Annonsering vid förenklat förfarande

5 § Vid förenklat förfarande skall den upphandlande myndigheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i annan form som leder till effektiv konkurrens, om inte annat följer av 6 §.

Begäran om anbud utan föregående annonsering

6 § En upphandlande myndighet får utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka en skrivelse till endast en leverantör om

1. det vid ett annonserat förenklat förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. det är fråga om varor som framställs enbart för forskning, utveckling, experiment eller studier, under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan levereras av endast en viss leverantör, eller

4. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäligen tekniska eller ekonomiska olägenheter.

Annonsering vid urvalsförfarande

7 § Vid tillämpning av urvalsförfarande skall den upphandlande myndigheten publicera en ansökningsinbjudan genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Av inbjudan skall det framgå

1. hur en ansökan om att få lämna anbud får lämnas och
2. den dag då ansökan senast skall ha kommit in.

Myndigheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in att lämna anbud. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens skall uppnås.

Förfrågningsunderlag

8 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Uppgifter och hänvisningar som avses i första stycket får dock i undantagsfall förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdig". Av förfrågningsunderlaget skall framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

Rätt att få del av förfrågningsunderlag

9 § En leverantör som inte särskilt tillfrågats har rätt att på begäran få förfrågningsunderlaget på samma villkor som andra leverantörer.

Former och tidsfrister för att lämna anbud och anbudsansökningar

10 § Vad som föreskrivs i 11 kap. 1 § första och andra styckena, 2-3 §§ och 5-6 §§ gäller i fråga om anbud och ansökningar om att få lämna anbud vid tilldelning av kontrakt som avses i detta kapitel.

11 § Anbudsgivare och anbudssökande skall ges skälig tid att lämna sina anbud eller ansökningar. Tiden för att få lämna ansökningar om att få lämna anbud får dock aldrig vara kortare än tio dagar från den dag då ansökningsinbjudan blev publicerad enligt 7 §.

Anbudsgivares bundenhet

12 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om han fått upplysningar som avses i 23 §.

Innehåll i annonsen m.m.

13 § I annonsen enligt 5 §, skrivelsen enligt 6 § eller förfrågningsunderlaget enligt 8 § skall anges

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbudet skall vara bindande.

Mottagande och öppnande av anbud

14 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande myndigheten utsedda personer skall delta. Anbudena skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammare utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förenklat förfarande och vid urvalsförfarande som angetts innefatta förhandling får försändelserna öppnas och anbudena förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbudena skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

15 § En upphandlande myndighet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökan om att få lämna anbud.

Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras, om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Uteslutning av leverantörer

16 § En anbudssökande eller anbudsgivare får uteslutas från deltagande i ett upphandlingsförfarande i enlighet med vad som föreskrivs i 12 kap. 2 § och 3 § första stycket.

Innan ett skriftligt anbud antas skall den upphandlande myndigheten, om det inte är onödigt, kontrollera om leverantören är

1. registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret,
2. registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdesskatt, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter, och
3. fri från skulder för svenska skatter och socialförsäkringsavgifter.

En upphandlande myndighet som av leverantören begär upplysningar om förhållanden som avses i första och tredje styckena skall i förfrågningsunderlaget, annonsen eller skrivelsen ange på vilket sätt leverantören kan lämna upplysningarna.

Krav på registrering av leverantör

17 § En upphandlande myndighet får inte anta ett anbud, om leverantören inte är registrerad i register som avses i 16 § andra stycket, under förutsättning att registreringsskyldighet föreligger.

Villkor för fullgörande av kontrakt

18 § En upphandlande myndighet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras, under förutsättning att kraven är förenliga med gemenskapsrätten och anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Prövning av anbud och anbudsansökningar

19 § En upphandlande myndighet skall pröva alla de anbud och de ansökningar om att få lämna anbud som har kommit in i rätt tid, om inte annat följer av andra stycket eller 17 §.

En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud eller en ansökan om sådana förhållanden föreligger som avses i de bestämmelser till vilka hänvisas i 16 § första stycket.

Grunder för tilldelning av kontrakt

20 § En upphandlande myndighet skall anta antingen

1. det anbud som är det ur den upphandlande myndighetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga, eller

2. det anbud som har lägst anbudspris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet skall göras i enlighet med 14 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande myndigheten skall antingen ange vilken relativ inbördes betydelse de olika kriterier som avses i andra stycket kommer att ges vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning.

Den relativa betydelsen av kriterierna eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

21 § Den upphandlande myndigheten får förkasta anbud som den anser vara onormalt lågt, dock först sedan myndigheten begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. Förklaringen skall begäras skriftligen.

Dokumentation, underrättelse och förvaring av handlingar

22 § En upphandlande myndighet skall dokumentera skälen för sina beslut och vad som i övrigt förekommit av betydelse vid upphandlingsförfarandet. Detta gäller dock inte vid tilldelning av kontrakt som avser lågt värde.

23 § Vid förenklat förfarande och urvalsförfarande skall den upphandlande myndigheten lämna sådana upplysningar till anbudssökandena och anbudsgivarna som avses i 11 kap. 7 och 9 §§.

I de fall första stycket inte är tillämpligt skall den upphandlande myndigheten, när ett beslut om leverantör och anbud fattats, underrätta anbudsgivarna om detta snarast möjligt.

24 § En upphandlande myndighet skall på betryggande sätt förvara anbud och ansökningar om att få lämna anbud samt tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

Särskilda bestämmelser för tilldelning av kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3

25 § Om ett kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 uppgår till minst tillämpligt tröskelvärde i 4 kap., skall den upphandlande myndigheten senast inom 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats skicka ett meddelande därom till Byrån för Europeiska unionens officiella publikationer. I meddelandet skall anges om den upphandlande myndigheten godkänner att meddelandet publiceras.

Upphandling som rör rikets säkerhet m.m.

26 § Vid tilldelning av kontrakt som avses i 3 kap. 2 § får regeringen föreskriva eller i enskilda fall besluta om

1. undantag från bestämmelserna om annonsering i detta kapitel, och
2. de undantag i övrigt från bestämmelserna i detta kapitel som är nödvändiga med hänsyn till försvars- och säkerhetspolitiska intressen.

Regeringen får i föreskrifter eller i enskilda fall överlåta till en upphandlande myndighet att själv besluta om sådana undantag som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen beslutar meddelar föreskrifter om produkter inom försvarssektorn.

Projekttävlingar

27 § Vad som föreskrivs i 16 kap. 1 § första stycket, 2, 3, 5 och 10–13 §§ gäller även för projekttävlingar som understiger tröskelvärdet i 16 kap. 4 § första stycket, om inte tävlingen avser lågt värde.

Vid anordnande av projekttävlingar skall 3 § tillämpas. En projekttävling skall annonseras enligt 5 eller 7 §.

Vid tilldelning av kontrakt som följer på en projekttävling som anordnats enligt detta kapitel och som enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna skall, om en tävling avslutats med att mer än en vinnare utsetts, vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

18 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

Överprövning

1 § En leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Vid tilldelning av kontrakt genom ett direktupphandlingsförfarande får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då ett avtal om upphandlingen föreligger.

Vid tillämpning av annat upphandlingsförfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då ett upphandlingskontrakt föreligger. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande myndigheten lämnat upplysningar enligt 11 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller
2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Vad som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som

1. avses i 3 kap. 2 §, om regeringen föreskrivit om undantag från bestämmelsen eller om regeringen eller den upphandlande myndighet som regeringen bestämmer beslutat om undantag från bestämmelsen i ett enskilt fall, eller
2. det är absolut nödvändigt att genomföra med sådan synnerlig brådska som är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten och inte heller kan hänföras till denna.

Felaktig upphandling

2 § Om den upphandlande myndigheten har brutit mot 1 kap. 5 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Behörig domstol

3 § En ansökan enligt 1 § skall göras hos den länsrätt i vars domkrets den upphandlande myndigheten har sitt hemvist.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Förbud mot överklagande

4 § Ett beslut på vilket denna lag är tillämplig får inte överklagas med stöd av 10 kap. kommunallagen (1991:900).

Skadestånd

5 § En upphandlande myndighet som inte följt bestämmelserna i denna lag skall ersätta därigenom uppkommen skada för leverantör.

6 § Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt som följer av 1 § andra - fjärde styckena. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.

Tillsyn

7 § En särskild nämnd, Nämnden för offentlig upphandling, utövar tillsyn över den offentliga upphandlingen enligt denna lag. Vid sin tillsyn får nämnden inhämta alla nödvändiga upplysningar från upphandlande myndigheter.

Upplysningarna skall i första hand inhämtas genom skriftligt förfarande. Om det på grund av materialets omfång, brådska eller något annat förhållande är lämpligare, får upplysningarna inhämtas genom besök hos den upphandlande myndigheten.

8 § En upphandlande myndighet är skyldig att tillhandahålla de upplysningar som Nämnden för offentlig upphandling begär för sin tillsyn.

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder ikraft den 1 februari 2006.
2. Lagen tillämpas på upphandlingsförfaranden som påbörjas efter ikraftträdandet.

Bilaga 1. Förteckning över offentliga byggentreprenadkontrakt¹

Avdelning F	Huvud-grupp	Under-grupp	NACE		CPV-kod
			Byggentreprenader		
			Benämning	Anm.	
45			Byggverk-samhet	Omfattar: – nybyggnad, renovering och normal reparation	45 000 000
	45.1		Mark- och grundarben		45 100 000
		45.11	Rivning av hus; mark-arbeten	Omfattar: – rivning och rasing av byggnader och andra anläggningar – röjning av byggplatser – markarbeten: schaktning, deponering, nivellering av byggplatser, dikesgrävning, bergrensning, sprängning etc. – iordningställande av gruv-arbetsplatser: avtäckning samt annat iordningställande av ägor och platser som innehåller mineraler Omfattar även: – dränering av byggplatser – dränering av jordbruks- eller skogsbruksmark	45 110 000
		45.12	Markunder-sökning	Omfattar: – provborrning och tagning av kärnprov för byggande, för geofysiska, geologiska eller liknande ändamål Omfattar inte: – borrning av källor för produktion av råpetroleum eller naturgas jfr 11.20 – brunnsborrning jfr 45.25 – schaktsänkning jfr 45.25 – spårning av olje- och naturgasfält, utförande av geofysiska, geologiska och seismiska undersökningar jfr 74.20	45120000
	45.2		Bygg- och anläggnings-arbeten		45200000

¹ jfr. Rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk närings-grensindelning i Europeiska gemenskapen (EGT L 293, 24.10.1990, s. 1). Förordningen ändrad genom kommissionens förordning (EEG) nr 761/93 (EGT L 83, 3.4.1993, s. 1).

Avdelning F	Huvud- grupp	Grupp	Under- grupp	NACE		CPV-kod
				Byggtreprenader		
				Benämning	Anm.	
			45.21	Uppförande av hus och andra byggnadsverk	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – byggande av alla slags byggnader – byggande av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d.: – broar, inklusive sådana för upphöjda vägar, viadukter, tunnlar och tunnelbanor – rörledningar för fjärrtransport, fjärrnät för el och telekommunikation – rörledningar i tätort, tätortsnet för el och telekommunikation samt därmed förknippade arbeten – montering och uppförande på plats av monteringsfärdiga byggnader – slutbehandling av byggnader jfr 45.4 – arkitektverksamhet och teknisk konsultverksamhet jfr 74.20 – projektledning för byggande jfr 74.20 <p><i>Omfattar inte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – tjänster i anslutning till råpetroleum- och naturgasutvinning jfr 11.20 – uppförande av kompletta monteringsfärdiga byggnader av egentillverkade delar av annat material än betong jfr huvudgrupperna 20, 26 och 28 – anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader jfr 45.23 – bygginstallationer jfr 45.3 	45210000
			45.22	Takarbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – byggande av tak – taktäckning – impregnering 	45220000

Avdelning F	NACE		Byggentreprenader		CPV-kod
	Huvud-grupp	Under-grupp	Benämning	Anm.	
		45.23	Anläggning av vägar, flygfält och idrottsanläggningar	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – anläggning av vägar, gator samt andra kör- och gångvägar – anläggning av järnvägar – anläggning av start- och landningsbanor på flygfält – anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader – målning av vägmarkeringar och markeringar på parkeringsplatser <p><i>Omfattar inte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – förberedande markarbeten jfr 45.11 	45230000
		45.24	Vattenbyggnad	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – anläggning av: <ul style="list-style-type: none"> – vattenleder, hamn- och flodarbeten, småbåtshamnar (marinor), slussar etc. – dammar, diken o.d. – muddring – undervattensarbete 	45240000
		45.25	Andra bygg- och anläggningsarbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bygg- eller anläggningsverksamhet som är specialiserad inom något för olika slags konstruktioner gemensamt område och fordrar specialistkompetens eller specialutrustning: <ul style="list-style-type: none"> – grundläggning inklusive pålning – borrhning och byggande av brunnar, schaktsänkning – uppförande av icke egentillverkade stålelement – bockning av stål – murning och stenläggning – resning och nedmontering av byggnadsställningar och arbetsplattformar, inklusive uthyrning av byggnadsställningar och arbetsplattformar – uppförande av skorstenar och industriugnar <p><i>Omfattar inte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – uthyrning av byggnadsställningar utan resning och nedmontering jfr 71.32 	45250000
	45.3		Bygginstallationer		45300000

Avdelning F Huvud- grupp	Grupp	NACE		CPV-kod	
		Byggtreprenader	Benämning		
		45.31	El- installationer	Omfattar: – installation i byggnader och andra anläggningar av: elkablar och elarmatur telekommunikationssystem elvärmesystem antenn brandlarm tjuvlarm hissar och rulltrappor åskledare etc.	45310000
		45.32	Isolerings- arbeten	Omfattar: – installation i byggnader och andra anläggningar av värme-, ljud- eller vibrationsisolering <i>Omfattar inte:</i> – impregnering jfr 45.22	45320000
		45.33	VVS-arbeten	Omfattar: – installation i byggnader och andra anläggningar av: vattensystem samt sanitetsutrustning gasarmaturer värme-, ventilations-, kyl- och luftkonditionerings- utrustning inklusive ledning sprinklersystem <i>Omfattar inte:</i> – installation av elvärmesystem jfr 45.31	45330000
		45.34	Andra bygg- installationer	Omfattar: – installation av belysnings- och signalsystem till vägar, järnvägar, flygfält och hamnar – installation i byggnader och andra anläggningar av andra armaturer och anordningar	45340000
	45.4		Slut- behandling av byggnader		45400000
		45.41	Puts-, fasad- och stuckatur- arbeten	Omfattar: – anbringande på byggnader och andra anläggningar av invändig eller utvändig puts och stuck inklusive närstående basmaterial för putsning	45410000

Avdelning F Huvud- grupp	Grupp	Under- grupp	NACE		CPV-kod
			Byggtreprenader		
			Benämning	Anm.	
		45.42	Byggnads- snickeri- arbeten	Omfattar: – installation av icke egentillverkade dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, kök med fast inredning, trappor butiksinredning o.d., av trä eller andra material – invändig slutbehandling såsom arbete med tak, väggbeklädnader av trä och flyttbara skiljeväggar <i>Omfattar inte:</i> – läggning av parkett och andra golvbeläggningar av trä jfr 45.43	45420000
		45.43	Golv- och vägg- beläggnings- arbeten	Omfattar: – läggning, uppsättning eller fastsättning i byggnader och andra anläggningar av: vägg- eller golvplattor av keramiskt material, betong eller huggen sten parkett och andra golvbeläggningar av trä mattor samt golvbeläggningar av linoleum, inklusive av gummi eller plast terrazzo-, marmor-, granit- eller skiffergolv eller väggar tapeter	45430000
		45.44	Måleri- och glasmästeri- arbeten	Omfattar: – invändig och utvändig målning av byggnader – målning av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d. – installation av glas, speglar etc. <i>Omfattar inte:</i> – installation av fönster jfr 45.42	45440000
		45.45	Annan slut- behandling av byggnader	Omfattar: – installation av privata simbassänger – rengöring med ånga, blåstring och liknande behandling av fasader – annan slutbehandling av byggnader <i>Omfattar inte:</i> – invändig rengöring av byggnader och andra konstruktioner jfr 74.70	45450000

Avdelning F		NACE		CPV-kod
Huvud-grupp	Grupp	Byggtreprenader	Anm.	
	45.5		Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare	45500000
		45.50	Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare	<i>Omfattar inte:</i> – uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner samt -utrustning utan förare jfr 71.32

Bilaga 2. Förteckning över offentliga tjänstekontrakt (A-tjänster)

Kategori	Beskrivning	CPC-referensnummer	CPV-referensnummer
1	Underhålls- och reparationstjänster	6112, 6122, 633, 886	Från 50100000 till 50982000 (utom 50310000 till 50324200 och 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0)
2	Landtransport (2), även säkerhets- och kurirtransporter, med undantag av postbefordran	712 (utom 71235), 7512, 87304	Från 60112000-6 till 60129300-1 (utom 60121000 till 60121600, 60122200-1, 60122230-0) och från 64120000-3 till 64121200-2
3	Flygtransport av passagerare och gods, med undantag av postbefordran	73 (utom 7321)	Från 62100000-3 till 62300000-5 (utom 62121000-6, 62221000-7)
4	Postbefordran på land ² och i luften	71235, 7321	60122200-1, 60122230-0 62121000-6, 62221000-7
5	Telekommunikations-tjänster	752	Från 64200000-8 till 64228200-2, 72318000-7 och från 72530000-9 till 72532000-3
6	Finansiella tjänster: a) Försäkringstjänster b) Bank- och investeringstjänster ³	ex 81, 812, 814	Från 66100000-1 till 66430000-3 och från 67110000-1 till 67262000-1 (1)
7	Databehandlingstjänster och därmed sammanhängande tjänster	84	Från 50300000-8 till 50324200-4 Från 72100000-6 till 72591000-4 (utom 72318000-7 och från 72530000-9 till 72532000-3)
8	Forsknings- och utvecklingstjänster ⁴	85	Från 73000000-2 till 73300000-5 (utom 73200000-4, 73210000-7, 73220000-0)
9	Redovisnings-, revisions- och bokföringstjänster	862	Från 74121000-3 till 74121250-0
10	Marknads- och opinionsundersökningar	864	Från 74130000-9 till 74133000-0 och 74423100-1, 74423110-4
11	Organisationskonsult-tjänster ⁵ och därmed sammanhängande tjänster	865, 866	Från 73200000-4 till 73220000-0 Från 74140000-2 till 74150000-5 (utom 74142200-8) och 74420000-9, 74421000-6, 74423000-0, 74423200-2, 74423210-5, 74871000-5, 93620000-0
12	Arkitekttjänster, tekniska konsulttjänster och	867	Från 74200000-1 till 74276400-8 och från 74310000-5 till 74323100-0, och

² Med undantag av järnvägstransport som omfattas av kategori 18.

³ Med undantag av finansiella tjänster i samband med utfärdande, förvärv, försäljning eller överföring av värdepapper eller andra finansiella instrument samt riskbankstjänster. Dessutom undantas tjänster som avser förvärv eller hyra, oavsett finansieringsvillkor, av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller som avser rättigheter till sådan egendom. Finansiella tjänster som tillhandahålls samtidigt med, före eller efter köpe- eller hyreskontraktet, oberoende av form, skall dock omfattas av detta direktiv.

⁴ Med undantag av forsknings- och utvecklingstjänster som inte uteslutande är till förmån för den upphandlande myndigheten i dess egen verksamhet, under förutsättning att dessa tjänster helt finansieras av den upphandlande myndigheten.

⁵ Med undantag av medlings- och förlikningstjänster.

Kategori	Beskrivning	CPC-referensnummer	CPV-referensnummer
	integrerade tekniska tjänster, stadsplanering och landskapsarkitektur, därmed sammanhängande vetenskapliga och tekniska konsulttjänster, teknisk provning och analys		74874000-6
13	Reklamtjänster	871	Från 74400000-3 till 74422000-3 (utom 74420000-9 och 74421000-6)
14	Fastighetsstädning och fastighetsförvaltning	874, 82201- 82206	Från 70300000-4 till 70340000-6 och från 74710000-9 till 74760000-4
15	Förlags- och tryckeritjänster mot arvode eller på kontrakt	88442	Från 78000000-7 till 78400000-1
16	Avlopps- och renhållningstjänster, sanering och liknande tjänster	94	Från 90100000-8 till 90320000-6 och 501900 00-3, 50229000-6, 50243000-0

Bilaga 3. Förteckning över offentliga tjänstekontrakt (B-tjänster)

Kategori	Beskrivning	CPC-referensnumm er	CPV-referensnummer
17	Hotell- och restaurangtjänster	64	Från 55000000-0 till 55524000-9 och från 93400000-2 till 93411000-2
18	Järnvägstransport	711	60111000-9 och från 60121000-2 till 60121600-8
19	Sjötransport	72	Från 61000000-5 till 61530000-9 och från 63370000-3 till 63372000-7
20	Hjälp-tjänster och tjänster i anslutning till transporter	74	62400000-6, 62440000-8, 62441000-5, 62450000-1 Från 63000000-9 till 63600000-5 (utom 63370000-3, 63371000-0, 63372000-7) och 74322000-2, 93610000-7
21	Juridiska tjänster	861	Från 74110000-3 till 74114000-1
22	Rekrytering och urval av personal ⁶	872	Från 74500000-4 till 74540000-6 (utom 74511000-4) och från 95000000-2 till 95140000-5
23	Spanings- och säkerhetstjänster, med undantag av säkerhetstransporter	873 (utom 87304)	Från 74600000-5 till 74620000-1
24	Undervisning och yrkesutbildning	92	Från 80100000-5 till 80430000-7
25	Hälsovård och socialtjänster	93	74511000-4, och från 85000000-9 till 85323000-9 (utom 85321000-5 och 85322000-2)
26	Fritids- och idrottsverksamhet samt kulturverksamhet	96	Från 74875000-3 till 74875200-5 och från 92000000-1 till 92622000-7 (utom 92230000-2)
27	Övriga tjänster ⁷		

⁶ Med undantag av anställningskontrakt.

⁷ Med undantag av kontrakt som avser förvärv, utveckling, produktion eller samproduktion av program som utförs av radio- och TV-bolag samt kontrakt om sändningstider.

Bilaga 4. Förteckning över varor i fråga om offentliga upphandlingskontrakt från myndigheter på försvarsområdet

- Kapitel 25: Salt; svavel; jord och sten; gips, kalk och cement
- Kapitel 26: Malm, slagg och aska
- Kapitel 27: Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter av dessa; bituminösa ämnen; mineralvaxer
utom:
ex 27.10: särskilda motorbränslen
- Kapitel 28: Oorganiska kemikalier; organiska och oorganiska föreningar av ädla metaller, av sällsynta jordartsmetaller, av radioaktiva grundämnen och av isotoper
utom:
ex 28.09: sprängämnen
ex 28.13: sprängämnen
ex 28.14: tårgas
ex 28.28: sprängämnen
ex 28.32: sprängämnen
ex 28.39: sprängämnen
ex 28.50: giftiga ämnen
ex 28.51: giftiga ämnen
ex 28.54: sprängämnen
- Kapitel 29: Organiska kemikalier
utom:
ex 29.03: sprängämnen
ex 29.04: sprängämnen
ex 29.07: sprängämnen
ex 29.08: sprängämnen
ex 29.11: sprängämnen
ex 29.12: sprängämnen
ex 29.13: giftiga ämnen
ex 29.14: giftiga ämnen
ex 29.15: giftiga ämnen
ex 29.21: giftiga ämnen
ex 29.22: giftiga ämnen
ex 29.23: giftiga ämnen
ex 29.26: sprängämnen
ex 29.27: giftiga ämnen
ex 29.29: sprängämnen
- Kapitel 30: Farmaceutiska produkter
- Kapitel 31: Gödselmedel
- Kapitel 32: Garvämnes- och färgämnesextrakter; garvsyror och garvsyraderivat; pigment och andra färgämnen; lacker och andra målningsfärger; kitt och andra tätnings- och utfyllningsmedel; tryckfärger, bläck och tusch
- Kapitel 33: Eteriska oljor och resinoider; parfymers-, skönhets- och kropps-vårdsmedel
- Kapitel 34: Tvål och såpa, organiska ytaktiva ämnen, tvättmedel, smörjmedel, konstgjorda vaxer, beredda vaxer, puts- och skurmedel, ljus och liknande artiklar, modelleringspasta s.k. dentalvax samt dentalpreparat på basis av gips
- Kapitel 35: Proteiner; modifierad stärkelse; lim och klister; enzymer
- Kapitel 37: Varor för foto- eller kinobruk
- Kapitel 38: Diverse kemiska produkter
utom:
ex 38.19: giftiga ämnen
- Kapitel 39: Plaster och plastvaror
utom:
ex 39.03: sprängämnen
- Kapitel 40: Gummi och gummivaror
utom:
ex 40.11: skottsäkra däck

- Kapitel 41: Oberedda hudar och skinn samt läder
- Kapitel 42: Lädervaror; sadelmakeriarbeten; reseffekter, handväskor och liknande artiklar; varor av tarmar
- Kapitel 43: Pälskinn och konstgjord päls; varor av dessa material
- Kapitel 44: Trä och varor av trä; träkol
- Kapitel 45: Kork och varor av kork
- Kapitel 46: Varor av halm, esparto eller andra flättningsmaterial; korgmakeriarbeten
- Kapitel 47: Massa av ved eller andra fibrösa cellulosahaltiga material; avfall och förbrukade varor av papper eller papp
- Kapitel 48: Papper och papp; varor av pappersmassa, papper eller papp
- Kapitel 49: Tryckta böcker, tidningar, bilder och andra produkter från den grafiska industrin
- Kapitel 65: Huvudbonader och delar till huvudbonader
- Kapitel 66: Paraplyer, parasoller, promenadkäppar, sittkäppar, piskor och ridspön samt delar till sådana artiklar
- Kapitel 67: Bearbetade fjädrar och dun samt varor tillverkade av fjädrar eller dun; konstgjorda blommor; varor av människohår
- Kapitel 68: Varor av sten, gips, cement, asbest, glimmer eller liknande material
- Kapitel 69: Keramiska produkter
- Kapitel 70: Glas och glasvaror
- Kapitel 71: Naturpärlor och odlade pärlor, ädelstenar och halvädelstenar, ädla metaller och metaller med plätering av ädel metall samt varor av sådana produkter; bijouterivaror
- Kapitel 73: Gjutjärn, järn och stål
- Kapitel 74: Koppar
- Kapitel 75: Nickel
- Kapitel 76: Aluminium
- Kapitel 77: Magnesium och beryllium
- Kapitel 78: Bly
- Kapitel 79: Zink
- Kapitel 80: Tenn
- Kapitel 81: Andra oädla metaller
- Kapitel 82: Verktyg, redskap, knivar, skedar och gafflar av oädel metall
utom:
ex 82.05: verktyg
ex 82.07: verktyg, delar
- Kapitel 83: Diverse varor av oädel metall
- Kapitel 84: Ångpannor, maskiner, apparater och mekaniska redskap
utom:
ex 84.06: motorer
ex 84.08: övriga motorer
ex 84.45: maskiner
ex 84.53: datorer
ex 84.55: delar av datorer under rubrik nr 84.53
ex 84.59: kärnreaktorer
- Kapitel 85: Elektriska maskiner och apparater, delar till sådana varor
utom:
ex 85.13: teleutrustning
ex 85.15: transmissionsapparater
- Kapitel 86: Lok och annan rullande järnvägs- och spårvägsmateriel samt delar till sådan materiel; stationär järnvägs- och spårvägsmateriel samt delar till sådan materiel; mekanisk (inbegripet elektromekanisk) trafik-signaleringsutrustning av alla slag
utom:
ex 86.02: pansarlok, elektriska
ex 86.03: övriga pansarlok
ex 86.05: pansarvagnar
ex 86.06: underhålls- och servicevagnar
ex 86.07: vagnar
- Kapitel 87: Fordon, andra än rullande järnvägs- eller spårvägsmateriel samt delar och tillbehör till fordon
utom:
ex 87.08: stridsvagnar och andra bepansrade fordon

- ex 87.01: traktorer
- ex 87.02: militära fordon
- ex 87.03: bärgningsbilar
- ex 87.09: motorcyklar
- ex 87.14: släpfordon
- Kapitel 89: Fartyg och annan flytande materiel
utom:
  - ex 89.01A: krigsfartyg
- Kapitel 90: Optiska instrument och apparater, foto- och kinoapparater, instrument
och apparater för mätning eller kontroll, medicinska och kirurgiska
instrument och apparater
utom:
  - ex 90.05: kikare
  - ex 90.13: diverse instrument, laser
  - ex 90.14: avståndsmätare
  - ex 90.28: elektriska och elektroniska mätinstrument
  - ex 90.11: mikroskop
  - ex 90.17: medicinska instrument
  - ex 90.18: redskap för sjukgymnastik
  - ex 90.19: ortopediska redskap
  - ex 90.20: röntgenapparater
- Kapitel 91: Ur och delar till ur
- Kapitel 92: Musikinstrument; apparater för inspelning och återgivning av ljud,
apparater för inspelning och återgivning av bilder och ljud för
television samt delar och tillbehör till sådana apparater
- Kapitel 94: Möbler; sängkläder, madrasser, resårbottnar till sängar, kuddar och
liknande stoppade inredningsartiklar
utom: ex 94.01A: flygplanssäten
- Kapitel 95: Varor och produkter av utskärnings- eller pressmaterial
- Kapitel 96: Borstar, penslar, kvastar, dammvippor och såll
- Kapitel 98: Diverse artiklar

Bilaga 5. Register för byggtreprenadkontrakt⁸

Yrkesregistren samt motsvarande försäkringar och intyg för varje medlemsstat:

Belgien:	<i>Registre du Commerce, Handelsregister,</i>
Danmark:	<i>Erhvervs- og Selskabsstyrelsen,</i>
Tyskland:	<i>Handelsregister och Handwerksrolle,</i>
Grekland:	Registret för avtalslutande företag (<i>Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων – ΜΕΕΠ</i>) under ministeriet för miljö, markplanering och anläggningsarbeten (<i>ΥΠΕΧΩΔΕ</i>),
Spanien:	<i>Registro Oficial de Empresas Clasificadas del Ministerio de Hacienda,</i>
Frankrike:	<i>Registre du commerce et des sociétés och Répertoire des métiers,</i>
Irland:	leverantören kan åläggas att visa upp ett intyg från <i>Registrar of Companies</i> eller från <i>Registrar of Friendly Societies</i> eller, i avsaknad av detta, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma,
Italien:	<i>Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato,</i>
Luxemburg:	<i>Registre aux firmes och Rôle de la chambre des métiers,</i>
Nederländerna:	<i>Handelsregister,</i>
Österrike:	<i>Firmenbuch, Gewerberegister, Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern,</i>
Portugal:	<i>Instituto dos Mercados de Obras Públicas e Particulares e do Imobiliário (IMOPPI),</i>
Finland:	<i>Kaupparekisteri – Handelsregistret,</i>
Sverige:	<i>Aktiebolags-, handel eller föreningsregistren,</i>
Förenade kungariket:	entreprenören kan åläggas att visa upp ett intyg från <i>Registrar of Companies</i> eller, i avsaknad av detta, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma.

⁸Vid tillämpningen av 13 kap. 3 § avses med yrkes- eller handelsregister de register som anges i denna bilaga och, i den mån ändringar gjorts på nationell nivå, de register som ersatt de förra.

Bilaga 6. Register för varukontrakt⁹

Yrkes- och handelsregistren samt motsvarande försäkringar och intyg:

Belgien:	<i>Registre du commerce – Handelsregister,</i>
Danmark:	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen,
Tyskland:	<i>Handelsregister och Handwerksrolle,</i>
Grekland:	<i>Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο,</i>
Spanien:	<i>Registro Mercantil</i> eller, för icke-registrerade personer, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket,
Frankrike:	<i>Registre du commerce et des sociétés</i> och <i>Répertoire des métiers,</i>
Irland:	leverantören kan åläggas att visa upp ett intyg från <i>Registrar of Companies</i> eller från <i>Registrar of Friendly Societies</i> med uppgift om att leverantörens rörelse är incorporated eller registered, eller, om detta inte är fallet, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma,
Italien:	<i>Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato</i> och <i>Registro delle Commissioni provinciali per l'artigianato,</i>
Luxemburg:	<i>Registre aux firmes</i> och <i>Rôle de la chambre des métiers,</i>
Nederländerna:	<i>Handelsregister,</i>
Österrike:	<i>Firmenbuch, Gewerberegister, Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern,</i>
Portugal:	<i>Registo Nacional das Pessoas Colectivas,</i>
Finland:	<i>Kaupparekisteri – Handelsregistret,</i>
Sverige:	<i>Aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren,</i>
Förenade kungariket:	leverantören kan åläggas att visa upp ett intyg från <i>Registrar of Companies</i> med uppgift om att leverantörens rörelse är <i>incorporated</i> eller <i>registered</i> , eller, om detta inte är fallet, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma.

⁹Vid tillämpningen av 13 kap. 3 § avses med yrkes- eller handelsregister de register som anges i denna bilaga och, i den mån ändringar gjorts på nationell nivå, de register som ersatt de förra.

Bilaga 7. Register för tjänstekontrakt¹⁰

Yrkes- och handelsregistren samt motsvarande försäkringar och intyg:

Belgien:	<i>Registre du commerce – Handelsregister och Ordres professionnels – Beroepsorden,</i>
Danmark:	<i>Erhvervs- og Selskabsstyrelsen,</i>
Tyskland:	<i>Handelsregister, Handwerksrolle, Vereinsregister, Partnerschaftsregister och Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder,</i>
Grekland:	tjänsteleverantören kan åläggas att förete ett intyg om att vederbörande under ed inför en notarie försäkrat att han utövar yrket i fråga; i fall som omfattas av gällande nationell lagstiftning, för tillhandahållandet av sådana undersökningar som avses i bilaga 2, yrkesregistret <i>Μητρώο Μελετητών</i> och <i>Μητρώο Γραφείων Μελετών</i> ,
Spanien:	<i>Registro Oficial de Empresas Clasificadas del Ministerio de Hacienda,</i>
Frankrike:	<i>Registre du commerce et des sociétés</i> och <i>Répertoire des métiers,</i>
Irland:	tjänsteleverantören kan åläggas att visa upp ett intyg från <i>Registrar of Companies</i> eller från <i>Registrar of Friendly Societies</i> eller, i avsaknad av detta, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma,
Italien:	<i>Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato, Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato eller Consiglio nazionale degli ordini professionali,</i>
Luxemburg:	<i>Registre aux firmes</i> och <i>Rôle de la chambre des métiers,</i>
Nederländerna:	<i>Handelsregister,</i>
Österrike:	<i>Firmenbuch, Gewerberegister, Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern,</i>
Portugal:	<i>Registo nacional das Pessoas Colectivas,</i>
Finland:	<i>Kaupparekisteri – Handelsregistret,</i>
Sverige:	<i>Aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren,</i>
Förenade kungariket:	tjänsteleverantören kan åläggas att visa upp ett intyg från <i>Registrar of Companies</i> eller, i avsaknad av detta, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma.

¹⁰ Vid tillämpningen av 13 kap. 3 § avses med yrkes- eller handelsregister de register som anges i denna bilaga och, i den mån ändringar gjorts på nationell nivå, de register som ersatt de förra.

3. Förslag till lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller, om inte annat följer av 2 §, vid tilldelning av kontrakt som avser byggentreprenader, varor och tjänster och som görs av en upphandlande enhet som anges i 3 kap. för en verksamhet som anges i 4 kap.

Lagen gäller också då en upphandlande enhet som anges i 3 kap. anordnar en projekttävling som avser en verksamhet som anges i 4 kap.

2 § I fråga om kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag och i fråga om andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen, gäller lagen endast i den utsträckning som följer av 19 och 20 kap.

Ett kontrakt som avser både tjänster som anges i bilaga 2 till denna lag och tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag skall, om värdet av de förstnämnda tjänsterna överstiger värdet av de sistnämnda i sin helhet anses vara ett kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 2 och i annat fall i sin helhet anses vara ett kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3.

Genomförande av EG-direktiv

3 § Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster¹¹.

Principer för tilldelning av kontrakt

4 § Tilldelning av kontrakt enligt denna lag skall göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns. Upphandlande enheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Genomförandet av upphandlingsförfaranden skall ske med iakttagande av öppenhet.

Kontrakt som avser mer än en verksamhet

5 § I det fall ett kontrakt avser mer än en verksamhet skall, om olika bestämmelser gäller för verksamheterna, tillämpas de bestämmelser som gäller för den huvudsakliga delen av kontraktet.

¹¹ EGT L 134, 30.4.2004, s. 1-113 (Celex 32004L0017)

6 § I det fall ett kontrakt avser både en verksamhet som omfattas av denna lag och en verksamhet som omfattas av lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster skall, om det inte är möjligt att på objektiva grunder avgöra vilken verksamhet som kontraktet huvudsakligen avser, den sistnämnda lagen tillämpas på kontraktet.

7 § I det fall ett kontrakt avser både en verksamhet som omfattas av denna lag och en annan verksamhet som inte omfattas av vare sig denna lag eller lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster skall, om det inte är möjligt att på objektiva grunder avgöra vilken verksamhet som kontraktet huvudsakligen avser, denna lag tillämpas på kontraktet.

8 § Valet mellan att tilldela endast ett kontrakt som avser mer än en verksamhet och att tilldela separata kontrakt för de olika verksamheterna får inte göras för att uppnå att kontraktstilldelningen undantas från bestämmelserna i denna lag eller i lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster.

Rätten att få delta i ett upphandlingsförfarande

9 § En anbudssökande eller anbudsgivare, som är etablerad i en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) och enligt gällande bestämmelser i den staten har rätt att leverera den tjänst som ett kontrakt avser, får inte uteslutas från deltagande i upphandlingsförfarandet endast på grund av krav på att leverantören skall vara antingen en fysisk eller en juridisk person.

Juridiska personer kan, när det gäller tjänste- och byggtreprenadkontrakt eller varukontrakt som också omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten, åläggas att i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och yrkeskvalifikationer på de personer som skall utföra tjänsterna.

10 § Grupper av leverantörer har rätt att lämna anbud och att ansöka om att få lämna anbud. Den upphandlande enheten får inte föreskriva att sådana grupper skall anta en bestämd juridisk form för att få lämna anbud eller förhandla. Enheten får dock föreskriva att den utsedda gruppen skall anta en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet skall kunna fullgöras korrekt.

11 § En upphandlande enhet får reservera deltagandet i upphandlingsförfaranden för skyddade verkstäder eller föreskriva att kontrakten skall fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning, om majoriteten av de berörda arbetstagarna är personer med funktionshinder som på grund av funktionshindrets art eller svårighet inte kan utöva yrkesverksamhet på normala villkor.

Denna begränsning skall nämnas i annonsen om upphandling.

2 kap. Definitioner

1 § I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp som används i denna lag. Det finns definitioner också i andra kapitel.

2 § Med *upphandling* avses anskaffning av varor, byggentreprenader eller tjänster mot ersättning samt leasing, hyra eller hyrköp av varor.

3 § Med *kontrakt* avses enligt denna lag skriftligt avtal som

1. sluts mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera leverantörer,
2. avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster mot ersättning, och
3. undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

4 § Med *byggentreprenadkontrakt* avses ett kontrakt avseende byggentreprenad som gäller

1. utförande eller både projektering och utförande av arbete som är hänförligt till en verksamhet som anges i bilaga 1 till denna lag,
2. ett byggnadsverk, eller
3. utförandet, oavsett på vilket sätt, av ett byggnadsverk enligt krav som ställts upp av den upphandlande enheten.

Med *byggnadsverk* avses det samlade resultatet av bygg- och anläggningsarbeten, om resultatet kan självständigt fullgöra en teknisk och ekonomisk funktion.

5 § Med *varukontrakt* avses ett kontrakt som gäller varor och som inte omfattas av ett byggentreprenadkontrakt.

Ett kontrakt skall behandlas som ett varukontrakt även om det omfattar ett underordnat inslag av monterings- eller installationsarbeten avseende varorna.

6 § Med *tjänstekontrakt* avses ett kontrakt som gäller utförande av sådana tjänster som anges i bilaga 2 eller 3 till denna lag och som inte utgör ett kontrakt som anges i 4 eller 5 §.

Ett kontrakt som avser såväl varor som tjänster enligt bilaga 2 eller 3 till denna lag skall behandlas som ett tjänstekontrakt, om värdet av tjänsterna är högre än värdet av varorna.

Ett kontrakt som avser tjänster enligt bilaga 2 eller 3 till denna lag och omfattar sådan verksamhet enligt bilaga 1 till denna lag som endast är underordnad verksamhet i förhållande till kontraktets huvudändamål skall behandlas som ett tjänstekontrakt.

7 § Med *ramavtal* avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattad kvantitet.

8 § Med *leverantör* avses den som på marknaden tillhandahåller byggentreprenader, varor eller tjänster.

Med leverantör avses också grupper av leverantörer.

9 § Med *anbudssökande* avses en leverantör som ansöker om att få delta i ett selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande.

10 § Med *inköpscentral* avses en upphandlande myndighet som

1. anskaffar varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande enheter, eller
2. ingår kontrakt eller träffar ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande enheter.

11 § Med *förfrågningsunderlag* avses underlag för anbud, som en upphandlande enhet tillhandahåller en leverantör.

12 § Med *öppet upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer får lämna anbud.

13 § Med *selektivt upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer kan ansöka om att få delta och endast anbudssökande som inbjuds av den upphandlande enheten att delta får lämna anbud.

14 § Med *förhandlat upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där den upphandlande enheten inbjuder utvalda leverantörer att lämna anbud och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem.

15 § Med *projekttävling* avses en tävling, främst inom områdena byggnads- och landskapsplanering, arkitekt- eller ingenjörsarbete och databehandling som gör det möjligt för arrangören att förvärva en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i tävlingen.

16 § Med *skriftlig* avses att en enhet av ord eller siffror kan läsas, återges och sedan meddelas. Denna enhet kan innehålla uppgifter som går att överföra och lagra med elektroniska medel.

17 § Med *elektroniska medel* avses medel som utnyttjar elektronik för behandling och lagring av data och medel som sänder, överför och mottar via kabel, radiovågor, på optisk eller någon annan elektromagnetisk väg.

18 § Med *gemensam terminologi vid offentlig upphandling* avses den tillämpliga nomenklatur vid offentlig upphandling som antagits genom förordning EG nr 2195/2002 av den 5 november 2002 (CPV-nomenklaturen). Om den nomenklatur som används i bilaga 1, 2 eller 3 till denna lag avviker från CPV-nomenklaturen skall den nomenklatur som används i respektive bilaga ha företräde.

3 kap. Upphandlande enheter

1 § Upphandlande enheter är myndigheter och sådana företag som avses i 4 §.

2 § Med myndigheter avses i denna lag utöver myndigheter även, beslutande församlingar i kommuner och landsting, offentligt styrda organ som avses i 3 § samt sammanslutningar av myndigheter.

Offentligt styrda organ

3 § Med offentligt styrda organ enligt 2 § avses sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som har inrättats i syfte att täcka behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen finansieras av staten, en kommun, ett landsting eller en annan upphandlande myndighet,
2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller en annan upphandlande myndighet, eller
3. i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller övervakande organ mer än halva antalet ledamöter utses av staten, en kommun, ett landsting eller en annan upphandlande myndighet.

Andra upphandlande enheter än myndigheter

4 § Som upphandlande enheter anses vidare

1. företag över vilka en upphandlande myndighet kan utöva ett bestämmande inflytande på det sätt som anges i 5 §, och
2. företag som bedriver verksamhet som anges i 4 kap. 1, 4–6 eller 9 § med stöd av en särskild rättighet eller ensamrätt som avses i 6 §.

Bestämmande inflytande

5 § Med bestämmande inflytande enligt 4 § 1 avses att en upphandlande myndighet, direkt eller indirekt, innehar större delen av andelarna i företaget eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieäggande eller motsvarande eller kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagens förvaltningsorgan eller i dess verkställande eller övervakande organ.

Särskild rättighet eller ensamrätt

6 § Med en särskild rättighet eller en ensamrätt som anges i 4 § 2 avses en rättighet eller ensamrätt som

1. beviljats av myndighet enligt lag eller annan författning,
2. begränsar utövandet av en sådan verksamhet som avses i 4 kap. till ett eller flera företag, och
3. väsentligt påverkar andra företags möjligheter att bedriva samma typ av verksamhet.

4 kap. Verksamheter som omfattas av lagen

Gas, värme, el och dricksvatten

1 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av

1. tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla allmänheten tjänster i samband med produktion, transport eller distribution av gas, värme, el eller dricksvatten, eller
2. leverans av gas, värme, el eller dricksvatten till sådana nät.

2 § Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar gas eller värme till ett nät som är avsett för tillhandahållande av tjänster för allmänheten, skall detta inte anses utgöra en sådan verksamhet som avses i 1 §, om

1. enhetens produktion är en oundviklig följd av utövandet av en annan verksamhet än sådan som avses i 1, 4–6 eller 9 §,
2. leverans till det publika nätet endast syftar till att använda denna produktion ekonomiskt, och
3. sådana leveranser uppgår till högst 20 procent av enhetens omsättning, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

3 § Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar el eller dricksvatten till ett nät som är avsett för tillhandahållande av tjänster åt allmänheten, skall detta inte anses utgöra en sådan verksamhet som avses i 1 §, om

1. enhetens produktion behövs för utövandet av en annan verksamhet än sådan som avses i 1, 4–6 eller 9 §,
2. leverans till det publika nätet beror endast på enhetens egen förbrukning, och
3. sådana leveranser uppgår till högst 30 procent av enhetens totala produktion av el respektive dricksvatten, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

4 § Denna lag gäller även vid tilldelning av kontrakt som görs och projekttävlingar som anordnas av en upphandlande enhet som bedriver sådan i 1 § avsedd verksamhet som avser dricksvatten, om kontraktet eller projekttävlingen har anknytning till

1. vattenbyggnadsprojekt, konstbevattning eller dränering, under förutsättning att den volym vatten som avses för dricksvattenförsörjningen utgör mer än 20 procent av den totala volym vatten som tillhandahålls genom dessa projekt eller konstbevattnings- och dräneringsanläggningar, eller
2. bortföring eller rening av avloppsvatten.

Transporttjänster

5 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av tillhandahållande eller drift av nät i syfte att tillhandahålla allmänheten tjänster i form av transporter med järnväg, automatiserade system, spårväg, tunnelbana, buss, trådbuss eller linbana.

Ett nät för transporttjänster skall anses föreligga om tjänsten tillhandahålls enligt sådana av myndighet fastställda villkor som avser linjedragning, tillgänglig transportkapacitet, turtäthet och liknande förhållanden.

Lagen gäller inte vid tilldelning av kontrakt som en upphandlande enhet gör för busstransportverksamhet som avses i första stycket, om 4 kap. 4 § första stycket lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig på enheten den 31 januari 2006.

Posttjänster

6 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av tillhandahållande av posttjänster eller tjänster som anges i 8 §.

Verksamhet som avser tillhandahållande av tjänster som avses i 8 § omfattas av denna lag endast om den upphandlande enheten också tillhandahåller posttjänster och om det beträffande denna senare verksamhet inte har fastställts, enligt det särskilda förfarande som anges i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster att verksamheten är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde.

7 § Med posttjänster avses insamling, sortering, transport och överlämnande av postförsändelser.

Med postförsändelse avses en adresserad försändelse i den slutliga utformning som den skall överlämnas i, såsom brevförsändelser, böcker, kataloger, tidningar och tidskrifter samt postpaket som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde.

8 § Med andra tjänster än posttjänster avses

1. posthanteringstjänster både före och efter avsändandet,
2. adresshanteringstjänster, överföring av registrerad e-post, säker elektronisk överföring av kodade dokument och andra tjänster, om tjänsterna har anknytning till och utförs helt och hållet med elektroniska medel,
3. tjänster som avser oadresserad direktreklam och andra försändelser som inte innefattas i 7 § andra stycket,
4. tjänster som avser postanvisningar och postgirobotalningar samt finansiella tjänster som anges i 5 kap. 11 § 3 och är hänförliga till kategori 6 i bilaga 2, till denna lag,
5. filatelitjänster, och
6. tjänster där fysisk leverans eller magasinering kombineras med andra tjänster som inte är posttjänster (logistik tjänster).

Undersökning av förekomsten av eller utvinning av olja, gas, kol eller andra fasta bränslen samt tillhandahållande av hamnar och flygplatser

9 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av att utnyttja mark- eller vattenområden i syfte att

1. undersöka förekomsten av eller utvinna olja, gas, kol eller andra fasta bränslen, eller
2. tillhandahålla flygplatser, hamnar eller andra terminaler för transporter i luften eller till sjöss.

5 kap. Undantag från lagens bestämmelser

Byggkoncessioner och tjänstekoncessioner

1 § Denna lag tillämpas inte då en byggkoncession eller tjänstekoncession beviljas av en upphandlande enhet som utför en eller flera av de verksamheter som avses i 3 kap., om koncessionen beviljas för utövande av sådan verksamhet.

Med byggkoncession avses ett kontrakt av samma slag som ett byggtreprenadkontrakt men som innebär att ersättning utgår endast i form av en rätt att utnyttja anläggningen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

Med tjänstekoncession avses ett kontrakt av samma slag som ett tjänstekontrakt men som innebär att ersättning utgår endast i form av en rätt att utnyttja tjänsterna eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

Kontrakt för återförsäljning eller uthyrning till tredje man

2 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av kontrakt som görs för återförsäljning eller uthyrning till tredje man, om den upphandlande enheten inte har någon särskild rättighet eller ensamrätt att sälja eller hyra ut föremålet för upphandlingen och även andra enheter har rätt att sälja eller hyra ut det på samma villkor som den upphandlande enheten.

En upphandlande enhet är skyldig att på begäran av Europeiska gemenskapernas kommission till kommissionen anmäla de varukategorier och verksamheter som den anser vara undantagna enligt första stycket.

Annan verksamhet än som avses i lagen och verksamhet i tredje land

3 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av kontrakt som görs

1. för något annat ändamål än för att utöva sådan verksamhet som avses i 3 kap. 1, 4–6 eller 9 §, eller

2. för att i en stat som inte är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) utöva sådan verksamhet som avses i 4 kap. 1, 4–6 eller 9 § utan fysisk användning av något nät eller geografiskt område inom EES.

En upphandlande enhet är skyldig att på begäran av Europeiska gemenskapernas kommission till kommissionen anmäla de verksamheter som den anser vara undantagna enligt första stycket.

Kontrakt som kräver sekretess eller särskilda säkerhetsåtgärder

4 § I fråga om kontrakt som omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet tillämpas endast bestämmelserna i 20 och 21 kap.

Kontrakt som tilldelas enligt andra internationella regler

5 § Denna lag tillämpas inte vid sådan tilldelning av kontrakt som omfattas av andra förfaranderegler och som görs i enlighet med

1. ett internationellt avtal som i överensstämmelse med EG-fördraget har ingåtts mellan en EES-stat och en eller flera stater utanför EES och som omfattar varor, byggtreprenader, tjänster eller projekttävlingar för att EES-staterna gemensamt skall genomföra eller driva ett projekt,
2. ett internationellt avtal om stationering av militär personal, eller
3. en internationell organisations särskilda förfarande.

Avtal enligt första stycket 1 skall skickas till kommissionen.

Anknutna företag och samriskföretag

6 § Under de förutsättningar som anges i 7 § tillämpas inte denna lag i fråga om kontrakt som

1. en upphandlande enhet tilldelar ett anknutet företag, eller
2. ett samriskföretag, bildat uteslutande av flera upphandlande enheter i syfte att bedriva verksamhet som avses i 3 kap., tilldelar ett företag som är anknutet till någon av dem.

7 § Vad som föreskrivs i 6 § tillämpas under förutsättning att tilldelningen av byggtreprenad-, varu- eller tjänstekontrakt motsvarar minst 80 procent av det anknutna företags genomsnittliga omsättning av byggtreprenader, varor respektive tjänster under de föregående tre åren.

Om ett anknutet företag inte kan visa sin omsättning för de senaste tre åren på grund av tidpunkten för företagets etablering eller verksamhetens påbörjande, får företaget genom prognoser för verksamheten eller på annat sätt göra sannolikt att den andel av omsättningen som avses i första stycket kommer att uppnås.

Om mer än ett företag som är anknutet till den upphandlande enheten tillhandahåller samma eller liknande byggtreprenader, varor eller tjänster, skall andelen beräknas med hänsyn till den totala omsättning som härrör från tillhandahållandet av byggtreprenader, varor respektive tjänster från dessa anknutna företag.

8 § Denna lag tillämpas inte i fråga om kontrakt som

1. ett samriskföretag, bildat uteslutande av upphandlande enheter för att bedriva verksamhet som avses i 3 kap., tilldelar en av dessa upphandlande enheter, eller
2. en upphandlande enhet tilldelar ett sådant samriskföretag som enheten ingår i, om samriskföretaget har bildats för att utföra den aktuella verksamheten under en tid av minst tre år och det i den handling

som upprättats för bildandet av företaget föreskrivs att de upphandlande enheter som det består av kommer att ingå i det under minst samma tid.

9 § Med anknutet företag avses ett företag vars årsredovisning sammanställs med den upphandlande enhetens enligt 7 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) samt annat företag som

1. den upphandlande enheten kan utöva ett bestämmande inflytande över,
2. kan utöva ett bestämmande inflytande över den upphandlande enheten, eller
3. tillsammans med den upphandlande enheten står under bestämmande inflytande av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under.

Vad som avses med bestämmande inflytande framgår av 2 kap. 5 §.

10 § På begäran av Europeiska gemenskapernas kommission skall en upphandlande enhet som vid tilldelning av kontrakt tillämpar något av undantagen i 6 eller 8 § lämna uppgifter till kommissionen om namnen på de berörda företagen eller samriskföretagen och om de berörda kontraktens art och värde samt tillhandahålla det underlag som kommissionen anser vara nödvändigt för att visa att relationerna mellan företaget eller samriskföretaget och den upphandlande enheten motsvarar kraven i 6–9 §§.

Förvärv av fastighet m.m.

11 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av kontrakt som avser

1. förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller annan rättighet till fastighet, oavsett finansieringsform,
2. skiljemanna- eller förlikningsuppdrag,
3. finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument, däribland den upphandlande enhetens transaktioner för att skaffa pengar eller kapital,
4. anställningskontrakt, eller
5. forsknings- och utvecklingstjänster, med undantag av sådana som uteslutande är till nytta för en upphandlande enhet i dess egen verksamhet, förutsatt att den tillhandahållna tjänsten betalas uteslutande av den upphandlande enheten.

Med fastighet enligt första stycket 1 avses vad som enligt jordabalken utgör eller tillhör fastighet samt befintliga byggnader som tillhör någon annan än ägaren till jorden.

Tjänstekontrakt som tilldelas på grund av ensamrätt

12 § Denna lag tillämpas inte i fråga om tjänstekontrakt som tilldelas en upphandlande myndighet som på grund av lag eller annan författning, som är förenlig med EG-fördraget, har ensamrätt att utföra tjänsten.

Kontrakt som avser vatten, energi eller bränsle i vissa fall

13 § Denna lag tillämpas inte i fråga om kontrakt som tilldelas av en upphandlande enhet och avser

1. vatten, om den upphandlande enheten bedriver verksamhet enligt 4 kap. 1 § som avser dricksvatten, eller

2. energi eller bränsle för energiproduktion, om den upphandlande enheten bedriver verksamhet enligt 4 kap. 1 § som avser el, gas eller värme eller verksamhet som avses i 4 kap. 9 § 1.

Direkt konkurrensutsatt verksamhet

14 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av kontrakt som syftar till att medge utförandet av en verksamhet som avses i 4 kap., om det enligt det särskilda förfarande som anges i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster fastställts att verksamheten är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde.

En upphandlande enhet får begära att Europeiska gemenskapernas kommission fastställer att förutsättningarna enligt första stycket är uppfyllda beträffande verksamhet som bedrivs av den upphandlande enheten.

6 kap. Tröskelvärden

Tröskelvärdenas storlek

1 § Denna lag skall tillämpas på tilldelning av kontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst 422 000 euro när det gäller varu- eller tjänstekontrakt och minst 5 278 000 euro när det gäller byggentreprenadkontrakt.

Beräkning av värdet av ett kontrakt

2 § Värdet av ett kontrakt som avses i 1 § utgörs av det totala belopp, exklusive mervärdesskatt, som skall betalas för det som upphandlas. Vid beräkningen skall options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Vidare skall i värdet inräknas de premier och ersättningar som den upphandlande enheten planerar att betala till anbudssökande eller anbudsgivare.

Förbud mot kringgående av tröskelvärden

3 § En upphandlande enhet får inte kringgå tillämpningen av denna lag genom att dela upp byggentreprenadprojekt eller planerad anskaffning av en viss mängd varor eller tjänster eller genom att välja speciella metoder för att beräkna kontraktets värde.

Kontrakt som löper på viss tid eller på obestämd tid

4 § För kontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp av varor och löper på bestämd tid om högst tolv månader skall värdet av kontraktet beräknas till kostnaden för kontraktet under löptiden. För kontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden inklusive varans uppskattade restvärde. För kontrakt som löper på obestämd tid eller vars löptid inte kan bestämmas skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

Vissa tjänstekontrakt

5 § För tjänstekontrakt skall värdet av kontraktet beräknas med utgångspunkt i

1. när det gäller försäkringstjänster: den premie som skall betalas och andra former av ersättning,
2. när det gäller banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner, ränta och andra former av ersättning, och
3. när det gäller kontrakt som avser projektering: arvoden eller provisioner som skall betalas och andra former av ersättning.

6 § I det fall något totalpris inte bestämts för ett tjänstekontrakt skall värdet av kontraktet utgöras av det fulla värdet av tjänsterna under kontraktets löptid, om denna är högst 48 månader och till månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

Byggentreprenadkontrakt

7 § I värdet av ett byggentreprenadkontrakt skall inräknas kostnaden för entreprenaden och värdet av varor och tjänster som den upphandlande enheten tillhandahåller entreprenören för att entreprenaden skall kunna fullgöras.

Värdet av varor och tjänster som inte krävs för att entreprenaden skall kunna fullgöras får inte läggas till värdet av entreprenaden, om upphandlingen av dessa varor och tjänster då skulle falla utanför lagens tillämpningsområde.

Upphandling genom delkontrakt

8 § Om ett projekt för anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt skall det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpning av 1 §. Om tröskelvärdet då uppnås skall varje enskild tilldelning av kontrakt göras enligt bestämmelserna i denna lag.

Första stycket behöver inte tillämpas i fråga om ett delkontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt understiger 80 000 euro, förutsatt att det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

9 § Om en planerad byggtreprenad eller ett projekt för anskaffning av tjänster kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt skall värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpning av 1 §. Om tröskelvärdet då uppnås skall varje enskild tilldelning av kontrakt göras enligt bestämmelserna i denna lag.

Första stycket behöver inte tillämpas i fråga om ett delkontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt understiger 80 000 euro när det gäller tjänster och 1 000 000 euro när det gäller byggtreprenader, förutsatt att det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

Varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas

10 § Värdet av varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas inom en viss tid, skall beräknas med ledning av

1. det verkliga värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under den föregående tolv månadersperioden eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det beräknade värdet av en följd av kontrakt som tilldelats under den tolv månadersperiod eller, om räkenskapsåret är längre än tolv månader, under det räkenskapsår som följer på det första kontraktet.

Kontrakt som omfattar både varor och tjänster

11 § Värdet av ett kontrakt som omfattar både varor och tjänster skall utgöras av det totala värdet av kontraktet, oavsett hur det fördelar sig på varor och tjänster. I värdet skall inräknas värdet av monterings- och installationsarbeten.

7 kap. Upphandlingsförfaranden

Upphandlingsförfaranden

1 § Öppet, selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande med föregående annonsering enligt 12 kap. 1 § skall användas, om inte annat följer av 2 §.

Tilldelning av kontrakt utan föregående annonsering

2 § En upphandlande enhet får tilldela ett kontrakt utan föregående annonsering om

1. det vid ett förfarande med föregående annonsering inte lämnats några anbud, några lämpliga anbud eller några ansökningar om att få lämna anbud, under förutsättning att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt,

2. kontraktet tilldelas endast för forsknings-, experiment-, studie- eller utvecklingsändamål, och inte syftar till vinst eller till att täcka

forsknings- och utvecklingskostnader eller försämrar möjligheten till konkurrens vid en senare kontraktstilldelning som i första hand har något sådant syfte,

3. kontraktet av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan fullgöras av endast en viss leverantör,

4. det är absolut nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet förfarande, selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående annonsering,

5. kontraktet avser kompletterande leveranser av varor från den ursprungliga leverantören, under förutsättning att varorna är avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser, och ett byte av leverantör skulle medföra att den upphandlande enheten tvingades anskaffa varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oproportionerliga tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

6. kontraktet avser kompletterande byggentreprenader eller tjänster som inte ingår i ett ursprungligt projekt eller omfattas av ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att kompletteringarna på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för att kontraktet skall kunna fullgöras, att de skall utföras av den ursprunglige leverantören, att de inte utan stora tekniska eller ekonomiska olägenheter för den upphandlande enheten kan skiljas från det ursprungliga kontraktet eller, att de, om de kan avskiljas, är absolut nödvändiga för att det ursprungliga kontraktet skall kunna fullgöras,

7. kontraktet avser en ny byggentreprenad, som är en upprepning av liknande byggentreprenader enligt kontrakt som en upphandlande enhet tilldelat en leverantör efter ett annonserat upphandlingsförfarande, under förutsättning att enheten tilldelar samma leverantör det nya kontraktet, att det nya kontraktet är i överensstämmelse med det ursprungliga projektet, att värdet av det nya kontraktet ingått i tröskelvärdeberäkningen för det ursprungliga projektet och att det i samband med den ursprungliga upphandlingen annonserats att det nu avsedda förfaringssättet kunde komma att användas.

8. kontraktet avser varor som noteras och omsätts på en råvarumarknad,

9. det gäller tilldelning av kontrakt som bygger på ett gällande ramavtal, som slutits enligt denna lag,

10. det är möjligt att anskaffa varor genom att utnyttja särskilt förmånliga erbjudanden som gäller under mycket kort tid, när priset ligger betydligt under det normala marknadspriset,

11. det är möjligt att anskaffa varor på särskilt förmånliga villkor, antingen från en varuleverantör som har för avsikt att lägga ner sin affärsverksamhet eller från konkursförvaltare eller likvidatorer, efter uppgörelse med fordringsägare eller motsvarande förfarande,

12. det är fråga om tilldelning av ett tjänstekontrakt som följer på en projektävling som anordnats enligt denna lag, under förutsättning att kontraktet enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna av tävlingen.

Mer än en vinnare i en projekttävling

3 § Om en tävling som avses i 2 § 12 avslutats med att mer än en vinnare utsetts skall vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

8 kap. Projekttävlingar på tjänsteområdet

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel skall, om inte annat följer av 2 §, tillämpas på sådana projekttävlingar avseende tjänster, som

1. ingår i ett förfarande för tilldelning av ett tjänstekontrakt, eller
2. innefattar priser eller ersättningar till deltagarna.

Första stycket gäller endast om tröskelvärdet uppgår till minst det belopp som anges i 5 §.

Undantagna projekttävlingar

2 § Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas i fråga om projekttävlingar som anordnas i sådana fall som avses i 5 kap. 3–5 eller 14 §.

Regler för anordnande av projekttävlingar

3 § Projekttävlingar skall anordnas med tillämpning av de förfaranden som anges i 7 kap.

4 § Reglerna för en projekttävling skall hållas tillgängliga för var och en som är intresserad av att delta i tävlingen.

Rätten att delta i en projekttävling får inte begränsas till deltagare som är hemmahörande i en viss EES-stat, i vissa EES-stater eller i en viss geografisk del av en EES-stats område.

Rätten att delta i en projekttävling får inte heller begränsas så att endast fysiska personer eller endast juridiska personer får delta.

Tröskelvärden för projekttävlingar

5 § Bestämmelserna i denna lag om projekttävlingar skall tillämpas på projekttävlingar vars värde beräknas uppgå till minst 422 000 euro exklusive mervärdesskatt.

6 § Värdet av en projekttävling skall, om projekttävlingen ingår i en tjänsteupphandling, av den upphandlande enheten beräknas till värdet exklusive mervärdesskatt av tjänstekontraktet. I värdet skall inräknas de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna.

7 § Värdet av en annan projekttävling än som avses i 6 § skall av den upphandlande enheten beräknas till summan av de priser och ersättningar som betalas till deltagarna och det beräknade värdet exklusive mervärdesskatt av de tjänstekontrakt som senare kan komma att tilldelas

vinnaren eller en av vinnarna i tävlingen, om en sådan tilldelning inte har uteslutits i annonsen om tävlingen.

Val av deltagare

8 § Om endast ett visst antal deltagare får delta i en projekttävling skall den upphandlande enheten fastställa entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet.

Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds att delta skall vara så stort att verklig konkurrens säkerställs.

Annonsering

9 § En upphandlande enhet som avser att anordna en projekttävling skall annonsera tävlingen.

En upphandlande enhet som anordnat en projekttävling skall annonsera resultatet av tävlingen.

Kommunikation och information

10 § Meddelanden, utbyte och lagring av information skall ske på ett sådant sätt att det säkerställs att integritet och sekretess för de av tävlingsdeltagarna inlämnade uppgifterna bevaras samt att juryn inte får ta del av tävlingsbidragen innan tidsfristen för inlämnande har löpt ut.

Information om de nödvändiga specifikationerna för elektronisk överföring av ritningar och planer och projekt, inklusive kryptering, skall vara tillgänglig för de berörda parterna.

I övrigt skall i fråga om kommunikation och information tillämpas vad som föreskrivs i 14 kap. 1 och 2 §§.

11 § Resultatet av en projekttävling skall meddelas till Europeiska gemenskapernas kommission inom två månader efter det att projekttävlingen har avslutats.

12 § I fråga om annonsering som avser projekttävlingar tillämpas 12 kap. 14–21 §§.

Juryns sammansättning

13 § Den jury som skall utse vinnande bidrag i projekttävlingen skall vara sammansatt uteslutande av fysiska personer som är oberoende av de tävlande. Om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer av de tävlande, skall minst en tredjedel av medlemmarna i juryn ha samma eller likvärdiga kvalifikationer

Juryns beslut

14 § Juryn skall vara självständig i sina beslut och yttranden.

Vid granskningen av tävlingsbidragen skall tävlingsdeltagarnas anonymitet bevaras. Anonymiteten skall bevaras till dess juryn har avgett sitt yttrande eller meddelat sitt beslut.

Vid granskningen får endast de kriterier som angetts i annonsen om projekttävlingen beaktas.

15 § Juryn skall lämna en av jurymedlemmarna undertecknad rapport i vilken tävlingsbidragen rangordnas. Rapporten skall innehålla kommentarer och ange det behov av klargöranden som kan finnas.

Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas av juryn att besvara frågor som juryn har noterat i rapporten i syfte att klargöra projektets alla aspekter.

Fullständiga protokoll skall upprättas över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

Bemyndigande

16 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda beträffande anordningar som används för elektronisk överföring som avses i 10 § andra stycket.

9 kap. Ramavtal

1 § En upphandlande enhet får betrakta ett ramavtal som ett kontrakt enligt denna lag och tilldela det i enlighet med bestämmelserna i lagen.

2 § Om ett ramavtal har slutits i enlighet med denna lag får kontrakt som grundar sig på ramavtalet tilldelas utan föregående annonsering.

3 § Värdet av ett ramavtal skall beräknas till det högsta värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under avtalets löptid.

4 § En upphandlande enhet får inte använda ett ramavtal otillbörligt i syfte att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen.

10 kap. Inköpscentraler

1 § En upphandlande enhet får anskaffa byggtreprenader, varor och tjänster genom en inköpscentral.

2 § En upphandlande enhet som anskaffar byggtreprenader, varor och tjänster genom en inköpscentral skall anses ha följt denna lag, under förutsättning att inköpscentralen har gjort det eller följt lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster.

11 kap. Förfrågningsunderlag m.m.

Tekniska specifikationer

1 § Tekniska specifikationer skall ingå i annonser om upphandling, förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar.

När så är möjligt bör specifikationerna fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

Utformningen av de tekniska specifikationerna

2 § De tekniska specifikationerna skall vara utformade på något av de sätt som anges i 3–6 §§.

Tekniska specifikationer som hänvisar till en standard

3 § De tekniska specifikationerna skall vara utformade med hänvisning i turordning, till

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. europeiska tekniska godkännanden,
3. gemensamma tekniska specifikationer,
4. internationella standarder,

5. andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana system inte finns, till svenska standarder, till svenska tekniska godkännanden eller till svenska tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning.

Varje hänvisning som avses i första stycket 5 skall följas av orden ”eller likvärdigt”.

Första stycket gäller inte, om det i någon annan författning finns avvikande bestämmelser som överensstämmer med gemenskapsrätten.

Tekniska specifikationer i form av prestanda- eller funktionskrav

4 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav, varvid miljöegenskaper kan ingå. Kraven skall vara så utformade att anbudsgivarna kan bilda sig en bestämd uppfattning om föremålet för upphandlingen och den upphandlande enheten kan genomföra upphandlingen.

5 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav enligt 4 § och hänvisa till de tekniska specifikationerna enligt 3 § som ett sätt att visa att de uppställda kraven är uppfyllda.

6 § De tekniska specifikationerna får anges genom hänvisning till specifikationerna i 3 § i fråga om vissa egenskaper och till de prestanda- eller funktionskrav som anges i 4 § i fråga om andra egenskaper.

Uppgifter om tillverkning, ursprung m.m.

7 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Uppgifter och hänvisningar som avses i första stycket får dock i undantagsfall förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdig".

Andra sätt att visa att uppställda krav uppfylls

8 § Om en upphandlande enhet väljer att hänvisa till specifikationer enligt 2 §, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren, på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande enheten kan godta, i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de tekniska specifikationerna.

9 § Om en upphandlande enhet väljer att i enlighet med 4, 5 eller 6 § ange prestanda eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om byggentreprenader, varor eller tjänster, om anbudsgivaren på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande enheten kan godta kan visa att anbudet överensstämmer med en nationell standard som genomför en europeisk standard, med ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda eller funktionskrav som den har fastställt.

Miljömärken

10 § Om en upphandlande enhet föreskriver miljöegenskaper i form av prestanda- eller funktionskrav enligt 4 §, får den använda detaljerade specifikationer eller vid behov delar av dessa, som fastställts för miljömärken, under förutsättning att

1. specifikationerna är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de varor eller tjänster som är föremål för upphandlingen,
2. kraven för märket har utarbetats på grundval av vetenskapliga rön,
3. märkena har antagits genom ett förfarande i vilket myndigheter, konsumenter, tillverkare, distributörer, miljöorganisationer och andra berörda får delta, och
4. märkena är tillgängliga för alla berörda parter.

Den upphandlande enheten får ange att varor eller tjänster som är försedda med miljömärke som avses i första stycket skall antas motsvara tekniska specifikationer som fastställts i förfrågningsunderlaget men skall godta även annat bevis för att så är fallet.

Erkända organ

11 § Med erkända organ avses i detta kapitel provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för inspektion och certifiering som uppfyller tillämpliga europeiska standarder.

Upphandlande enheter skall godta intyg från erkända organ som är etablerade i andra medlemsstater.

Tillhandahållande av tekniska specifikationer

12 § En upphandlande enhet skall på begäran tillhandahålla en leverantör de tekniska beskrivningar som regelbundet anges i enhetens upphandlingskontrakt. Detsamma gäller i fråga om de beskrivningar enheten avser att tillämpa vid tilldelning av kontrakt som förhandsannonseras enligt 12 kap. 3 §.

Om beskrivningarna har angetts i handlingar som är tillgängliga för leverantören, är det tillräckligt att enheten hänvisar till handlingarna.

Alternativa utföranden

13 § Skall en upphandlande enhet anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den även pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande, om det uppfyller de minimikrav som enheten ställt upp.

En upphandlande enhet skall i förfrågningsunderlaget ange huruvida den godkänner alternativa utföranden och, när detta tillåts, vilka minimikrav som alternativa utföranden måste uppfylla samt informera om eventuella krav som gäller för hur de skall presenteras.

14 § Vid tilldelning av varu- eller tjänstekontrakt får en upphandlande enhet som har tillåtit alternativa utföranden enligt 13 § inte förkasta ett alternativ enbart på grund av att det, om det antas, skulle bli ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt eller ett varukontrakt i stället för ett tjänstekontrakt.

Underentreprenad

15 § I förfrågningsunderlaget får en upphandlande enhet begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på tredje part samt vilka underleverantörer som föreslås.

Information om arbetsvillkor m.m.

16 § En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudssökande eller anbudsgivare information om de bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor som kommer att gälla vid utförandet av de tjänster eller byggtreprenader som omfattas av kontraktet.

Om enheten har lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till bestämmelserna om anställningsskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

Första stycket skall inte påverka tillämpningen av 17 kap. 3 § om granskning av onormalt låga anbud.

Villkor för fullgörande av kontrakt

17 § En upphandlande enhet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras, under förutsättning att kraven är förenliga med gemenskapsrätten och anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Bemyndigande

18 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad som förstås med tekniska specifikationer.

12 kap. Annonsering om upphandling

Skyldigheten att annonsera upphandlingar

1 § En upphandlande enhet skall annonsera upphandlingar, om inte annat följer av 7 kap. 2 § eller av 8 § eller 11 § andra stycket i detta kapitel.

Olika slag av annonsering

2 § Annonsering om upphandling kan ske genom

1. förhandsannonsering som avses i 3 §,
2. annonsering om att det finns ett urvalssystem som avses 10 §, eller
3. annonsering om upphandling som skall ske genom öppet, selektivt eller förhandlat förfarande.

Förhandsannonsering

3 § En upphandlande enhet skall, om inte annat följer av 8 § andra stycket, minst en gång om året genom förhandsannonsering lämna information enligt andra stycket om de kontrakt och ramavtal som den avser att tilldela under de närmast följande tolv månaderna.

Information enligt första stycket skall lämnas

1. när det gäller varor, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje varuområde,
2. när det gäller tjänster, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje enskild tjänstekategori, och
3. när det gäller byggentreprenader, om en entreprenads huvudsakliga art och omfattning, under förutsättning att värdet av entreprenaden uppgår till minst 5 278 000 euro.

De i första stycket angivna värdena skall bestämmas på det sätt som enligt 6 kap. gäller för beräkning av tröskelvärden.

4 § Varuområdet skall fastställas av den upphandlande enheten genom en hänvisning till den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (CPV-nomenklaturen).

Med tjänstekategorier avses de kategorier som anges i bilaga 2 till denna lag.

5 § En annons enligt 3 § som avser varor eller tjänster skall snarast möjligt efter varje budgetårs början skickas till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggöras på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

En annons enligt 3 § som avser byggentreprenader skall snarast möjligt efter det att ett beslut fattats om tillstånd för den planering som gäller de byggentreprenadkontrakt eller ramavtal som den upphandlande enheten avser att tilldela, skickas till kommissionen eller offentliggöras på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

Med upphandlarprofil avses uppgifter som är tillgängliga på Internet och som kan innehålla information om den upphandlande enheten och uppgifter om dess upphandlingar såsom förhandsannonser, inbjudningar att lämna anbud, planerade anskaffningar, tecknade kontrakt, avbrutna upphandlingsförfaranden och liknande förhållanden.

Inbjudan genom förhandsannonsering att lämna anbud

6 § Inbjudan att lämna anbud får ske genom förhandsannonsering, under förutsättning att

1. det i annonsen anges vilka varor, byggentreprenader eller tjänster som kontraktet kan komma att omfatta,
2. det i annonsen anges att kontraktet kommer att tilldelas genom selektivt eller förhandlat förfarande utan någon ytterligare annonsering och att intresserade leverantörer skriftligen skall anmäla sitt intresse, och
3. annonseringen offentliggörs tidigast tolv månader före den dag då enheten skickar ut inbjudan enligt 13 kap. 15 § att delta i upphandlingsförfarandet.

Den upphandlande enheten skall iaktta de tidsfrister som anges i 13 kap. 1–9 §§.

Meddelande om förhandsannonsering

7 § En upphandlande enhet som offentliggör en förhandsannons på sin upphandlarprofil skall på elektronisk väg skicka ett meddelande om offentliggörandet till Europeiska gemenskapernas kommission.

Begränsningar av skyldigheten att förhandsannonsera

8 § En upphandlande enhet är skyldig att förhandsannonsera endast om enheten förkortar tidsfristen för mottagande av anbud i enlighet med 13 kap. 3 eller 4 §.

En upphandlande enhet är inte skyldig att förhandsannonsera, om enheten med stöd av 7 kap. 2 § tillämpar ett förfarande utan föregående annonsering.

Tilläggsannonsering

9 § I fråga om större projekt får förhandsannonsering ske utan att information som har tagits in i en tidigare förhandsannonsering upprepas, under förutsättning att det tydligt anges att den nya annonsen är en tilläggsannons.

Annonsering om kvalificeringssystem

10 § En upphandlande enhet som upprättar ett kvalificeringssystem enligt 15 kap. 1 § skall i en annons upplysa om detta. Annonsen skall innehålla uppgifter om syftet med systemet och hur man kan ta del av de regler som avses i 15 kap. 2 §.

Om systemet skall gälla under längre tid än tre år skall annonsen publiceras årligen.

Annonsering om tilldelning av kontrakt och om ingångna ramavtal

11 § En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal skall, om inte annat följer av andra stycket, inom två månader därefter lämna Europeiska gemenskapernas kommission uppgifter om kontraktet eller ramavtalet.

Vad som sägs i första stycket gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som bygger på ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

Uppgifter om kontrakt som avser forskning och utveckling

12 § I fråga om tilldelning av ett tjänstekontrakt som avser forskning och utveckling och som i enlighet med 7 kap. 2 § görs utan föregående annonsering får den upphandlande enheten i stället för uppgifter om tjänsternas art och mängd ange att kontraktet avser forsknings- och utvecklingstjänster.

I fråga om tilldelning av ett annat tjänstekontrakt som avser forskning och utveckling får den upphandlande enheten begränsa uppgifterna om tjänsternas art och mängd, om det är nödvändigt med hänsyn till skyddet av affärshemligheter. Uppgifterna skall dock vara minst lika utförliga som uppgifterna i annonsen om upphandlingen.

Om den upphandlande enheten använder ett kvalificeringssystem enligt 15 kap. 1 §, skall de uppgifter som lämnas om tilldelning av kontrakt som avser forskning och utveckling vara minst lika utförliga som beskrivningen av den kategori det hänvisas till i den förteckning över leverantörer som skall upprättas enligt 15 kap. 9 §.

Kontrakt som avser vissa tjänster

13 § I fråga om tilldelning av kontrakt som avser tjänster som avses i bilaga 3 till denna lag skall den upphandlande enheten då den lämnar uppgifter enligt 11 § ange om den samtycker till offentliggörande.

Bemyndigande

14 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om

1. innehållet i och utformningen av annonser om upphandling samt om sättet för överföring till Europeiska gemenskapernas kommission av sådana annonser och

2. sådana meddelanden som avses i 7 §.

Begäran om offentliggörande av annons som skickats med telefax

15 § En upphandlande enhet får begära att en annons om upphandling genom öppet, selektivt eller förhandlat förfarande, som inte skickats med hjälp av elektroniska medel, offentliggörs inom fem dagar, om annonsen skickats med telefax.

Val av språk i annons

16 § En upphandlande enhet får välja på vilket av Europeiska gemenskapernas officiella språk en annons skall offentliggöras. Endast den text som offentliggörs i denna ursprungliga språkversion skall gälla.

Tidpunkt för offentliggörande av annons

17 § En upphandlande enhet får inte offentliggöra en annons eller dess innehåll innan den skickas till Europeiska gemenskapernas kommission.

En annons som offentliggörs av en upphandlande enhet får inte innehålla någon annan information än den som skickas till kommissionen eller offentliggörs på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

18 § En upphandlande enhet får inte offentliggöra en förhandsannons på sin upphandlarprofil innan ett meddelande har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission som anger att offentliggörandet sker i denna form.

Uppgift om dag då annons skickats till Europeiska gemenskapernas kommission

19 § En annons eller förhandsannons som offentliggörs av en upphandlande enhet skall innehålla uppgift om vilken dag meddelandet skickats till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.

20 § En upphandlande enhet skall kunna visa vilken dag ett meddelande har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Icke obligatoriskt offentliggörande av annons

21 § En upphandlande enhet får, även om någon skyldighet till det inte finns enligt detta kapitel, offentliggöra annonser och förhandsannonser i enlighet med vad som föreskrivs i 14 – 20 §§.

13 kap. Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud

Inledande bestämmelse

1 § Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud skall, med iakttagande av 2–10 §§, bestämmas till den tid som upphandlingens art och omfattning motiverar.

Tidsfrister vid öppet förhandlingsförfarande

Allmän bestämmelse

2 § Vid öppet upphandlingsförfarande skall tidsfristen för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades för offentliggörande, om inte annat följer av 3–6 §§.

Tidsfrist efter förhandsannonsering

3 § Om den upphandlande enheten har förhandsannonserat enligt 12 kap. 3–9 §§, skall tidsfristen för mottagande av anbud vid öppet upphandlingsförfarande i regel vara minst 36 dagar och inte i något fall kortare än 22 dagar från den dag då meddelandet skickades för offentliggörande.

Den tidsfrist som anges i första stycket får användas endast om

1. förhandsannonsen innehöll de uppgifter som anges i föreskrifter som meddelats med stöd av 12 kap. 14 §,
2. minst 52 dagar, men högst 12 månader, gått från den dag då förhandsannonsen skickades för offentliggörande.

Tidsfrist vid användning av elektroniska medel

4 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, får tidsfristerna enligt 2 och 3 §§ förkortas med sju dagar.

Förkortad tidsfrist vid tillgång till förfrågningsunderlag via elektroniska medel

5 § Tidsfristerna enligt 2 och 3 §§ får, utöver vad som följer av 4 §, förkortas med fem dagar, om den upphandlande enheten ger obegränsad, direkt och fullständig tillgång via elektroniska medel till alla förfrågningsunderlag och alla kompletterande handlingar från och med den dag då annonsen för upphandlingen offentliggörs. Den Internetadress där denna dokumentation finns tillgänglig skall anges i meddelandet

Minsta tillåtna tidsfrist

6 § Den samlade effekten av de förkortade tidsfristerna enligt 4 och 5 §§ får inte i något fall leda till en tidsfrist för mottagande av anbud, räknat från den dag då annons om upphandlingen skickades för offentliggörande, som är kortare än 15 dagar, om annonsen skickas med elektroniska medel eller telefax, eller 22 dagar i annat fall.

Tidsfrister vid selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande*Tidsfrist för mottagande av ansökan om att få lämna anbud*

7 § Vid selektivt upphandlingsförfarande och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering skall tidsfristen för mottagande av en ansökan om att få lämna anbud efter annonsering enligt 12 kap. 2 § 3 eller av svar på en anmodan att bekräfta intresset för anbudsgivning efter en inbjudan enligt 16 § i regel vara minst 37 dagar från den dag då annonsen eller inbjudan skickades för offentliggörande. Tidsfristen får om meddelandet skickas med elektroniska medel eller telefax inte vara kortare än 15 dagar och i annat fall inte kortare än 22 dagar.

Tidsfrist vid användning av elektroniska medel

8 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, får tidsfristen enligt 7 § förkortas med sju dagar.

Minsta tillåtna tidsfrist

9 § Efter annonsering enligt 12 kap. 2 § 3 eller en inbjudan enligt 16 § skall tidsfristen vara minst 15 dagar från den dag då annonsen eller inbjudan skickades för offentliggörande.

Tidsfrist för mottagande av anbud

10 § Tidsfristen för mottagande av anbud får bestämmas genom överenskommelse mellan den upphandlande enheten och de

anbudssökande som utvalts av enheten, under förutsättning att alla får samma tid att lämna anbud.

Om en sådan överenskommelse inte har kunnat uppnås, skall den upphandlande enheten fastställa en tidsfrist som i regel bör vara minst 24 dagar från dagen för inbjudan att lämna anbud och aldrig får vara kortare än 10 dagar från samma dag.

Förkortad tidsfrist vid tillgång till förfrågningsunderlag via elektroniska medel

11 § Tidsfristen enligt 9 § andra stycket får förkortas med fem dagar, om den upphandlande enheten ger obegränsad, direkt och fullständig tillgång via elektroniska medel till alla förfrågningsunderlag och alla kompletterande handlingar från och med den dag då annonsen för upphandlingen offentliggörs. Den Internetadress där denna dokumentation finns tillgänglig skall anges i meddelandet.

Tidsfristen får dock inte vara kortare än tio dagar.

Förlängning av frister för mottagande av anbud

12 § Tillhandahålls inte förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar och upplysningar, trots att detta begärts i god tid, inom de tidsfrister som anges i 13–17 §§, skall fristerna för mottagande av anbud förlängas så att alla leverantörer skall kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

Vad som sägs i första stycket gäller också i det fall anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller efter en granskning på plats av underlaget till förfrågningsunderlaget,

Första och andra styckena gäller inte då tidsfristen fastställts genom en överenskommelse i enlighet med 10 § första stycket.

Utlämnande av förfrågningsunderlag och andra handlingar på begäran

13 § Om en upphandlande enhet vid öppet förfarande inte enligt 5 § ger obegränsad, direkt och fullständig tillgång genom elektroniska medel till förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar, skall förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna skickas till en leverantör inom sex dagar efter det att begäran från denne att få ut handlingarna mottagits, förutsatt att begäran har gjorts i god tid före utgången av tidsfristen för att lämna anbud.

Den upphandlande enheten eller den som av enheten utsetts att fullgöra denna uppgift skall lämna ut kompletterande information om förfrågningsunderlaget senast sex dagar före fastställd sista dag för mottagande av anbud, om informationen har begärts i god tid.

Samtidig skriftlig inbjudan till deltagare i selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande

14 § Vid selektivt eller förhandlat förfarande skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut

en skriftlig inbjudan att lämna anbud eller att förhandla. Inbjudan skall innehålla förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar.

Om förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar är direkt tillgängliga med elektroniska medel är det dock tillräckligt att inbjudan innehåller en uppgift om var underlaget och handlingarna hålls tillgängliga.

Utlämnande av annan än en upphandlande enhet

15 § I det fall någon annan enhet än den ansvariga upphandlande enheten på begäran skall lämna ut förfrågningsunderlaget eller de kompletterande handlingarna, skall adressen till den enhet från vilken underlaget och handlingarna kan begäras anges i inbjudan. Om en tidsfrist gäller för en sådan begäran och om en avgift skall betalas för de begärda handlingarna skall upplysning om fristen och avgiften samt betalningsvillkor anges i inbjudan.

De begärda handlingarna skall skickas till deltagarna så snart som möjligt efter det att begäran har mottagits.

16 § Den upphandlande enheten eller den som avses i 13 § andra stycket skall lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar senast sex dagar före den fastställda tidsfristen för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid.

Inbjudan att bekräfta intresse efter förhandsannonsering

17 § I det fall förhandsannonsering gjorts skall den upphandlande enheten senare inbjuda samtliga anbudssökande att bekräfta sitt intresse med utgångspunkt i mer detaljerade upplysningar om upphandlingen och först därefter välja anbudsgivare eller förhandlingsparter.

Innehållet i inbjudan att lämna anbud eller förhandla

18 § En inbjudan som avses i 14 § skall innehålla förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar eller uppgift om hur underlaget och handlingarna gjorts tillgängliga med elektroniska medel.

Inbjudan skall dessutom innehålla uppgifter av betydelse för upphandlingen såsom

1. om tillämpligt, tidsfristen för att begära kompletterande handlingar samt belopp och betalningsätt, om det skall betalas en avgift för handlingarna,

2. sista dag för mottagande av anbud samt uppgifter om till vilken adress anbuden skall skickas och på vilket eller vilka språk de skall avfattas,

3. en hänvisning till offentligtgjorda annonser om upphandling,

4. uppgifter om vilka handlingar som skall bifogas,

5. tilldelningskriterier, om de inte redovisas i en annons om att det finns ett kvalificeringssystem vilket används för konkurrensutsättning,

6. den relativa inbördes betydelsen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i annonsen om upphandling, annonsen om att det finns ett kvalificeringssystem eller förfrågningsunderlaget.

Innehållet i inbjudan att bekräfta intresse efter förhandsannonsering

19 § I det fall förhandsannonsering gjorts skall den upphandlande enheten senare inbjuda samtliga anbudssökande att bekräfta sitt intresse med utgångspunkt i mer detaljerade upplysningar om upphandlingen och först därefter välja anbudsgivare eller förhandlingsparter.

Inbjudan skall innehålla uppgifter av betydelse för upphandlingen såsom

1. typ och mängd av det som skall upphandlas, option på ytterligare kontrakt och om möjligt beräknad tidsfrist för optionen samt, när det gäller kontrakt som kan förnyas, typ och mängd och, om möjligt, beräknad tidpunkt för kommande annonser om upphandling av byggtreprenader, varor eller tjänster,

2. huruvida selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande skall användas,

3. dag för leverans av varor eller för påbörjande eller avslutande av byggtreprenaden eller tjänsterna,

4. inlämningsadress och sista dag för begäran att få ut anbudsunderlag samt uppgift om på vilket eller vilka språk ansökan skall avfattas,

5. adress till den enhet som sköter upphandlingen och nödvändiga upplysningar om hur förfrågningsunderlaget och övriga handlingar rekvireras,

6. ekonomiska eller tekniska krav, ekonomiska garantier och upplysningar som krävs från leverantörer,

7. belopp och betalningssätt, om en avgift skall betalas för de handlingar som gäller upphandlingsförfarandet,

8. om kontraktet syftar till köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa, och

9. kriterier för tilldelning av kontrakt samt kriteriernas relativa inbördes betydelse eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i den vägledande annonsen eller i förfrågningsunderlaget.

14 kap. Kommunikation, information och dokumentation

Regler för kommunikation

1 § En upphandlande enhet får bestämma om kommunikation och informationsutbyte i förfaranden enligt denna lag för tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader, varor eller tjänster skall ske per post, per telefax eller med elektroniska medel. En ansökan om att få lämna anbud får även göras muntligen.

De valda kommunikationsmedlen skall vara allmänt tillgängliga.

Enhetsen skall i en annons eller i förfrågningsunderlaget ange hur anbud och ansökningar om att få lämna anbud får lämnas.

2 § De verktyg som skall användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska krav, skall vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med informations- och kommunikationsprodukter som i allmänhet används.

3 § Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering, skall finnas tillgänglig för alla berörda parter.

En upphandlande enhet får kräva att elektroniska anbud skall vara försedda med en avancerad elektronisk signatur i enlighet med vad som föreskrivs i lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda beträffande anordningar som används för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar.

4 § Vid elektronisk inlämning av anbud och ansökningar om att få lämna anbud är anbudsgivare och anbudssökande skyldiga att före utgången av den fastställda tidsfristen för anbudsgivningen eller anbudsansökningarna lämna in sådana handlingar, intyg och försäkringar som avses i 15 kap. 5, 9, 14, och 15 §§ och som inte finns tillgängliga i elektronisk form,

5 § En upphandlande enhet får om det behövs begära att ett anbud eller en ansökan om att få lämna anbud som görs på annat sätt än per post bekräftas före utgången av tidsfristen för anbudet eller ansökningen genom en egenhändigt undertecknad handling eller på annat sätt som enheten bestämmer. Har en ansökan om att få lämna anbud gjorts muntligen skall en bekräftelse, på det sätt som den upphandlande enheten bestämmer, skickas före utgången av ansökningstiden.

Bevarande av sekretess

6 § Kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna skall ske på ett sådant sätt att alla uppgifter bevaras säkert, att den sekretess som gäller för anbudena och anbudsansökningarna iakttas och att den upphandlande enheten inte tar del av innehållet i anbudena och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud respektive anbudsansökan har gått ut.

Öppnande av anbud

7 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande enheten utsedda personer skall delta. Anbudena skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammare utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förhandlat upphandlingsförfarande får försändelserna öppnas och anbudet förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbudet skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

8 § En upphandlande enhet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökningsenheten att få lämna anbud.

Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Myndigheten får begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar intyg, skriftliga bevis och andra handlingar som getts in och som avses i 16 kap..

Information till leverantörer

Underrättelse om beslut

9 § En upphandlande enhet skall, om inte annat följer av 10 §, snarast möjligt skriftligen underrätta de deltagande leverantörerna om de beslut som fattats i fråga om slutandet av ett ramavtal eller tilldelningen av ett kontrakt och om skälen för besluten.

Beslut att inte lämna ut information

10 § En upphandlande enhet får besluta att inte lämna ut sådan information som anges i 9 § och som rör kontraktstilldelning eller ett träffat ramavtal, om ett utlämnande skulle kunna hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för den som tilldelats kontraktet eller för andra leverantörer eller motverka en sund konkurrens mellan dessa aktörer.

Underrättelse på begäran

11 § En upphandlande enhet skall på begäran snarast möjligt underrätta

1. varje anbudssökande vars ansökan avslagits om skälen till att ansökan inte godtagits,

2. varje anbudsgivare vars anbud förkastats om skälen till att anbudet inte godtagits, och

3. varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet.

Upplysningar enligt första stycket skall lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att begäran kom in.

Anbudsgivares bundenhet

12 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren fått upplysningar som avses i 9 eller 11 §.

Beslut om godkännande av kvalifikationer

13 § En upphandlande enhet som upprättar och förvaltar ett kvalificeringssystem som avses i 15 kap. 1 § skall inom skälig tid fatta beslut beträffande en ansökan om godkännande av kvalifikationer och underrätta sökanden om beslutet. Om beslutet inte kommer att fattas inom fyra månader från det att ansökan gjordes, skall den upphandlande enheten inom två månader från det att ansökan gjordes underrätta sökanden om orsakerna till att handläggningen kommer att ta längre tid och ange när beslut kommer att fattas.

Ansökningar om godkännande av kvalifikationer får avslås endast med tillämpning av sådana kriterier som avses i 15 kap. 2 och 3 §§.

En sökande vars kvalifikationer inte godkänns skall underrättas om beslutet så snart som möjligt och senast inom 15 dagar från det att beslutet fattats.

Underrättelse om övervägd uteslutning

14 § En upphandlande enhet som upprättar och förvaltar ett kvalificeringssystem får utesluta en leverantör endast med tillämpning av sådana kriterier som avses i 15 kap. 2–4 §§.

En upphandlande enhet som överväger att utesluta en leverantör skall skriftligen underrätta leverantören om detta och om skälen för det innan slutligt beslut fattas. Underrättelsen skall ske minst 15 dagar före den dag då uteslutningen skall verkställas.

Bevarande av information

15 § En upphandlande enhet skall bevara sådan information om varje kontrakt som behövs för att vid ett senare tillfälle kunna motivera beslut om

1. kvalificering och val av leverantörer samt tilldelning av kontrakt,
2. tillämpning av förfaranden utan föregående annonsering om upphandling i enlighet med 12 kap. 2 §, och
3. att tillämpa bestämmelserna om undantag i 1 kap. 11 §, 5 kap., 6 kap. 8 eller 9 § eller 10 kap. 2 §.

Den upphandlande enheten skall vidta lämpliga åtgärder för att dokumentera genomförandet av upphandlingsförfaranden som skett med hjälp av elektroniska medel.

En upphandlande enhet skall på betryggande sätt förvara anbud och anbudsansökningar med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar, samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

16 § Informationen skall bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades, så att den upphandlande enheten under denna period på

begäran kan förse Europeiska gemenskapernas kommission med nödvändiga upplysningar.

15 kap. Kvalificering och urvalsbedömning

Kvalificeringssystem

Upprättande av ett kvalificeringssystem

1 § En upphandlande enhet får upprätta och tillämpa ett särskilt kvalificeringssystem för urval på förhand av leverantörer som får delta i selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande. En kvalificering får begränsas till deltagande i förfarande för tilldelning av en eller flera typer av kontrakt.

Ett kvalificeringssystem kan omfatta flera kvalificeringsfaser.

Vid upprättande och tillämpning av ett kvalificeringssystem skall 16 § tillämpas.

Fastställande av kriterier och regler för kvalificeringssystem

2 § Enheten skall fastställa kriterier och regler för urval till ett kvalificeringssystem. Kriterierna och reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att samma krav ställs på varje leverantör, för att urvalet görs utan ovidkommande hänsyn och för att leverantörer när som helst kan ansöka om att bli kvalificerade.

Tekniska specifikationer

3 § Om de kriterier och regler som avses i 1 § omfattar tekniska specifikationer skall i fråga om sådana specifikationer 12 kap.

1–12 §§ tillämpas.

Kriterierna och reglerna får uppdateras vid behov.

Uteslutningsgrunder

4 § De kriterier och regler som anges i 1 § skall i den utsträckning som framgår av 16 kap. innefatta grunder för uteslutning från ett kvalificeringssystem.

Tillgång till andra företags kapacitet

5 § När de kriterier och regler för kvalificering som avses i 1 § innefattar krav rörande leverantörernas ekonomiska och finansiella kapacitet, tekniska förmåga eller yrkeskunnande kan en leverantör vid behov åberopa andra företags kapacitet, förmåga eller kunnande, oavsett vilka juridiska band som finns mellan leverantören och dessa företag. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att han kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna under hela den period under vilken kvalificeringssystemet är giltigt.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 3 kap. 14 § åberopa resurserna hos deltagarna i gruppen eller andra företag.

Tillhandahållande av kriterier och regler

6 § De kriterier och regler som avses i 1 § andra stycket skall tillhandahållas leverantörer som begär det. Om kriterierna eller reglerna uppdateras skall de berörda leverantörerna underrättas om detta.

Om en upphandlande enhet anser att vissa andra företags eller organs kvalificeringssystem uppfyller de krav som ställs, skall den meddela de berörda leverantörerna namnen på dessa andra företag eller organ.

Förteckning över leverantörer

7 § De leverantörer som av den upphandlande enheten ansetts kvalificerade skall föras upp i en förteckning, som skall bevaras. Av förteckningen skall framgå om en leverantörs kvalificering är begränsad till deltagande i förfarande för tilldelning av en eller flera typer av kontrakt.

Kvalificerad leverantör skall väljas

8 § Om en upphandling sker med hjälp av en annons om att det finns ett kvalificeringssystem, skall anbudsgivarna i ett selektivt förfarande eller deltagarna i ett förhandlat förfarande väljas ut bland de anbudssökande som kvalificerat sig enligt detta system.

Kvalitativa urvalskriterier

Fastställande av urvalskriterier

9 § Vid öppet upphandlingsförfarande skall en upphandlande enhet fastställa urvalskriterier enligt objektiva regler och kriterier som är tillgängliga för de berörda leverantörerna.

När urvalskriterierna innefattar krav rörande leverantörernas ekonomiska och finansiella kapacitet, tekniska förmåga eller yrkeskunnande skall 5 § tillämpas.

Om andra enheters resurser åberopas skall dessa resurser vara tillgängliga vid fullgörandet av det aktuella kontraktet.

Uteslutningsgrunder

10 § De kriterier och regler som anges i 9 § skall i den utsträckning som framgår av 16 kap. innefatta grunder för uteslutning från ett kvalificeringssystem.

Val av anbudssökande

11 § Vid selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande skall en upphandlande enhet välja ut anbudssökande enligt de objektiva regler och kriterier som den har fastställt och som är tillgängliga för de berörda leverantörerna.

Begränsning av antalet anbudssökande

12 § Vid selektivt eller förhandlat förfarande får den upphandlande enheten använda kriterier som grundas på ett objektiva behov av att minska antalet anbudssökande till en nivå som anses rimlig med tanke på särskilda förhållanden i samband med upphandlingsförfarandet och på de resurser som behövs för att genomföra det. De utvalda anbudssökandena skall dock vara tillräckligt många för att uppfylla kravet på tillräcklig konkurrens.

Ömsesidigt erkännande av administrativa, tekniska och ekonomiska villkor samt intyg, prover och bevis

13 § En upphandlande enhet som väljer ut deltagare till ett selektivt eller förhandlat förfarande får inte, när den beslutar om huruvida en sökande är kvalificerad eller uppdaterar sina kriterier och regler för kvalificering,

1. ställa upp administrativa, tekniska eller ekonomiska villkor för vissa leverantörer som inte gäller för andra, eller
2. kräva prover eller bevis som redan finns i tillgängligt objektiva material.

14 § Om en upphandlande enhet kräver att ett intyg uppvisas som är utfärdat av ett oberoende organ på att leverantören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, skall den hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder och som är certifierade av organ som uppfyller europeiska certifieringsstandarder.

Den skall godkänna likvärdiga intyg från sådana organ som är etablerade i andra medlemsstater. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder från de leverantörer.

15 § När det gäller byggtreprenad- eller tjänstekontrakt kan en upphandlande enhet, då det är påkallat, kräva att leverantörerna anger de åtgärder för miljöledning som de kommer att tillämpa när kontraktet fullgörs, för att därigenom kontrollera deras tekniska förmåga.

Om den upphandlande enheten i ett sådant fall kräver att få se intyg från ett oberoende organ om att leverantörer uppfyller vissa miljöledningsstandarder, skall enheten hänvisa till gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS) eller till miljöledningsstandarder som bygger på relevanta europeiska eller internationella standarder och som certifierats av organ som uppfyller gemenskapslagstiftningen eller relevanta europeiska eller internationella standarder för certifiering.

Den upphandlande enheten skall godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater och andra bevis på likvärdiga miljöledningsåtgärder.

16 kap. Uteslutning av leverantörer

Omständigheter som skall medföra uteslutning av leverantörer

1 § Om den upphandlande enheten är en upphandlande myndighet skall myndigheten utesluta en leverantör från deltagande i ett kvalificeringssystem eller i upphandlingsförfaranden, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt lagakraftvunnen dom har dömts för brott som innefattar

1. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/773/RIF,
2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF,
3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, eller
4. penninghäleri enligt 9 kap. 6 a § brottsbalken.

Om leverantören är en juridisk person skall denne uteslutas enligt första stycket om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören har dömts för brottet.

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket.

Om det finns synnerliga skäl får en upphandlande myndighet avstå från att utesluta en leverantör enligt första stycket.

2 § En upphandlande enhet som inte är en myndighet får i enlighet med 1 § utesluta en leverantör från deltagande i ett kvalificeringssystem eller i upphandlingsförfaranden.

Omständigheter som får medföra uteslutning av leverantörer

3 § En leverantör får uteslutas från deltagande i ett kvalificeringssystem eller i upphandlingsförfaranden, om han

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,
2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,
3. genom lagakraftvunnen dom är dömd för brott avseende yrkesutövningen,
4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande enheten kan visa detta,
5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, eller
6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna bestämmelse.

Om leverantören är en juridisk person får denna uteslutas enligt första stycket om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören har dömts för brott som avses i första stycket 3 eller gjort sig skyldig till sådant fel som avses i första stycket 4.

Enheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket 1–3 eller 5.

17 kap. Kontraktstilldelning

Tilldelningsgrunder

1 § En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ur den upphandlande enhetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga, eller

2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall enheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet såsom pris, leverans- eller genomförandetid, driftkostnader, kvalitet, miljöegenskaper, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Kriteriernas betydelse

2 § Den upphandlande enheten skall ange vilken relativ inbördes betydelse de olika kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att ges vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Den relativa betydelsen av kriterierna får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

I det fall den upphandlande enheten kan visa att det inte är möjligt att ange den relativa betydelsen av de olika kriterierna, skall dessa anges i fallande prioritetsordning.

Den relativa betydelsen av kriterierna eller prioritetsordningen skall, om den inte framgår av en annons om upphandlingen, en inbjudan om att bekräfta intresse som avses i 13 kap. 17 § eller en inbjudan att lämna anbud eller att delta i förhandlingar, anges i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

3 § En upphandlande enhet får förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

En begäran om förklaring kan avse

1. om anbudsgivaren kan utnyttja ekonomiskt fördelaktiga metoder att fullgöra upphandlingskontraktet,

2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra upphandlingskontraktet,

3. originaliteten i de varor, tjänster eller byggtreprenader, som föreslås av anbudsgivaren, eller

4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om arbetarskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där upphandlingskontraktet skall fullgöras, och

5. möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

Den upphandlande enheten skall i samråd med anbudsgivaren granska detta innehåll med beaktande av de ingivna förklaringarna

4 § Om en upphandlande enhet finner att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd skall enheten samråda med anbudsgivaren. Kan anbudsgivaren inte inom en skälig tidsfrist som fastställs av den upphandlande enheten visa att det är fråga om ett tillåtet stöd, får anbudet förkastas.

En upphandlande enhet som förkastar ett anbud enligt första stycket skall underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om det.

18 kap. Anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land

1 § I fråga om anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land, med vilket gemenskapen inte har slutit avtal som tillförsäkrar företag från gemenskapen jämförbart och faktiskt tillträde till marknaden i detta tredje land, tillämpas 2 och 3 §§.

2 § En upphandlande enhet får vid tilldelning av varukontrakt förkasta ett anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land, om andelen sådana varor, bestämd enligt rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, uppgår till mer än hälften av det totala värdet av de varor som anbudet omfattar.

Med vara avses även programvara för användning i ett allmänt telekommunikationsnät.

Vid beräkning av den andel varor med ursprung i tredje land som avses i första stycket skall inte beaktas varor från tredje land som omfattas av bestämmelserna i denna lag till följd av ett avtal som avses i 1 §.

3 § Om två eller flera anbud som vid en bedömning enligt 17 kap. 1 § är likvärdiga, skall företräde ges anbud som inte kan förkastas med stöd av 2 §, om inte annat följer av andra stycket. Anbud skall anses som likvärdiga, om prisskillnaden inte är större än tre procent.

Ett anbud skall inte ges företräde framför ett annat enligt första stycket, om detta skulle tvinga den upphandlande enheten att anskaffa varor med tekniska egenskaper som avviker från vad som förut anskaffats och som därför inte är förenliga med den befintliga utrustningen, skapar tekniska svårigheter vid drift och underhåll eller ger oproportionerligt höga kostnader.

19 kap. Upphandling som inte omfattas av direktivet

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller i fråga om kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3, för andra kontrakt vars värde understiger de tröskelvärden som anges i 6 kap. och för kontrakt som är undantagna enligt 5 kap. 4 §.

Tillämpliga bestämmelser

2 § Vid tilldelning av kontrakt enligt detta kapitel tillämpas 1–5 kap., 10 kap., 11 kap. 10 § och 20 kap. 1–10 §§ samt de övriga bestämmelser i lagen som anges i detta kapitel.

Vid tilldelning av kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 tillämpas även 11 kap. 1–9 och 11 §§, om värdet av kontraktet uppgår till minst det tröskelvärde som anges i 6 kap.

Upphandlingsförfaranden

3 § Tilldelning av kontrakt skall göras genom förenklat förfarande eller urvalsförfarande.

Direktupphandlingsförfarande får dock användas om kontraktets värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. Den upphandlande enheten skall vid behov fastställa riktlinjer för användning av sådant förfarande.

4 § Med förenklat förfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Med urvalsförfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud, den upphandlande enheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Med direktupphandlingsförfarande avses ett förfarande utan krav på anbud.

Annonsering vid förenklat förfarande

5 § Vid förenklat förfarande skall den upphandlande enheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i annan form som leder till effektiv konkurrens, om inte annat följer av 6 §.

Begäran om anbud utan föregående annonsering

6 § En upphandlande enhet får utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka en skrivelse till endast en leverantör om

1. det vid ett annonserat förenklat förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i

förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. det är fråga om varor som framställs enbart för forskning, utveckling, experiment eller studier, under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan levereras av endast en viss leverantör, eller

4. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäligen tekniska eller ekonomiska olägenheter.

Annonsering vid urvalsförfarande

7 § Vid tillämpning av urvalsförfarande skall den upphandlande enheten publicera en ansökningsinbjudan genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Av inbjudan skall det framgå

1. hur en ansökan om att få lämna anbud får lämnas och
2. den dag ansökan senast skall ha kommit in.

Enheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in att lämna anbud. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens skall uppnås.

Förfrågningsunderlag

8 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Uppgifter och hänvisningar som avses i första stycket får dock i undantagsfall förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdig".

Av förfrågningsunderlaget skall framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

Rätt att få del av förfrågningsunderlag

9 § En leverantör som inte särskilt tillfrågats har rätt att på begäran få förfrågningsunderlaget på samma villkor som andra leverantörer.

Former och tidsfrister för att lämna anbud och anbudsansökningar

10 § Vad som föreskrivs i 14 kap. 1 § första och andra styckena 2, 3, 5 och 6 §§ gäller i fråga om anbud och ansökningar om att få lämna anbud vid tilldelning av kontrakt som avses i detta kapitel.

11 § Anbudsgivare och anbudssökande skall ges skälig tid att lämna sina anbud eller ansökningar. Tiden för att få lämna ansökningar om att få lämna anbud får dock aldrig vara kortare än tio dagar från den dag då ansökningsinbjudan blev publicerad enligt 7 §.

Anbudsgivares bundenhet

12 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om han fått upplysningar som avses i 23 §.

Innehåll i annonser m.m.

13 § I annonsen enligt 6 §, skrivelsen enligt 7 § eller förfrågningsunderlaget enligt 8 § skall anges

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbudet skall vara bindande.

Mottagande och öppnande av anbud

14 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande enheten utsedda personer skall delta. Anbuderna skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammare utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förenklat förfarande och vid urvalsförfarande som angetts innefatta förhandling får försändelserna öppnas och anbuderna förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbuderna skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

15 § En upphandlande enhet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökan om att få lämna anbud.

Enheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Uteslutning av leverantörer

16 § En anbudssökande eller anbudsgivare får uteslutas från deltagande i ett upphandlingsförfarande med tillämpning av de kriterier som anges i 10 kap. 4 §, 5 § eller 6 § första–tredje styckena.

Innan ett skriftligt anbud antas skall den upphandlande enheten, om det inte är onödigt, kontrollera om leverantören är

1. registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret,
2. registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdeskatt, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter, och
3. fri från skulder för svenska skatter och socialförsäkringsavgifter.

En upphandlande enhet som av leverantören begär upplysningar om förhållanden som avses i första och tredje styckena skall i förfrågningsunderlaget, annonsen eller skrivelsen ange på vilket sätt leverantören kan lämna upplysningarna.

Krav på registrering av leverantörer

17 § En upphandlande enhet får inte anta ett anbud, om leverantören inte är registrerad i register som avses i 16 § andra stycket, under förutsättning att registreringskyldighet föreligger.

Villkor för fullgörande av kontrakt

18 § En upphandlande enhet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras, under förutsättning att kraven är förenliga med gemenskapsrätten och anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Prövning av anbud och anbudsansökningar

19 § En upphandlande enhet skall pröva alla de anbud och de ansökningar om att få lämna anbud som har kommit in i rätt tid, om inte annat följer av andra stycket eller 16 §.

En upphandlande enhet får förkasta ett anbud eller en ansökan om sådana förhållanden föreligger som avses i de bestämmelser till vilka hänvisas i 16 § första stycket.

Grunder för tilldelning av kontrakt

20 § En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ur den upphandlande enhetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet skall göras i enlighet med 16 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande enheten skall antingen ange vilken relativ inbördes betydelse de olika kriterier som avses i andra stycket kommer att ges vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Den relativa

betydelsen av kriterierna får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Den relativa betydelsen av kriterierna eller prioriteringsordningen skall anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

21 § Den upphandlande enheten får förkasta anbud som den anser vara onormalt lågt, dock först sedan enheten begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. Förklaringen skall begäras skriftligen.

Dokumentation, underrättelse och förvaring av handlingar

22 § En upphandlande enhet skall dokumentera skälen för sina beslut och vad som i övrigt förekommit av betydelse vid upphandlingsförfarandet. Detta gäller dock inte vid tilldelning av kontrakt som avser lågt värde.

23 § Vid förenklat förfarande och urvalsförfarande skall den upphandlande enheten lämna sådana upplysningar till anbudssökandena och anbudsgivarna som avses i 14 kap. 7 och 9 §§.

I det fall första stycket inte är tillämpligt skall den upphandlande enheten, när ett beslut om leverantör och anbud fattats, underrätta anbudsgivarna om detta snarast möjligt.

24 § Enheten skall på betryggande sätt förvara anbud och ansökningar om att få lämna anbud samt tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

Särskilda bestämmelser för tilldelning av kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3

25 § Om ett kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 uppgår till minst tröskelvärdet i 6 kap. skall den upphandlande enheten inom 60 dagar efter det att kontraktet tilldelats skicka ett meddelande därom till Europeiska gemenskapernas kommission. I meddelandet skall anges om den upphandlande enheten godkänner att meddelandet publiceras.

Upphandling som rör rikets säkerhet m.m.

26 § Vid tilldelning av kontrakt som avses i 5 kap. 4 § får regeringen föreskriva eller i enskilda fall besluta om

1. undantag från bestämmelserna om annonsering i detta kapitel,
2. de undantag i övrigt från bestämmelserna i detta kapitel som är nödvändiga med hänsyn till säkerhetspolitiska intressen.

Regeringen får i föreskrifter eller i enskilda fall överlåta till en upphandlande enhet att själv besluta om sådana undantag som avses i första stycket.

Projekttävlingar

27 § Vad som föreskrivs i 8 kap. 2, 4, 6–8, 10 och 13–15 §§ gäller även för projekttävlingar som understiger tröskelvärdet i 8 kap. 5 §, om inte tävlingen avser lågt värde.

Vid anordnande av projekttävlingar skall 3 § tillämpas. En projekttävling skall annonseras enligt 5 eller 7 §.

Vid tilldelning av kontrakt som följer på en projekttävling som anordnats enligt detta kapitel och som enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna skall, om en tävling avslutats med att mer än en vinnare utsetts, vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

20 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

Överprövning

1 § En leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Vid tilldelning av kontrakt genom ett direktupphandlingsförfarande får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då ett avtal om upphandlingen föreligger.

Vid tillämpning av annat upphandlingsförfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då ett upphandlingskontrakt föreligger. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande enheten lämnat upplysningar enligt 14 kap. 7 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna om de beslut som fattats om leverantör och anbud och om skälen för besluten, eller

2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Vad som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som

1. avses i 5 kap. 4 §, om regeringen föreskrivit om undantag från bestämmelsen eller om regeringen eller den upphandlande myndighet som regeringen bestämmer beslutat om undantag från bestämmelsen i ett enskilt fall, eller

2. det är absolut nödvändig att genomföra med sådan synnerlig brådska som är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten och inte heller kan hänföras till denna.

Felaktig upphandling

2 § Om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rätten får vid vite förbjuda den upphandlande enheten att fortsätta upphandlingen utan att avhjälpa bristerna.

Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant

interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

3 § Ett mål som avser åtgärder enligt 2 § får inte avgöras slutligt så länge medlingsförfarande enligt 12 och 13 §§ pågår.

Behörig domstol

4 § En ansökan enligt 1 § skall göras hos den länsrätt i vars domkrets den upphandlande enheten har sitt hemvist.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Förbud mot överklagande

5 § Ett beslut på vilket denna lag är tillämplig får inte överklagas med stöd av 10 kap. kommunallagen (1991:900).

Skadestånd

6 § En upphandlande enhet som inte följt bestämmelserna i denna lag skall ersätta därigenom uppkommen skada för leverantör.

7 § Anbudsgivare eller anbudssökande som deltagit i ett upphandlingsförfarande är berättigad till ersättning för kostnader för att förbereda anbud och i övrigt delta i förfarandet, om åsidosättandet av bestämmelserna i denna lag menligt har påverkat hans möjligheter att tilldelas kontraktet.

8 § Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt som följer av 1 § andra – fjärde styckena. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.

Tillsyn

9 § En särskild nämnd, Nämnden för offentlig upphandling, utövar tillsyn över den offentliga upphandlingen enligt denna lag. Vid sin tillsyn får nämnden inhämta alla nödvändiga upplysningar från upphandlande enheter.

Upplysningarna skall i första hand inhämtas genom skriftligt förfarande. Om det på grund av materialets omfattning, brådska eller något annat förhållande är lämpligare, får upplysningarna inhämtas genom besök hos den upphandlande enheten.

10 § En upphandlande enhet är skyldig att tillhandahålla de upplysningar som Nämnden för offentlig upphandling begär för sin tillsyn.

Granskning

11 § En upphandlande enhet kan få sina rutiner för tilldelning av kontrakt granskade av en oberoende granskare i syfte att bedöma om rutinerna stämmer överens med gemenskapens upphandlingsregler och denna lag.

Granskaren skall genomföra granskningen enligt europeisk standard och, sedan granskaren försäkrat sig om att eventuella brister rättats till, utfärda ett intyg om att rutinerna stämmer överens med denna lag.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ackrediterar granskare. Vid ackrediteringen tillämpas bestämmelserna i lagen (1992:1119) om teknisk kontroll. Kostnaderna för granskningen skall betalas av den upphandlande enheten.

Medling

12 § Utan hinder av att ansökan enligt 1 § har gjorts får en anbudsgivare eller anbudssökande som anser att han lidit eller kan komma att lida skada på grund av att en upphandlande enhet under pågående förfarande inte följer bestämmelserna i denna lag begära medling hos Europeiska gemenskapernas kommission. Framställning om medling kan också riktas till Nämnden för offentlig upphandling, som omedelbart skall överlämna framställningen till kommissionen.

13 § Den upphandlande enheten skall meddela Europeiska gemenskapernas kommission om den vill delta i medlingsförfarandet och dessutom om någon ansökan har gjorts enligt 1 § eller talan om skadestånd väckts.

Var och en av deltagarna i ett medlingsförfarande skall godkänna den medlare som kommissionen valt samt utse vardera ytterligare en medlare.

Medlarna får anlita högst två experter. Kommissionen och deltagarna har rätt att inte godkänna de experter som anlitas av medlarna. Den som har begärt medling, upphandlande enhet, anbudssökande eller anbudsgivare som deltagit i upphandlingen skall beredas tillfälle att muntligen eller skriftligen delta i medlingen.

14 § Om inte annat avtalas skall deltagarna i ett medlingsförfarande bära sina egna kostnader och i lika delar bära övriga kostnader för förfarandet. Deltagarna har rätt att när som helst begära att medlingsförfarandet skall ställas in.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder ikraft den 1 februari 2006.
2. Lagen tillämpas på upphandlingsförfaranden som påbörjas efter ikraftträdandet.
3. Bestämmelserna i 4 kap. 6–8 §§ tillämpas på upphandlingsförfaranden som påbörjas efter utgången av år 2008.

Bilaga 1. Förteckning över offentligbyggentreprenadkontrakt¹²

Avdelning F Huvud- grupp	Grupp	Under grupp	NACE		CPV-kod
			Byggentreprenader		
			Benämning	Anm.	
45			Bygg- verksamhet	Omfattar: – nybyggnad, renovering och normal reparation	45000000
	45.1		Mark- och grundarbeten		45100000
		45.11	Rivning av hus; mark- arbeten	Omfattar: – rivning och raseri- ng av byggnader och andra anläggningar – röjning av byggplatser – markarbeten: schaktning, deponering, nivellering och planering av byggplatser, dikesgrävning, bergrensning, sprängning etc. Omfattar även: – dränering av byggplatser – dränering av jordbruks- eller skogsbruksmark	45110000
		45.12	Markunder- sökning	Omfattar: – provborrning och tagning av kärnprov för byggande, för geofysiska, geologiska eller liknande ändamål Omfattar inte: – borrning av källor för produktion av råpetroleum eller naturgas, jfr 11.20 – brunnborrning, jfr 45.25 – schaktsänkning, jfr 45.25 – spårning av olje- och naturgasfält, utförande av geofysiska, geologiska och seismiska undersökningar, jfr 74.20	45120000
	45.2		Bygg- och anläggnings- arbeten		45200000

¹² jfr. Rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (EGT L 293, 24.10.1990, s. 1). Förordningen ändrad genom kommissionens förordning (EEG) nr 761/93 (EGT L 83, 3.4.1993, s. 1).

Avdelning F	Huvud-grupp	Grupp	Under-grupp	NACE		CPV-kod
				Byggentreprenader		
				Benämning	Anm.	
			45.21	Uppförande av hus och andra byggnadsverk	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – byggande av alla slags byggnader – byggande av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d.: – broar, inklusive sådana för upphöjda vägar, viadukter, tunnlår och tunnelbanor – rörledningar för fjärtransport, fjärnät för el och telekommunikation – rörledningar i tätort, tätortsnet för el och telekommunikation samt därmed förknippade arbeten – montering och uppförande på plats av monteringsfärdiga byggnader – arkitektverksamhet och teknisk konsultverksamhet, jfr 74.20 – projektledning för byggande, jfr 74.20 – projektledning för byggande, jfr 74.20 <p>Omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tjänster i anslutning till råpetroleum- och naturgasutvinning, jfr 11.20 – uppförande av kompletta prefabricerade anläggningar från egentillverkade delar som inte är av betong, jfr avdelning 20, 26 och 28 – anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader, jfr 45.23 – bygg-installationer, jfr 45.3 – slutbehandling av byggnader, jfr 45.4 	45210000
			45.22	Takarbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – byggande av tak – taktäckning – impregnering 	45220000

Avdelning F Huvud- grupp	Grupp	Under grupp	NACE		CPV-kod
			Byggentreprenader	Benämning	
		45.23	Anläggning av vägar, flygfält och idrotts- anläggningar	Omfattar: – anläggning av vägar, gator samt andra kör- och gångvägar – anläggning av järnvägar – anläggning av start- och landningsbanor på flygfält – anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader – målning av väg- markeringar och markeringar på parkeringsplatser Omfattar inte: – förberedande markarbeten, jfr 45.11	45230000
		45.24	Vatten- byggnad	Omfattar: – anläggning av: vattenleder, hamn- och flodarbeten, småbåtshamnar (marinor), slussar etc. – dammar, diken o.d. – muddring – undervattensarbete	45240000

Avdelning F Huvud- grupp	Grupp	Under grupp	NACE		CPV-kod
			Byggentreprenader		
			Benämning	Anm.	
		45.25	Andra bygg- och anlägg- ningsarbeten	Omfattar: – bygg- eller anläggningsverksamhet som är specialiserad inom något för olika slags konstruktioner gemensamt område och fordrar specialistkompetens eller specialutrustning: grundläggning inklusive pålning borrning och byggande av brunnar, schaktsänkning uppförande av icke egentillverkade stål- element böckning av stål murning och sten- läggning resning och nedmontering av byggnadsställningar och arbetsplatt-formar, inklusive uthyrning av byggnadsställningar och arbetsplattformar uppförande av skorstenar och industriugnar Omfattar inte: – uthyrning av byggnadsställningar utan resning och ned- montering, jfr 71.32	45250000
	45.3		Bygg- installationer		45300000
		45.31	El- installationer	Omfattar: – installation i byggnader och andra anläggningar av: elkablar och elarmatur telekommunikations- system elvärmesystem antennor brandlarm tjuvlarm hissar och rulltrappor åskledare etc.	45310000
		45.32	Isolerings- arbeten	Omfattar: – installation i byggnader och andra anläggningar av värme-, ljud- eller vibrationsisolering Omfattar inte: – impregnering, jfr 45.22	45320000

Avdelning F	Huvud-grupp	Grupp	NACE		CPV-kod
			Byggentreprenader		
		Under grupp	Benämning	Anm.	
		45.33	VVS-arbeten	Omfattar: – installation i byggnader och andra anläggningar av: vattensystem samt sanitetsutrustning gasarmaturer värme-, ventilations-, kyl- och luftkonditioneringsutrustning inklusive ledningar sprinklersystem Omfattar inte: – installation av elvärmesystem, jfr 45.31	45330000
		45.34	Andra bygg-installationer	Omfattar: – installation av belysnings- och signalsystem till vägar, järnvägar, flygfält och hamnar – installation i byggnader och andra anläggningar av andra armaturer och anordningar	45340000
	45.4		Slut-behandling av byggnader		45400000
		45.41	Puts-, fasad- och stuckatur-arbeten	Omfattar: – på byggnader och andra anläggningar av invändig eller utvändig puts och stuck inklusive närstående basmaterial för putsning	45410000
		45.42	Byggnads-snickeri-arbeten	Omfattar: – installation av icke egentillverkade dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, kök med fast inredning, trappor butiksinredning o.d., av trä eller andra material – invändig slutbehandling såsom arbete med tak, väggbeklädnader av trä och flyttbara skiljeväggar Omfattar inte: – läggning av parkett och andra golvbeläggningar av trä, jfr 45.43	45420000

Avdelning F	Huvud-grupp	Grupp	NACE		CPV-kod
			Byggentreprenader		
		Under grupp	Benämning	Anm.	
		45.43	Golv- och väggbeläggningsarbeten	Omfattar: – läggning, uppsättning eller fastsättning i byggnader och andra anläggningar av: vägg- eller golvplattor av keramiskt material, betong eller huggen sten parkett och andra golvbeläggningar av trä mattor samt golvbeläggningar av linoleum, inklusive av gummi eller plast terrazzo-, marmor-, granit- eller skiffergolv eller -väggar tapeter	45430000
		45.44	Måleri- och glasmästeriarbeten	Omfattar: – invändig och utvändig målning av byggnader – målning av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d. – installation av glas, speglar etc. Omfattar inte: – installation av fönster, jfr 45.42	45440000
		45.45	Annan slutbehandling av byggnader	Omfattar: – installation av privata simbassänger – rengöring med ånga, blästring och liknande behandling av fasader – annan slutbehandling av byggnader Omfattar inte: – invändig rengöring av byggnader och andra konstruktioner, jfr 74.70	45450000
	45.5		Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare		45500000
		45.50	Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare	Omfattar inte: – uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner samt -utrustning utan förare, jfr 71.32	

Bilaga 2. Förteckning över tjänstekontrakt (A-tjänster)

Kategori	Beskrivning	CPC-referensnummer ¹³	CPV-referensnummer
1	Underhålls- och reparationstjänster	6112, 6122, 633, 886	Från 50100000 till 50982000 (utom 50310000 till 50324200 och 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0)
2	Landtransport ¹⁴ , även säkerhets- och kurirtransporter, med undantag av postbefordran	712 (utom 71235), 7512, 87304	Från 60112000-6 till 60129300-1 (utom 60121000 till 60121600, 60122200-1, 60122230-0) och från 64120000-3 till 64121200-2
3	Flygtransport av passagerare och gods, med undantag av postbefordran	73 (utom 7321)	Från 62100000-3 till 62300000-5 (utom 62121000-6, 62221000-7)
4	Postbefordran på land ² och i luften	71235, 7321	60122200-1, 60122230-0, 62121000-6, 62221000-7
5	Telekommunikations-tjänster	752	Från 64200000-8 till 64228200-2, 72318000-7 och från 72530000-9 till 72532000-3

¹³ Vid olikheter i tolkningen mellan CPV och CPC skall CPC-nomenklaturen tillämpas.

¹⁴ Med undantag av järnvägstransport som omfattas av kategori 18.

6	Finansiella tjänster: a) Försäkringstjänster b) Bank- och investerings-tjänster ¹⁵	ex 81, 812, 814	Från 66100000-1 till 66430000-3 och från 67110000-1 till 67262000-1
7	Databehandlingstjänster och därmed sammanhängande tjänster	84	Från 50300000-8 till 50324200-4 Från 72100000-6 till 72591000-4 (utom 72318000-7 och från 72530000-9 till 72532000-3)
8	Forsknings- och utvecklingstjänster ¹⁶	8 85	Från 73000000-2 till 73300000-5 (utom 73200000- 4, 73210000-7, 7322000-0)
9	Redovisnings-, revisions- och bokföringstjänster	862	Från 74121000-3 till 74121250-0
10	Marknads- och opinionsundersökningar	864	Från 74130000-9 till 74133000-0 och 74423100-1, 74423110-4

¹⁵ Med undantag av finansiella tjänster i samband med utfärdande, förvärv, försäljning eller överföring av värdepapper eller andra finansiella instrument samt riktbankstjänster.

Dessutom undantas tjänster som avser förvärv eller hyra, oavsett finansieringsvillkor, av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller som avser rättigheter till sådan egendom. Finansiella tjänster som tillhandahålls samtidigt med, före eller efter köpe- eller hyreskontraktet, oberoende av form, skall dock omfattas av detta direktiv.

¹⁶ Med undantag av forsknings- och utvecklingstjänster som inte uteslutande är till förmån för den upphandlande myndigheten i dess egen verksamhet, under förutsättning att dessa tjänster helt finansieras av den upphandlande myndigheten.

11	Organisationskonsulttjänster ¹⁷ och därmed sammanhängande tjänster	865, 866	Från 73200000-4 till 73220000-0 Från 74140000-2 till 74150000-5 (utom 74142200-8) och 74420000-9, 74421000-6, 74423000-0, 74423200-2, 74423210-5, 74871000-5, 93620000-0
12	Arkitekttjänster, tekniska konsulttjänster och integrerade tekniska tjänster, stadsplanering och landskapsarkitektur, därmed sammanhängande vetenskapliga och tekniska konsulttjänster, teknisk provning och analys	867	Från 74200000-1 till 74276400-8 och från 74310000-5 till 74323100-0, och 74874000-6
13	Reklamtjänster	871	Från 74400000-3 till 74422000-3 (utom 74420000-9 och 74421000-6)
14	Fastighetsstädning och fastighetsförvaltning	874, 82201– 82206	Från 70300000-4 till 70340000-6 och från 74710000-9 till 74760000-4
15	Förlags- och tryckeritjänster mot arvode eller på kontrakt	88442	Från 78000000-7 till 78400000-1
16	Avlopps- och renhållningstjänster, sanering och liknande tjänster	94	Från 90100000-8 till 90320000-6 och 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0

Bilaga 3. Förteckning över tjänstekontrakt (B-tjänster)

Kategori	Beskrivning	CPC-referensnummer	CPV-referensnummer
17	Hotell- och restaurangtjänster	64	Från 55000000-0 till 55524000-9 och från 93400000-2 till 93411000-2
18	Järnvägstransport	711	60111000-9 och från 60121000-2 till 60121600-8
19	Sjötransport	72	Från 61000000-5 till 61530000-9 och från 63370000-3 till 63372000-7
20	Hjälp-tjänster och tjänster i anslutning till transporter	74	62400000-6, 62440000-8, 62441000-5, 62450000-1 Från 63000000-9 till 63600000-5 (utom 63370000-3, 63371000-0, 63372000-7) och 74322000-2, 93610000-7

¹⁷Med undantag av medlings- och förlikningstjänster.

Kategori	Beskrivning	CPC-referensnummer	CPV-referensnummer
21	Juridiska tjänster	861	Från 74110000-3 till 74114000-1
22	Rekrytering och urval av personal ¹⁸	872	Från 74500000-4 till 74540000-6 (utom 74511000-4) och från 95000000-2 till 95140000-5
23	Spanings- och säkerhetstjänster, med undantag av säkerhetstransporter	873 (utom 87304)	Från 74600000-5 till 74620000-1
24	Undervisning och yrkesutbildning	92	Från 80100000-5 till 80430000-7
25	Hälsovård och socialtjänster	93	74511000-4, och från 85000000-9 till 85323000-9 (utom 85321000-5 och 85322000-2)
26	Fritids- och idrottsverksamhet samt kulturverksamhet	96	Från 74875000-3 till 74875200-5 och från 92000000-1 till 92622000-7 (utom 92230000-2)
27	Övriga tjänster		

¹⁸Med undantag av anställningskontrakt.

4. Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs att i 18 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar¹⁹ orden ”lagen (1992:1528) om offentlig upphandling” skall bytas ut mot ”lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster eller lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster”.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Den äldre lydelsen av 18 § fjärde stycket 5 gäller fortfarande i fråga om mål som avser upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig.

¹⁹ Senaste lydelse av 18 § 2004:630.

5. Förslag till lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Härigenom föreskrivs att 39 och 40 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §²⁰

Har förhandling enligt 38 § ägt rum och förklarar den centrala arbetstagarorganisationen eller, om sådan inte finns, den arbetstagarorganisation som har slutit kollektivavtalet, att den av arbetsgivaren tilltänkta åtgärden kan antas medföra att lag eller kollektivavtal för arbetet åsidosätts eller att åtgärden annars strider mot vad som är allmänt godtaget inom parternas avtalsområde, får åtgärden inte beslutas eller verkställas av arbetsgivaren. Vid upphandling enligt *lagen (1992:1528) om offentlig upphandling* får en sådan förklaring göras endast om den grundar sig på omständigheter som sägs i 1 kap. 17 § eller 6 kap. 9–11 §§ nämnda lag.

Har förhandling enligt 38 § ägt rum och förklarar den centrala arbetstagarorganisationen eller, om sådan inte finns, den arbetstagarorganisation som har slutit kollektivavtalet, att den av arbetsgivaren tilltänkta åtgärden kan antas medföra att lag eller kollektivavtal för arbetet åsidosätts eller att åtgärden annars strider mot vad som är allmänt godtaget inom parternas avtalsområde, får åtgärden inte beslutas eller verkställas av arbetsgivaren. Vid upphandling enligt *lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster eller lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster* får en sådan förklaring göras endast om den grundar sig på omständigheter som sägs i 12 kap. 2 § lagen om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster eller i 16 kap. 3 § lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

40 §²¹

Förbud enligt 39 § inträder inte, om arbetstagarorganisationen saknar fog för sin ståndpunkt. Förbud inträder inte heller, om arbetstagarorganisationen vid offentlig upphandling har grundat sin förklaring på andra

Förbud enligt 39 § inträder inte, om arbetstagarorganisationen saknar fog för sin ståndpunkt. Förbud inträder inte heller, om arbetstagarorganisationen vid offentlig upphandling har grundat sin förklaring på andra

²⁰ Senaste lydelse 1994:1686.

²¹ Senaste lydelse 1994:1686.

omständigheter än som sägs i 1 kap. 17 § eller 6 kap. 9–11 §§ lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

omständigheter än som sägs i 12 kap. 2 § lagen om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster eller i 16 kap. 3 § lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

Har arbetsgivaren med stöd av 38 § tredje stycket verkställt beslut i den fråga som förhandlingen avser, skall 39 § inte tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig.

6. Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att i 8 kap. 8 § sekretesslagen (1980:100)²² orden ”lagen (1992:1528) om offentlig upphandling” skall bytas ut mot ”lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster”.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om uppgifter i ärenden enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

²² Senaste lydelse av 8 kap. 8 § 2004:303.

7. Förslag till lag om ändring i lagen (1988:950) om kulturminnen m. m.

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 11 och 13 §§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.²³ orden ”lagen (1992:1528) om offentlig upphandling” skall bytas ut mot ”lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster”.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Hänvisningarna till lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster skall i fråga om upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig avse den lagen.

²³ Senaste lydelse av
2 kap. 11 § 1998:843
2 kap. 13 § 1997:302.

8. Förslag till lag om ändring i lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling samt 1 och 2 §§ skall ha följande lydelse.

Lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende upphandling

Nuvarande lydelse

Denna lag gäller otillbörliga beteenden avseende upphandling som omfattas av *lagen (1992:1528) om offentlig upphandling*.

I denna lag avses med enhet: *statliga, kommunala och andramyndigheter, beslutande församlingar i kommuner och landsting, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som utgör upphandlande enhet enligt 1 kap. 5 § lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, med undantag av företag som har särskilt tillstånd enligt vad som anges i 4 kap. 1 § andra stycket den lagen, samt Svenska kyrkans församlingar och kyrkliga samfälligheter i fråga om verksamhet som bedrivs enligt begravningslagen (1990:1144).*

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller otillbörliga beteenden avseende upphandling som omfattas av *lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster*.

2 §²⁴

I denna lag avses med enhet: *upphandlande myndighet enligt 2 kap. 11 § lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster och upphandlande enhet enligt 3 kap. 1–3 §§ och 4 § 1 lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster*.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig.

²⁴ Senaste lydelse 1999:312

Remissinstanser som yttrat sig över delbetänkandet Nya upphandlingsregler (SOU 2005:22)

Följande remissinstanser har inkommit med svar: Riksrevisionen, Svea Hovrätt, Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Stockholms län, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Kommerskollegium, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Handikappsombudsmannen, Socialstyrelsen, Ekonomistyrningsverket, Fortifikationsverket, Nämnden för offentlig upphandling, Riksgäldskontoret, Skatteverket, Statskontoret, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, Verket för högskoleservice, Konsumentverket, Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket, Post & Telestyrelsen, Banverket, Vägverket, Rikstrafiken, Luftfartsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen, Arbetslivsinstitutet, Konkurrensverket, Jämställdhetsombudsmannen, Glesbygdsverket, Affärsverket för svenska kraftnät, Verket för näringslivsutveckling, Svenska Miljöstyrningsrådet AB, Posten AB, Samhall AB, SJ AB, Eckerö kommun, Eskilstuna kommun, Linköpings kommun, Eksjö kommun, Västerviks kommun, Sölvesborgs kommun, Vellinge kommun, Karlstads kommun, Torsby kommun, Bräcke kommun, Skellefteå kommun, Arvidsjaur kommun, Kiruna kommun, Stockholms läns landsting, Jönköpings läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Gävleborgs läns landsting, Svenska kyrkan, Svenska kyrkans församlingsförbund, Sveriges kommuner och landsting, Handikappförbundens samarbetsorgan, Svenska handel, Svenskt näringsliv, Företagarna, Svenska Energi, Svensk Fjärrvärme, Svensk Teknik och design, Teknikföretagen, Tjänstemännens Centralorganisation, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Landsorganisation i Sverige, Föreningen Kooperativ Utveckling i Sverige, Organisationen för inköp och logistik (Silf Competence), Almega, Sjukvårdens LeverantörsFörening, Vårdförbundet, Famna Riksorganisationen för vård och omsorg utan vinstsyfte, Konkurrenskommissionen, Svenska Bussbranschens Riksförbund, Svenska Lokaltrafikföreningen, IT-företagen, Gröna bilister och Sveriges Arkitekter.

Därutöver har även Kommunala Företagens Samorganisation, SABO, Per-Åke Larsson, Stockholms Handelskammare, Göteborgs Energi, Marianne Lindgren, Institutet för tillväxtpolitiska studier, Kooperativa institutet, Almega Serviceentreprenörerna, Hans Stenbergs Advokatbyrå, Läkemedelsindustriföreningen, Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare, Allego, Göteborgs universitet, Advokatfirman Delphi & Co och Domstolsverket yttrat sig.

Linköpings tingsrätt, Stockholms kommun, Ydre kommun, Torsås kommun, Ystads kommun, Halmstads kommun, Färgelanda kommun, Hallsbergs kommun, Hedemora kommun, Ludvika kommun, Malungs kommun, Nordanstigs kommun, Härnösands kommun, Sollefteå kommun, Bodens kommun, Haparanda kommun, Svenska Naturskyddsföreningen, Internationella Handelskammarens Svenska Nationalkommitté ICC och Sveriges Byggindustrier har beretts tillfälle att yttra sig men har avstått från det.

Bestämmelser som genomför direktivet 2004/18/EG i svensk rätt

Artikel i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2004/18/EG	Artikeln genomförs genom följande bestämmelser i förslag till lag om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster
1.2 a	2 kap. 12 §
1.2 b	2 kap. 11 §
1.2 c	2 kap. 15 §
1.2 d	2 kap. 14 §
1.3	2 kap. 4 §
1.4	2 kap. 22 §
1.5	2 kap. 19 §
1.6	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen.
1.7	Bestämmelser om elektronisk auktion införs inte i lagen.
1.8 första stycket	2 kap. 10 §
1.8 andra stycket	Bestämmelsen är införd genom 2 kap. 10 §
1.8 tredje stycket	2 kap. 2 §
1.9 första stycket	2 kap. 23 §
1.9 andra stycket	2 kap. 13 §
1.9 tredje stycket	Bestämmelsen riktar sig till medlemsstaterna.
1.10	Bestämmelser om inköpscentral införs inte i lagen.
1.11 a	2 kap. 25 §
1.11 b	2 kap. 20 §
1.11 c	Bestämmelser om konkurrenspräglad dialog införs inte i lagen.
1.11 d	2 kap. 9 §

1.11 e	2 kap. 17 §
1.12	2 kap. 21 §
1.13	2 kap. 6 §
1.14	2 kap. 5 §
1.15	2 kap. 18 §
2	1 kap. 9 §
3	1 kap. 12 §
4.1	1 kap. 10 §
4.2	1 kap. 11 §
5	Det finns inget behov av att införa bestämmelsen om WTO i lagen.
6	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen.
7	3 kap. 1 §
8	3 kap. 2 §
9.1	3 kap. 3 §
9.2	3 kap. 4 §
9.3	3 kap. 5 §
9.4	3 kap. 6 §
9.5	3 kap. 7 §
9.6	3 kap. 8 §
9.7	3 kap. 9 §
9.8 a	3 kap. 10 §
9.8 b	3 kap. 11 §
9.9	3 kap. 12 § (Dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen)
10	1 kap. 2 § andra stycket 3
11	Bestämmelser om inköpscentral införs inte i lagen.
12 första stycket	1 kap. 3 §
12 andra stycket	Bestämmelser om posttjänster införlivas 1 januari 2009.
13	1 kap. 4 §
14	1 kap. 2 § andra stycket 4
15	1 kap. 5 §

16	1 kap. 6 §
17	1 kap. 2 § femte stycket
18	1 kap. 7 §
19	Bestämmelser om reserverade kontrakt införs inte i lagen.
20	1 kap. 2 § fjärde stycket
21	15 kap. 2 § andra stycket och 24 §
22	1 kap. 4 § fjärde stycket
23.1-2	6 kap. 1 §
23.3 a	6 kap. 2 §
23.3 b	6 kap. 3 §
23.3 c	6 kap. 4 §
23.3 d	6 kap. 5 §
23.4	6 kap. 7 §
23.5	6 kap. 8 §
23.6 första stycket första och andra strecksatserna	6 kap. 9 §
23.7 första stycket	2 kap. 7 §
23.7 andra stycket	6 kap. 10 §
23.8	6 kap. 6 §
24.1, 3 och 4 första stycket	6 kap. 11 §
24.4 andra stycket	6 kap. 12 §
25	6 kap. 13 §
26	6 kap. 15 §
27	6 kap. 14 §
28	4 kap. 1 §
29	Bestämmelser om konkurrenspräglad dialog införs inte i lagen.
30.1 a första stycket och b-d	4 kap. 2 §
30.1 a andra stycket	4 kap. 3 §
30.2-3	4 kap. 4 §
30.4	4 kap. 5 §
31.1	4 kap. 6 §
31.2 a-d	4 kap. 7 §

31.3	4 kap. 9 §
31.4	4 kap. 8 §
32.1	5 kap. 1 §
32.2 första stycket	5 kap. 2 §
32.2 andra och tredje styckena	5 kap. 3 §
32.2 fjärde stycket	5 kap. 4 §
32.2 femte stycket	5 kap. 5 §
32.3	5 kap. 6 §
32.4 första stycket	5 kap. 7 §
32.4 andra stycket första strecksatsen	5 kap. 8 § första stycket
32.4 andra stycket andra strecksatsen	5 kap. 9 §
33	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen.
34	Bestämmelsen om socialt betingade bostadsprojekt är inte applicerbar i svensk rätt.
35.1 första stycket a-c	7 kap. 2 §
35.1 första stycket a	7 kap. 3 §
35.1 andra och tredje styckena	7 kap. 4 §
35.1 fjärde stycket	7 kap. 5 §
35.1 femte och sjätte styckena	7 kap. 6 §
35.2	7 kap. 1 §
35.3	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen.
35.4 första, andra och fjärde styckena	7 kap. 7 §
35.4 tredje stycket	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen.
35.4 femte stycket	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen.
36.1-2	7 kap. 8 §
36.3	Bestämmelsen avser publikationskontoret.

36.4	7 kap. 9 §
36.5 första och andra styckena	7 kap. 10 §
36.5 tredje stycket	7 kap. 11 §
36.5 andra och tredje styckena	7 kap. 12 §
36.6	Bestämmelsen skall införlivas i en förordning.
36.7	7 kap. 13 §
36.8	Bestämmelsen riktar sig till kommissionen.
37	7 kap. 14 §
38.1	8 kap. 1 §
38.2	8 kap. 2 §
38.3	8 kap. 3 §
38.4	8 kap. 4 §
38.5	8 kap. 5 §
38.6	8 kap. 6 §
38.7	8 kap. 7 §
38.8	8 kap. 8 §
39	8 kap. 9 §
40.1-2	8 kap. 10 §
40.3	8 kap. 11 §
40.4	8 kap. 12 §
40.5	8 kap. 10 § (13 §)
41.1	9 kap. 9 §
41.2	9 kap. 10 §
41.3	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen.
42.1-2	9 kap. 1 §
42.3	9 kap. 6 och 7 §§ första stycket
42.4	9 kap. 2 §
42.5 a-b	9 kap. 3 §
42.5 d	9 kap. 4 §
42.6 a	Bestämmelsen reglerar samma innehåll som 9 kap. 1 §.
42.6 b-c	9 kap. 5 §

43	9 kap. 12 §
44.1	11 kap. 1 §
44.2	11 kap. 2 §
44.2 första, andra och tredje styckena	11 kap. 3 § andra stycket 3
44.3 första stycket	11 kap. 4 § första och andra styckena 1 och 2
44.3 andra stycket	11 kap. 4 §
44.3 tredje stycket	11 kap. 5 §
44.4	4 kap. 5 §
45.1	10 kap. 1 §
45.2	10 kap. 2 §
45.3	10 kap. 3 § första och tredje styckena
45.4	Bestämmelsen riktar sig till medlemsstaterna.
46	11 kap. 6 §
47.1	10 kap. 7 §
47.2-3	10 kap. 10 §
47.4	10 kap. 8 §
47.5	10 kap. 9 §
48.1	10 kap. 11 §
48.2	10 kap. 12 §
48.3-4	10 kap. 13 §
48.5	10 kap. 14 §
49	10 kap. 15 §
50	10 kap. 16 §
51	9 kap. 8 § tredje stycket
52.1, 2, 4, 5, 6, 7 och 8	Bestämmelser om officiella förteckningar och certifieringssystem införs inte i lagen.
52.3	11 kap. 17 §
53.1	12 kap. 1 §
53.2	12 kap. 2 §

54	Bestämmelser om elektroniska auktioner införs inte i lagen.
55.1-2	12 kap. 3 §
55.3	12 kap. 4 §
56	13 kap. 1 §
57	13 kap. 2 §
58	13 kap. 3 §
59	13 kap. 4 §
60	13 kap. 5 §
61	1 kap. 8 §
62	13 kap. 6 §
63.1 första och andra styckena	13 kap. 7 §
63.2 första och tredje styckena	13 kap. 8 §
63.2 andra stycket	2 kap. 3 §
64	13 kap. 7 §
65	13 kap. 9 §
66	14 kap. 3 §
67.1	14 kap. 4 §
67.2 första stycket	14 kap. 1 §
67.2 andra stycket	14 kap. 5 §
67.2 tredje stycket	14 kap. 6 §
68	14 kap. 2 §
69.1-2 första stycket	14 kap. 8 § första och andra stycket
69.2 andra stycket	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen.
69.3	14 kap. 8 §
70.1	Bestämmelserna skall införas i en förordning.
70.2	14 kap. 8 § tredje stycket
71.1	14 kap. 9 § första stycket (9 kap. 1 § omfattar även projekttävlingar.)
71.2	14 kap. 9 § andra stycket
71.3 a	14 kap. 9 § tredje stycket
71.3 b	Bestämmelser om ackrediteringssystem införs inte i

	lagen.
72	14 kap. 7 §
73	14 kap. 10 §
74.1, 2 och 4	14 kap. 11 §
74.3, 5 och 6	14 kap. 12 §
75.83	Bestämmelserna återfinns i NOU:s instruktioner (1993:98).

Bestämmelser som genomför direktivet 2004/17/EG i svensk rätt

Artikel i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2004/17/EG	Artikeln genomförs genom följande bestämmelser i förslag till lag om upphandling inom områdena vatten energi, transporter och posttjänster
1.2 a	2 kap. 11 §
1.2 b	2 kap. 4 §
1.2 c	2 kap. 26 §
1.2 d	2 kap. 21 §
1.3 a	2 kap. 5 §
1.3 b	2 kap. 20 §
1.4	2 kap. 17 §
1.5	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
1.6	Bestämmelser om elektronisk auktion införs inte i lagen
1.7 första och andra styckena	2 kap. 12 §
1.7 tredje stycket	2 kap. 2 §
1.8	Bestämmelser om inköpscentral införs inte i lagen
1.9 a	2 kap. 27 §
1.9 b	2 kap. 18 §
1.9 c	2 kap. 10 §
1.10	2 kap. 15 §
1.11	2 kap. 19 §
1.12	2 kap. 7 §
1.13	2 kap. 6 §
2.1 a första stycket	2 kap. 23 § första stycket
2.1 a andra stycket	2 kap. 13 §
2.1 b första stycket	2 kap. 22 § första stycket 1
2.1 b andra stycket	2 kap. 22 § andra stycket

2.2 a-b	2 kap. 22 § första stycket 2
2.3	2 kap. 22 § tredje stycket
3.1	1 kap. 4 §
3.2	1 kap. 5 §
3.3	1 kap. 4 §
3.4	1 kap. 6 §
4.1	1 kap. 4 §
4.2	1 kap. 7 §
4.3	1 kap. 6 §
5	1 kap. 8 §
5.2	1 kap. 22 §
6.1	1 kap. 9 §
6.2	2 kap. 14 §
7	1 kap. 10 §
8	Bestämmelsen riktar sig till medlemsstaterna
9.1 första stycket	1 kap. 25 §
9.1 andra stycket	1 kap. 28 §
9.2	1 kap. 26 §
9.3	1 kap. 27 §
10	1 kap. 24 §
11.1	1 kap. 29 §
11.2	1 kap. 30 §
12	Det finns inget behov av att införa bestämmelsen om WTO-avtal i lagen
13	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen
14.1	5 kap. 1 §
14.2-3	4 kap. 2 § 9
14.4	5 kap. 2 §
15	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
16	3 kap. 1 §
17.1	3 kap. 2 §

17.2-3	3 kap. 3 §
17.4	3 kap. 4 § första stycket
17.5	3 kap. 4 § andra stycket
17.6 a-b	3 kap. 5 §
17.7	3 kap. 7 §
17.8	3 kap. 10 §
17.9	3 kap. 6 §
17.10	3 kap. 8 §
17.11	3 kap. 9 §
18	1 kap. 11 §
19	1 kap. 12 §
20.1	1 kap. 2 § första stycket och 13 §
20.2	Bestämmelsen riktar sig mot kommissionen.
21	1 kap. 2 § andra stycket 2
22	1 kap. 14 §
23.1	2 kap. 3 §
23.2	1 kap. 15 §
23.3	1 kap. 16 §
23.4	1 kap. 17 §
23.5	1 kap. 18 §
24	1 kap. 19 §
25	1 kap. 20 §
26	1 kap. 21 §
27	Bestämmelsen riktar sig inte till Sverige.
28	Bestämmelser om reserverade kontrakt införs inte i lagen
29	Bestämmelser om inköpscentral införs inte i lagen
30.1	1 kap. 23 § första stycket
30.2-4	Bestämmelserna skall införas i förordning
30.5 första stycket	1 kap. 23 § andra stycket
30.5 andra, tredje och fjärde	Bestämmelserna skall införas i en

styckena	förordning.
30.6	Bestämmelsen riktar sig till kommissionen
31	1 kap. 2 § tredje stycket
32	15 kap. 2 § andra stycket och 24 §
33	1 kap. 2 § fjärde stycket
34.1-2	6 kap. 1 §
34.3 a	6 kap. 2 §
34.3 b	6 kap. 3 §
34.3 c	6 kap. 4 §
34.3 d	6 kap. 5 §
34.4	6 kap. 7 §
34.5	6 kap. 8 §
34.6	6 kap. 9 §
34.7 första stycket	2 kap. 8 §
34.7 andra stycket	6 kap. 10 §
34.8	6 kap. 6 §
35	6 kap. 11 §
36.1	6 kap. 12 §
36.2	6 kap. 13 §
37	6 kap. 14 §
38	6 kap. 16 §
39	6 kap. 15 §
40.1-2	4 kap. 1 §
40.3 a	4 kap. 2 § 1
40.3 b	4 kap. 2 § 2
40.3 c	4 kap. 2 § 3
40.3 d	4 kap. 2 § 4
40.3 e	4 kap. 2 § 5
40.3 f	4 kap. 2 § 6
40.3 g	4 kap. 2 § 7
40.3 h	4 kap. 2 § 8
40.3 i	4 kap. 2 § 9
40.3 j	4 kap. 2 § 10
40.3 k	4 kap. 2 § 11

40.3 1	4 kap. 3 §
41.1 (delar av artikeln)	7 kap. 3 §
41.1 a andra stycket	7 kap. 4 § första stycket
41.1 b	7. kap. 4 § andra stycket
41.1 andra och tredje styckena	7 kap. 5 §
41.1 fjärde stycket	7 kap. 7 §
41.1 femte stycket	8 kap. 3 §
41.1 sjätte stycket	7 kap. 3 § fjärde stycket
41.2	7 kap. 8 §
41.3	7 kap. 9 §
42.1	7 kap. 2 §
42.2	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
42.3	7 kap. 6 §
43.1	7 kap. 10 §
43.2	Bestämmelsen riktar sig till kommissionen
43.3	7 kap. 11 §
43.4	15 kap. 24 §
43.5	Bestämmelsen riktar sig till kommissionen
44.1 och 44.2 första stycket	7 kap. 12 §
44.2 andra stycket och 44.3 första stycket	Bestämmelserna riktar sig till kommissionen
44.3 andra stycket andra meningen	7 kap. 13 §
44.4 första stycket	7 kap. 14 §
44.4 första stycket sista meningen och andra stycket	Bestämmelserna riktar sig till kommissionen
44.5-6	7 kap. 15 - 18 §§
44.7	Bestämmelsen riktar sig till kommissionen
44.8	7 kap. 1 § tredje stycket
45.1	8 kap. 1 §
45.2	8 kap. 2 §
45.3 a	8 kap. 7 och 8 §§

45.3 b-c	8 kap. 9 §
45.4	8 kap. 3 §
45.5	8 kap. 4 och 8 §§
45.6	8 kap. 5 och 10 §§
45.7	8 kap. 6 §
45.8 första stycket	8 kap. 6 och 8 §§
45.8 andra stycket	8 kap. 10 § andra stycket
45.9	8 kap. 11 §
46	8 kap. 12 §
47.1	8 kap. 13 § första och andra styckena
47.2	8 kap. 14 §
47.3	8 kap. 15 §
47.4	8 kap. 13 § tredje stycket
47.5	8 kap. 16 §
48.1-2	9 kap. 1 §
48.3	9 kap. 6 och 7 §§ första stycket
48.4	9 kap. 2 §
48.5 a-c	9 kap. 3 §
48.5 d	9 kap. 4 §
48.6	9 kap. 5 §
49.1	9 kap. 9 §
49.2 första och andra styckena	9 kap. 10 §
49.2 tredje stycket	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen
49.3-4	9 kap. 12 §
49.5	9 kap. 13 §
50.1	9 kap. 14 § första stycket
50.2	9 kap. 14 § tredje stycket
51	11 kap. 1 - 3 §§
52.1	11 kap. 16 §
52.2	11 kap. 17 §
52.3	11 kap. 18 §
53.1 första stycket	11 kap. 4 § första stycket första meningen

53.1 andra stycket	11 kap. 5 §
53.2 första stycket	11 kap. 4 § andra stycket
53.2 andra stycket	11 kap. 6 §
53.2 tredje stycket	11 kap. 7 §
53.3 första stycket	10 kap. 2 och 3 §§
53.3 andra stycket	10 kap. 1 §
53.4-5	11 kap. 8 §
53.6	11 kap. 9 §
53.7	11 kap. 4 § första stycket andra meningen och 11 kap. 10 §
53.8	11 kap. 4 § tredje stycket
53.9	11 kap. 11 §
54.1	11 kap. 12 § första stycket
54.2	11 kap. 13 §
54.3 första stycket	10 kap. 2 §
54.3	11 kap. 15 §
54.4	11 kap. 14 §
54.4 första stycket	10 kap. 2, 3 och 4 §§
54.4 andra stycket	10 kap. 1 §
54.5-6	11 kap. 12 § andra stycket
55.1	12 kap. 1 §
55.2	12 kap. 2 §
56	Bestämmelser om elektroniska auktioner införs inte i lagen
57.1-2	12 kap. 3 §
57.3	12 kap. 4 §
58.1	14 kap. 1 §
58.2	14 kap. 2 §
58.3	14 kap. 3 §
58.4	Bestämmelsens innehåll framgår av 14 kap. 1 §
58.5	Bestämmelsen riktar sig till kommissionen
59	Bestämmelsen riktar sig till kommissionen

60	13 kap. 4 §
61.1	13 kap. 5 §
61.1-2 första stycket	13 kap. 1 §
61.1 andra meningen	13 kap. 6 §
61.2 andra stycket	13 kap. 7 §
62	13 kap. 2 §
63.1 första stycket	13 kap. 9 §
63.1 andra stycket	13 kap. 11 §
63.2 och 64.1	13 kap. 9 §
64	13 kap. 10 §
65.1	13 kap. 3 §
65.2	13 kap. 8 §
65.3	13 kap. 12 §
66.1, 2 och 4	13 kap. 13 §
66.3, 5 och 6	13 kap. 14 §
67-75	Bestämmelserna återfinns i NOU:s instruktioner (1993:98)

Beaktandesatsernas innehåll i direktiv 2004/18/EG

Beaktandestats	Innehåll
1	Direktivets uppbyggnad
2	Generalklausulen (jfr beaktandesats 46)
3	Anvisning om hur bestämmelser om samordning skall tillämpas
4	Konkurrens gentemot privata anbudsgivare
5	Miljöskyddskrav (jfr beaktandesats 29)
6	Skydd för allmän ordning, moral, säkerhet, hållbar utveckling etc.
7	WTO - avtalet
8	Teknisk dialog
9	Gemensam och/eller separat upphandling av offentliga byggtreprenadkontrakt
10	Vad som avses med ett offentligt byggtreprenadkontrakt
11	Ramavtal
12	Elektroniska upphandlingar
13	Elektronisk dynamiska system
14	Elektroniska auktioner
15	Inköpscentraler
16	Möjlighet för medlemsstaterna att införliva kontrakt och förfaranden.
17	Tröskelvärden i euro
18	Indelning av tjänster enligt bilaga II A och II B
19	Begränsning och övervakning av tjänstekontrakt under en övergångsperiod
20	Direktivets tillämpningsområde

21	Telekommunikationssektorn
22	Undantag för upphandling inom försvarsområdet, internationella avtal och sekretess
23	Forskning och teknisk utveckling
24	Undantag, rörande tjänster, från direktivets tillämpningsområde
25	Radio- och TV-området
26	Skiljemanna- och förlikningstjänster
27	Finansiella tjänster
28	Skyddade verkstäder (reserverade kontrakt)
29	Tekniska specifikationer
30	Kompletterande information i förfrågningsunderlaget
31	Flexibelt förfarande vid komplicerade projekt
32	Underleverantör
33	Villkor för fullgörande av kontrakt och reserverade kontrakt
34	Anställningsvillkor och arbetarskydd
35	Elektroniska medel
36	Publicering av annonser
37	Elektroniska signaturer
38	Tidsfrister vid elektroniska medel
39	Urvalskriterier vid kontroll av lämplighet
40	Objektiva kriterier vid begränsning av antalet anbudssökande
41	Successiva steg i upphandlingsförfarandet för att minska antalet anbud
42	Ömsesidigt erkännande avseende särskilda kvalifikationer

43	Uteslutning av leverantör som deltagit i kriminell organisation
44	Miljöledningssystem
45	Officiella förteckningar över leverantörer
46	Kriterier för kontraktstilldelning
47	Undantag för tillämpning av tilldelningskriterier
48	Uppdatering av tekniska villkor och förteckningar
49	Åtgärder som krävs för att implementera direktivet
50	Beräkning av tidsfrister
51	Direktivets tillämpning avseende tidsfrister

Beaktandesatsernas innehåll i direktiv 2004/17/EG

Beaktandestats	Innehåll
1	Direktivets uppbyggnad
2-3	Skälen för att införa regler om samordning
4	Direktivets tillämpningsområde
5	Teletjänster
6	Rådgivande kommittén för telekommunikationsupphandling
7	Bevakning av telemarknaden
8	Tjänster inom telesektorn som omfattas av direktivet
9	Bestämmelser om samordning gällande offentliga kontrakt såväl över som under tröskelvärdena
10	Definition av de upphandlande enheterna
11	Konkurrens gentemot privata anbudsgivare
12	Miljöskyddskrav
13	Skydd av allmän ordning, moral, säkerhet, hållbar utveckling etc.
14	WTO-avtalet
15	Teknisk dialog
16	Gemensam och/eller separat upphandling av offentliga byggentreprenadkontrakt
17	Indelning av tjänster enligt bilaga II A och II B
18	Begränsning och övervakning av tjänstekontrakt under en övergångsperiod
19	Villkor för tjänsteutövning
20	Elektroniska upphandlingar

21	Elektronisk dynamiska system
22	Elektroniska auktioner
23	Inköpscentraler
24	Möjlighet för medlemsstaterna att införliva särskilda kontrakt och förfaranden
25	Definition av särskilda rättigheter eller ensamrätt
26	Verksamhet som är inriktad på vatten
27	Busstransport
28	Posttjänster
29	Rättsordning som omfattar flera verksamheter
30	Tröskelvärden i euro
31	Undantag för upphandling inom försvarsområdet, internationella avtal och sekretess
32	Uteslutning av vissa kontrakt som tilldelats ett anknutet företag
33	Undantag, rörande tjänster, från direktivets tillämpningsområde
34	Tillhandahållande av Skiljemanna- och förlikningstjänster
35	Finansiella tjänster som inte omfattas av detta direktiv
36	Tillhandahållande av tjänsters omfattning
37	Forskning och teknisk utveckling
38	Särskilda rättigheter eller ensamrätt
39	Skyddade verkstäder (reserverade kontrakt)
40	Verksamhet som är konkurrensutsatt
41	Direkt konkurrensättning
42	Tekniska specifikationer

43	Underleverantörer
44	Villkor för fullgörande av kontrakt och reserverade kontrakt
45	Anställningsvillkor och arbetarskydd
46	Elektroniska medel
47	Tidsfrister vid elektroniska medel
48	Elektroniska signaturer
49	Information om beslut att ingå avtal
50	Objektiva regler, kriterier och urvalskriterier
51	Kvalificeringssystem
52	Ömsesidigt erkännande avseende särskilda kvalifikationer
53	Miljöledningssystem
54	Uteslutning av leverantör som deltagit i kriminell organisation
55	Kriterier för kontraktstilldelning
56	Undantag från tillämpning av tilldelningskriterier
57	Beräkning av tidsfrister
58	Direktivets tillämpning vid internationella åtagande
59	Direktivets tillämpning avseende tidsfrister
60	Åtgärder som krävs för att implementera direktivet